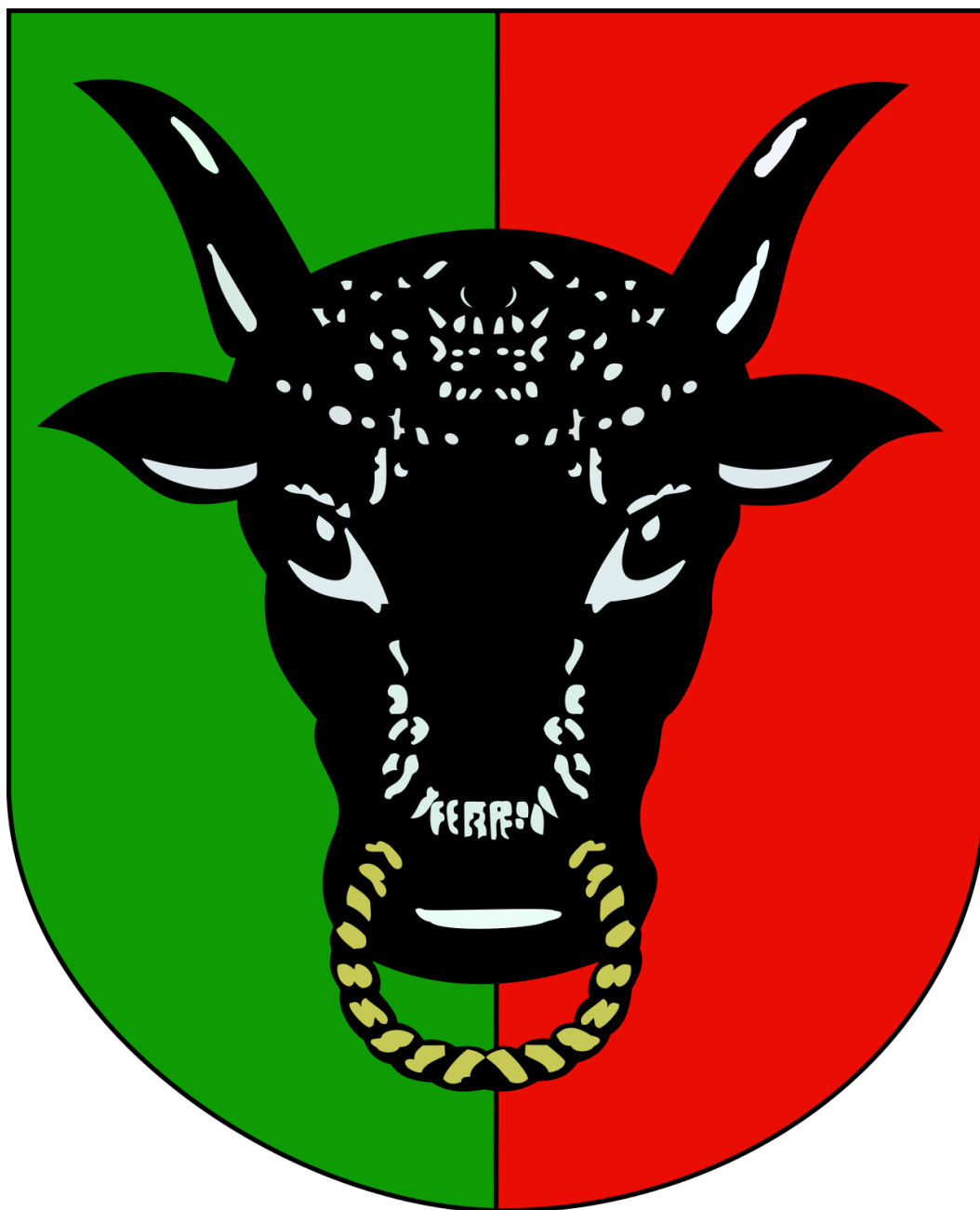

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU
LESZCZYŃSKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ
DO ROKU 2032**

WYKONAWCA:

EKOSTANDARD

Pracownia Analiz Środowiskowych

ul. Wiązowa 1B/2, 62-002 Suchy Las

Adres do korespondencji:

ul. Szafirowa 4/6, 62-002 Suchy Las

www.ekostandard.pl

email: ekostandard@ekostandard.pl

tel. 739-199-570

AUTORZY OPRACOWANIA:

Robert Siudak

Weronika Szymańska

Spis treści

1. Wstęp	9
1.1. Podstawa prawna opracowania.....	9
1.2. Koncepcja Programu Ochrony Środowiska	9
1.3. Cel i zakres opracowania	10
1.4. Metodyka i tok pracy	11
2. Streszczenie	13
3. Charakterystyka powiatu leszczyńskiego	15
3.1. Położenie administracyjne	15
3.2. Ludność	16
3.3. Rynek pracy	18
3.4. Infrastruktura drogowa i kolejowa	19
3.5. Rolnictwo.....	23
3.6. Działalność gospodarcza	26
4. Ocena stanu środowiska	29
4.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza	29
4.1.1. Klimat	29
4.1.2. Monitoring powietrza.....	32
4.1.3. Zaopatrzenie w gaz i ciepło	35
4.1.4. Odnawialne źródła energii	35
4.1.5. Analiza SWOT	38
4.2. Zagrożenie hałasem	40
4.2.1. Hałas komunikacyjny.....	41
4.2.2. Hałas przemysłowy	44
4.2.3. Monitoring hałasu	45
4.2.4. Analiza SWOT	46
4.3. Pola elektromagnetyczne	47
4.3.1. Monitoring PEM	48
4.3.2. Analiza SWOT	49
4.4. Gospodarowanie wodami	51
4.4.1. Wody powierzchniowe.....	51

4.4.2. Monitoring jakości wód powierzchniowych.....	54
4.4.3. Wody podziemne.....	57
4.4.4. Monitoring jakości wód podziemnych.....	58
4.4.5. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	58
4.4.6. Analiza SWOT	61
4.5. Gospodarka wodno-ściekowa.....	62
4.5.1. Sieć wodociągowa	62
4.5.2. Sieć kanalizacyjna.....	63
4.5.3. Oczyszczalnie ścieków	64
4.5.4. Analiza SWOT	69
4.6. Zasoby geologiczne	70
4.6.1. Analiza SWOT	82
4.7. Gleby	83
4.7.1. Analiza SWOT	89
4.8. Gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	90
4.8.1. System gospodarowania odpadami	90
4.8.2. Instalacje komunalne.....	94
4.8.3. Składowiska odpadów	96
4.8.4. Azbest i wyroby zawierające azbest.....	96
4.8.5. Zapobieganie powstawaniu odpadów	97
4.8.6. Analiza SWOT	99
4.9. Zasoby przyrodnicze.....	100
4.9.1. Analiza SWOT	115
4.10. Zagrożenia poważnymi awariami.....	116
4.10.1. Monitoring awarii	116
4.10.2. Analiza SWOT	117
4.11. Analiza SWOT - podsumowanie	118
5. Edukacja ekologiczna	124
6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie.....	127
6.1. Powiązania programu z innymi dokumentami	127
6.1.1. Dokumenty międzynarodowe i wspólnotowe.....	128
6.1.2. Nadrzędne dokumenty strategiczne	129

6.1.3. Krajowe dokumenty sektorowe	133
6.1.4. Wojewódzkie dokumenty strategiczne i programowe	142
6.2. Cele i kierunki interwencji programu	147
6.2.1. Zadania własne.....	149
6.2.2. Zadania monitorowane.....	154
7. System realizacji Programu Ochrony Środowiska.....	174
7.1. Wdrażanie i zarządzanie Programem	174
7.2. Uczestnicy wdrażania Programu	174
7.3. Instrumenty realizacji Programu	175
7.4. Monitorowanie.....	178
7.5. Sprawozdawczość, ewaluacja oraz aktualizacji Programu.....	184
7.6. Upowszechnianie informacji o stanie środowiska i realizacji Programu	185
7.7. Źródła finansowania	185
8. Spis tabel	186
9. Spis rysunków.....	189
10. Spis wykresów.....	190
11. Materiały źródłowe.....	191

Wykaz skrótów

B(a)P – benzo(a)piren

BZT₅ – pięciodobowe biochemiczne zapotrzebowanie na tlen

ChZT – chemiczne zapotrzebowanie na tlen

dB – decybel

DK – droga krajowa

DW – droga wojewódzka

Dz. U. – Dziennik Ustaw

GDDKiA – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

GDOŚ – Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

GUS – Główny Urząd Statystyczny

GZWP – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Hz - herc

JCW – Jednolita części wód

JCWP – Jednolita część wód powierzchniowych

JCWpd – Jednolita część wód podziemnych

JST – jednostka samorządu terytorialnego

IMGW - Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej

IUNG - Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach

KPGO – Krajowy Plan Gospodarki Odpadami

KPOŚK – Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

KP PSP - Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej

KZGRL - Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego

LP – Lasy Państwowe

Mg – tona

MW – megawaty

MHz – megaherce

MWh - megawatogodzina

NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

NO_x – tlenki azotu

NO₂ – dwutlenek azotu

O₃ - ozon

OOU – Obszar ograniczonego użytkowania

OSChR – Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza

OSO – Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000

OZE – Odnawialne Źródła Energii

PEM – Promieniowanie elektromagnetyczne

PGW WP – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

pH - odczyn

PIG-PIB – Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy

PM₁₀ – Pył z mieszaniny cząstek zawieszonych w powietrzu o średnicy mniejszej niż 10 mikrometrów

PM_{2,5} – Pył z mieszaniny cząstek zawieszonych w powietrzu o średnicy mniejszej niż 2,5 mikrometra

PMŚ – Państwowy Monitoring Środowiska

PO₄ – fosforany

POIiŚ - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

POKzA – Program oczyszczania kraju z azbestu

p.o.ś. - Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska

POŚ – Program ochrony środowiska

PODGiK - Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej

PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

POŚpH – Program ochrony środowiska przed hałasem

PSZOK – Punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych

p.w. – Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne

RDLP - Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

REGON - Rejestr Gospodarki Narodowej równoważna liczba mieszkańców

RLM – równoważona liczba mieszkańców

RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej

SO₂ – dwutlenek siarki

SOO – Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000

SUW – Stacja uzdatniania wody

SWOT - technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanych informacji o danej sprawie na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych): S (Strengths) - mocne strony, W (Weaknesses) - słabe strony, O (Opportunities) - szanse, T (Threats) – zagrożenia

UE – Unia Europejska

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

WM_E - wartość wskaźnikowa poziomu emisji pól elektromagnetycznych

WRPO - Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny

WZDW – Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu

ZDP – Zarząd Dróg Powiatowych w Lesznie

ZDR – zakłady dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii

ZZR – zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii

1. Wstęp

1.1. Podstawa prawna opracowania

Obowiązek sporządzenia programu ochrony środowiska wynika z zapisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.). Zgodnie z zapisami art. 17 ust. 1. *organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska.*

Programy ochrony środowiska powinny być przygotowywane zgodnie z dokumentem pn. „Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska”, opublikowanym przez Ministerstwo Środowiska w 2015 r.

1.2. Koncepcja Programu Ochrony Środowiska

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032, zwany dalej Programem, przygotowany został w oparciu o założenia zawarte w następujących dokumentach:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*;
- „Polityka Ekologiczna Państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej”;
- „Wytyczne do opracowywania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska”.

Zgodnie z p.o.ś. niniejszy Program ochrony środowiska zawiera cele ekologiczne, priorytety ekologiczne, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych, środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów.

Program ochrony środowiska definiuje cele długookresowe, zadania przewidziane na okres obowiązywania, monitoring realizacji programu oraz nakłady finansowe potrzebne na wdrożenie założeń programu. Zgodnie z dokumentem Polityka Ekologiczna Państwa 2030 cele i zadania zostały opracowane w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze ochrony środowiska:

- środowisko i zdrowie;
- środowisko i gospodarka;
- środowisko i klimat;
- środowisko i edukacja;
- środowisko i administracja.

Program ochrony środowiska spełnia wymagania zawarte w opracowanym przez Ministerstwo Środowiska dokumencie „Wytyczne do opracowywania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska”.

Ponadto podczas opracowywania Programu ochrony środowiska uwzględniono założenia zawarte w dokumentach strategicznych, sektorowych oraz programowych szczebla krajowego, wojewódzkiego oraz lokalnego, w tym założenia zawarte w wojewódzkim programie ochrony środowiska oraz innych dokumentach strategicznych przygotowanych dla województwa oraz dla powiatu leszczyńskiego.

1.3. Cel i zakres opracowania

Nadrzędnym celem Programu Ochrony Środowiska jest długotrwały, zrównoważony rozwój Powiatu, w którym kwestie ochrony środowiska są rozważane na równi z kwestiami rozwoju społecznego i gospodarczego.

Celem opracowania jest stworzenie dokumentu pn. „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032”. Opracowanie oraz uchwalenie dokumentu przez Radę Powiatu Leszczyńskiego pozwoli na wypełnienie ustawowego obowiązku przez Starostę oraz przyczyni się do:

- poprawy i uporządkowania zarządzania środowiskiem na terenie Powiatu;
- poprawy jakości środowiska naturalnego Powiatu;
- poprawy jakości życia jego mieszkańców oraz zrównoważonego rozwoju.

Mając na uwadze osiągnięcie nadrzędnego celu opracowania, zawarto diagnozę stanu środowiska naturalnego powiatu leszczyńskiego, główne problemy ekologiczne oraz sposoby ich rozwiązania łącznie z harmonogramem działań własnych Powiatu oraz zadań monitorowanych wraz ze źródłami ich finansowania.

W celu określenia zadań opracowano ankiety, które zostały rozesłane do gmin powiatu leszczyńskiego, Starostwa Powiatowego w Lesznie, a także instytucji oraz organów odpowiedzialnych za realizację polityki w zakresie ochrony środowiska oraz zasobów przyrodniczych z terenu powiatu leszczyńskiego. Ankiety zostały przygotowane w formie harmonogramu rzeczowo-finansowego zadań planowanych do realizacji przez poszczególne jednostki w latach 2025-2028.

Należy podkreślić, że zakres czasowy realizowanych zadań częściowo wykracza poza lata objęte opracowaniem – część z nich jest stale realizowana – ich realizację już rozpoczęto lub będą częściowo realizowane jeszcze po roku 2028. Lista zadań nie zamyka możliwości realizowania innych działań. Oznacza to możliwość realizacji przedsięwzięć niewskazanych w harmonogramie, ale takich, które mieszczą się w ramach obszarów i kierunków interwencji Programu:

- ochrona klimatu i jakości powietrza;
- zagrożenie hałasem;
- pola elektromagnetyczne;
- gospodarowanie wodami;
- gospodarka wodno-ściekowa;

- zasoby geologiczne;
- gleby;
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów;
- zasoby przyrodnicze;
- zagrożenie poważnymi awariami.

1.4. Metodyka i tok pracy

Dla osiągnięcia zamierzonego celu przyjęto określony tok pracy, na który składało się kilka zasadniczych etapów. W pierwszej kolejności przeprowadzono prace przygotowawcze polegające na zgromadzeniu materiałów źródłowych oraz danych dotyczących aktualnego stanu środowiska w powiecie. Dane pozyskiwano głównie z dokumentów posiadanych przez Powiat oraz z opracowań Głównego Urzędu Statystycznego, a także raportów z innych instytucji samorządowych i wyspecjalizowanych jednostek zajmujących się problematyką ochrony środowiska (między innymi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie).

Drugi etap prac wiązał się z opracowaniem charakterystyki aktualnego stanu środowiska Powiatu. Następnie na podstawie oceny i analizy stanu środowiska zdefiniowano najważniejsze zagrożenia i problemy dla poszczególnych obszarów interwencji, które stanowiły punkt wyjściowy dla wyznaczenia celów strategicznych Programu. Program obejmuje następujące obszary interwencji:

- ochrona klimatu i jakości powietrza;
- zagrożenie hałasem;
- pola elektromagnetyczne;
- gospodarowanie wodami;
- gospodarka wodno-ściekowa;
- zasoby geologiczne;
- gleby;
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów;
- zasoby przyrodnicze;
- zagrożenia poważnymi awariami.

Wymienione wyżej obszary interwencji uwzględniają zagadnienia horyzontalne (przekrojowe), takie jak.:

- adaptacja do zmian klimatu;
- nadzwyczajne zagrożenia środowiska;

- działania edukacyjne;
- monitoring środowiska.

Kolejny etap to proces planowania i określenie celów strategicznych, kierunków interwencji i działań zmierzających do poprawy stanu środowiska. Zarówno cele, jak i zadania zostały określone tak, aby były spójne z celami krajowych dokumentów strategicznych. Poszczególne zadania zostały wpisane do harmonogramu rzeczowo-finansowego z podziałem na zadania własne samorządu oraz zadania monitorowane przez samorząd, za których realizację odpowiedzialne są inne instytucje.

W celu określenia zadań monitorowanych opracowano ankiety, które zostały rozesłane do gmin, instytucji i służb odpowiedzialnych za realizację polityki w zakresie ochrony środowiska oraz zasobów przyrodniczych z terenu powiatu.

W procesie planowania został uwzględniony udział społeczeństwa, który polegał na konsultacjach ze społeczeństwem umożliwiających zgłaszanie wniosków, uwag i opinii.

2. Streszczenie

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032, zwany dalej Programem, został sporządzony w celu realizacji polityki ochrony środowiska zgodnie z wymogami p.o.ś.

Program został przygotowany w oparciu o Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska opracowanych przez Ministerstwo Środowiska (Warszawa 2015).

Program zawiera ocenę stanu środowiska oraz infrastruktury ochrony środowiska opartą na danych monitoringowych GIOŚ/WIOŚ, danych GUS, danych o zasobach przyrodniczych i formach ochrony przyrody (RDOŚ) oraz danych Starostwa Powiatowego i Urzędów Gmin Powiatu.

Na podstawie analizy stanu środowiska i stanu wyposażenia w infrastrukturę ochrony środowiska Powiatu w Programie dokonano analizy czynników wewnętrznych i zewnętrznych mających wpływ na dalsze planowanie strategii Powiatu w zakresie ochrony środowiska – mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń w postaci analizy SWOT (ang. Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats).

Na podstawie diagnozy stanu środowiska Powiatu oraz analizy SWOT zostały sformułowane główne problemy i zagrożenia środowiska w powiecie. Identyfikacja zagrożeń stanowiła jeden z punktów wyjścia do sformułowania celów Programu do 2032 roku.

Przy określaniu celów Programu uwzględnione zostały cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 324 z późn. zm.). Ponadto została również zapewniona zasada adekwatności i komplementarności celów Programu z innymi dokumentami strategicznymi i programowymi szczebla krajowego i wojewódzkiego.

Cele i kierunki interwencji Programu oraz działania zmierzające do poprawy stanu środowiska zostały wskazane w ramach poszczególnych obszarów interwencji:

- ochrona klimatu i jakości powietrza;
- zagrożenie hałasem;
- pola elektromagnetyczne;
- gospodarowanie wodami;
- gospodarka wodno-ściekowa;
- zasoby geologiczne;
- gleby;
- gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów;
- zasoby przyrodnicze;
- zagrożenie poważnymi awariami.

Poza głównymi obszarami interwencji w Programie ochrony środowiska uwzględniono również zagadnienia horyzontalne takie, jak działania edukacyjne czy monitoring środowiska.

Program zawiera harmonogram rzeczowo–finansowy działań planowanych do realizacji do roku 2032: zadań własnych samorządu oraz zadań monitorowanych realizowanych przez instytucje odpowiedzialne za realizację polityki w zakresie ochrony środowiska na terenie powiatu leszczyńskiego.

W Programie zostały wskazane główne źródła finansowania planowanych zadań. W dokumencie został opisany proces realizacji Programu, na który składają się następujące elementy:

- współpraca z interesariuszami/uczestnikami programu;
- opracowanie treści programu;
- wdrażanie i zarządzanie – instrumenty zarządzania;
- monitorowanie, w tym monitoring środowiska;
- okresowa sprawozdawczość;
- ewaluacja;
- aktualizacja.

Program będzie wdrażany przy udziale wielu podmiotów, wśród których należy wymienić: Starostwo Powiatowe w Lesznie, Urzędy Gmin Powiatu Leszczyńskiego, instytucje z zakresu ochrony środowiska i zasobów przyrody, instytucje kontrolujące, zarząd dróg, podmioty gospodarcze, mieszkańcy, organizacje pozarządowe, jednostki oświatowe i inne. Kontrola i monitoring realizacji celów i zadań dokumentu obejmuje określenie stopnia wykonania działań:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów;
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami a ich wykonaniem;
- analizę przyczyn rozbieżności.

Ocena stopnia wdrażania Programu dokonywana będzie z częstotliwością co dwa lata. Podstawą monitoringu realizacji Programu będzie sprawozdawczość oparta na wskaźnikach odzwierciedlających stan środowiska naturalnego i presję na środowisko oraz stan infrastruktury technicznej. Organ wykonawczy Powiatu będzie sporządzać co 2 lata raporty z wykonania Programu, które zostaną przedstawione Radzie Powiatu.

Program przyjmuje się na czas do roku 2028, z perspektywą do roku 2032. Na okres po 2032 roku będzie należało opracować nowy dokument bądź też zaktualizować dotychczasowy – zgodnie z kolejnymi krajowymi strategiami rozwoju obowiązującymi w obszarze środowisko. W procesie opracowania Programu został uwzględniony udział społeczeństwa, który polegał na konsultacjach ze społeczeństwem poprzez umożliwienie zgłaszania wniosków, uwag i opinii.

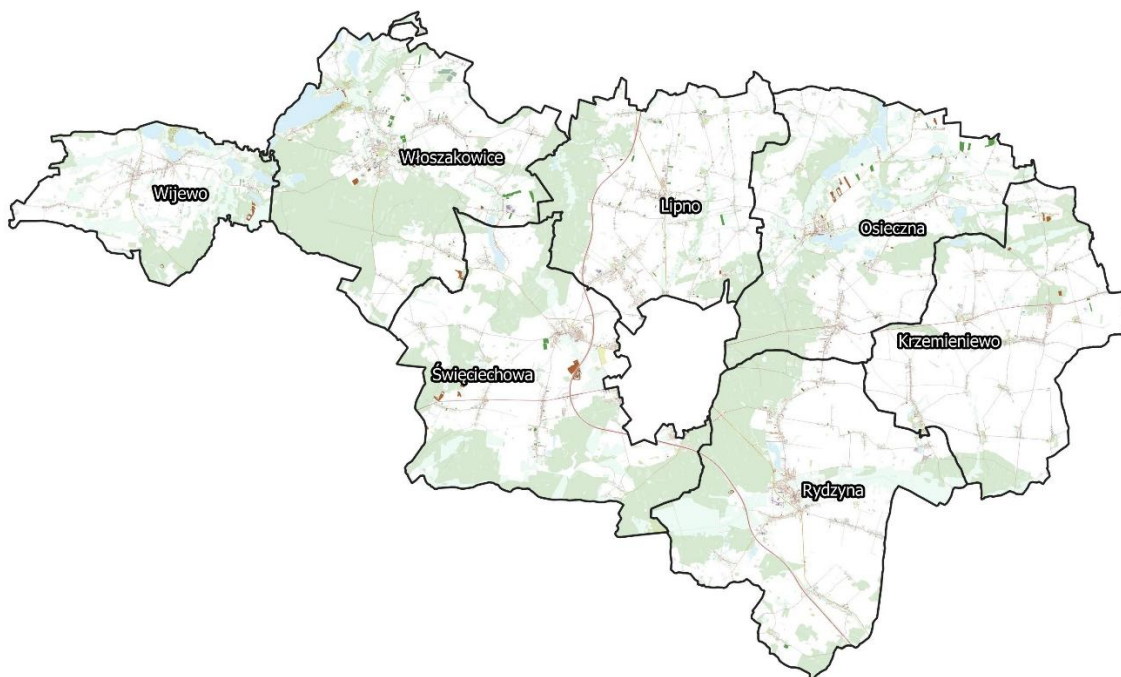
3. Charakterystyka powiatu leszczyńskiego

3.1. Położenie administracyjne

Powiat leszczyński znajduje się w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego. Graniczy:

- od północy z powiatem wolsztyńskim i powiatem kościańskim;
- od południa z powiatem rawickim i powiatem górowskim (woj. dolnośląskie);
- od zachodu z powiatem wschowskim (woj. lubuskie);
- od wschodu z powiatem gostyńskim.

Powierzchnia powiatu zajmuje 805,81 km². W skład powiatu wchodzi 7 gmin (rysunek 1). Są to dwie gminy miejsko-wiejskie: Osieczna i Rydzyna oraz pięć gmin wiejskich: Lipno, Krzemieniewo, Włozakowice, Świąciechowa, Wijewo (tabela 1).

Rysunek 1. Mapa powiatu leszczyńskiego.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 1. Podział administracyjny Powiatu leszczyńskiego.

Nazwa gminy	Liczba sołectw	Liczba miejscowości	Powierzchnia [ha]
Gminy wiejskie			
Krzemieniewo	18	23	11 317

Nazwa gminy	Liczba sołectw	Liczba miejscowości	Powierzchnia [ha]
Lipno	15	20	10 385
Święciechowa	12	13	13 495
Wiejewo	7	8	6 183
Włoszakowice	12	22	12 775
Gminy miejsko-wiejskie			
Osieczna	17	29	12 866
Rydzyna	16	23	13 562

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, stan na 04.10.2024 r.

Na skutek reformy administracyjnej przeprowadzonej w 1998 r., powiat leszczyński otrzymał rangę powiatu ziemskiego. Funkcję miasta powiatu grodzkiego (miasta na prawach powiatu) w subregionie leszczyńskim powierzono byłemu ośrodkowi wojewódzkiemu – miastu Leszno.

3.2. Ludność

W 2023 roku powiat leszczyński zamieszkiwało ok. 59 778 osób. Na 1000 mieszkańców powiatu przypało: 8,38 urodzeń żywych i 8,18 zgonów, co skutkowało przyrostem naturalnym równym 0,20. Ponad połowa osób z powiatu leszczyńskiego (59,3%) była w wieku produkcyjnym, 22,6% w wieku przedprodukcyjnym, a 18% w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 2 zawiera wybrane dane statystyczne z lat 2020-2023 dotyczące ludności w powiecie leszczyńskim. W analizowanych latach doszło do wzrostu liczby osób zamieszkujących powiat. Średnia dla urodzeń żywych przypadających na 1000 mieszkańców powiatu wyniosła ok. 10,17, a dla zgonów ok. 9,52. W latach 2020-2022 zwiększył się udział ludności w wieku przedprodukcyjnym, po czym w 2023 roku doszło do niewielkiego spadku. W analizowanych latach nastąpił spadek udziału ludności w wieku produkcyjnym i wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 2. Dane statystyczne dotyczące ludności w powiecie leszczyńskim.

Wybrane dane statystyczne	2020	2021	2022	2023
Ludność	57 911	58 495	59 531	59 778
Urodzenia żywe na 1000 ludności	11,98	11,17	9,15	8,38
Zgony na 1000 ludności	9,89	11,05	8,94	8,18
Przyrost naturalny na 1000 ludności	2,09	0,12	0,20	0,20

Wybrane dane statystyczne		2020	2021	2022	2023
Udział ludności w wieku [%]:	przedprodukcyjnym	22,8	22,9	22,9	22,6
	produkcyjnym	59,9	59,8	59,6	59,3
	poprodukcyjnym	17,3	17,3	17,6	18,0

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, stan na 08.10.2024 r.

Na skutek reformy administracyjnej przeprowadzonej w 1998 r., powiat leszczyński otrzymał rangę powiatu ziemskiego. Funkcję miasta powiatu grodzkiego (miasta na prawach powiatu) w subregionie leszczyńskim powierzono byłemu ośrodkowi wojewódzkiemu – miastu Leszno.

W dniu 7 lipca 2023 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej przyjął ustawę o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1688), zwaną dalej „ustawą”, zgodnie z tą ustawą, która weszła w życie w dniu 24 września 2023 r. z dniem 1 stycznia 2026 r. studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obowiązujące w gminach tracą moc. W miejsce studium stanowiącego dokument planistyczny określający politykę przestrzenną gminy, ustawa wprowadza nowy akt planowania przestrzennego - **plan ogólny gminy**. Jeżeli do dnia określonego wyżej nie wejdzie w życie plan ogólny, wydanie decyzji o warunkach zabudowy, ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego i uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo jego zmiana (z wyjątkami określonymi w ustawie) nie będą możliwe. Wedle art. 13a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.) w planie ogólnym określa się strefy planistyczne i gminne standardy urbanistyczne, a także można określić obszary uzupełnienia zabudowy i obszary zabudowy śródmiejskiej. Plan ogólny jest aktem prawa miejscowego. Mając na uwadze powyższe gminy powiatu leszczyńskiego podjęły następujące uchwały:

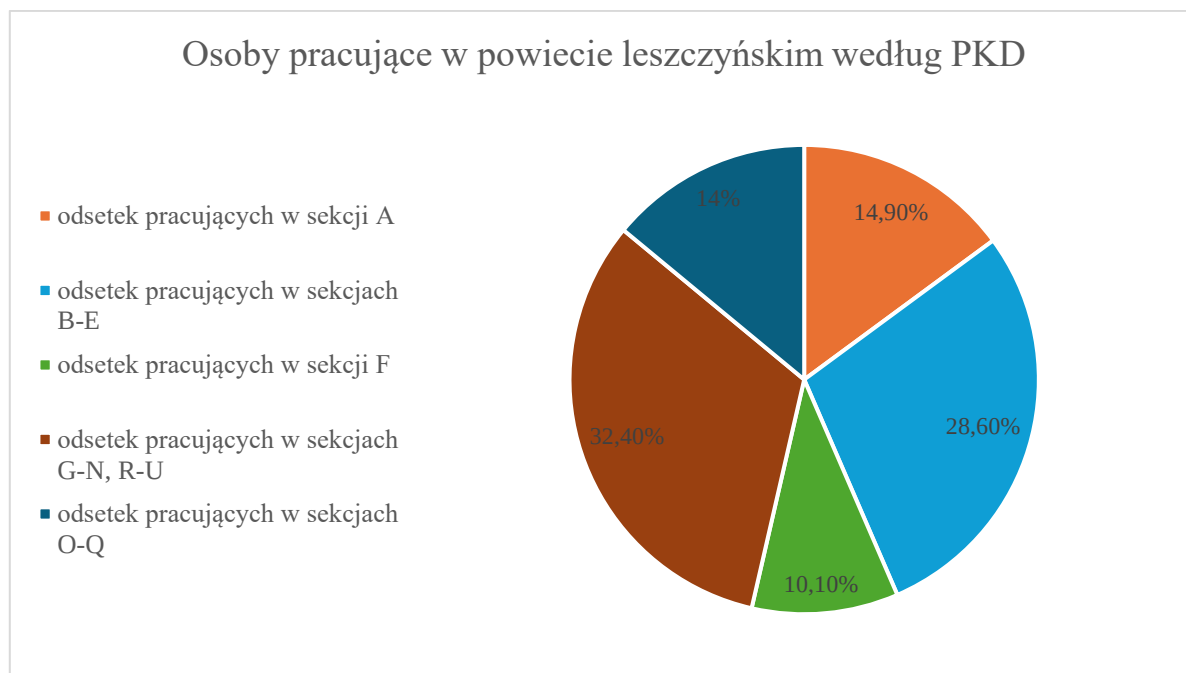
- Krzemieniewo - Uchwała Nr VI.38.2024 Rady Gminy Krzemieniewo z dnia 18 października 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Krzemieniewo, [link](#);
- Lipno – Uchwała Nr LXXV/584/2024 Rady Gminy Lipno z dnia 25 kwietnia 2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu ogólnego gminy Lipno, [link](#);
- Święciechowa – Uchwała Nr III/34/2024 Rady Gminy Święciechowa z dnia 20 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Święciechowa, [link](#);
- Wijewo - Uchwała Nr V/35/2024 z dnia 27 sierpnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Wijewo, [link](#);
- Włoszakowice - Uchwała Nr IV/45/2024 z dnia 29 lipca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Włoszakowice, [link](#);
- Osieczna - Uchwała Rady Gminy Osieczna Uchwała nr IV/20/2024 z dnia 11 września 2024r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Osieczna, [link](#);

- Rydzyna - Uchwała Nr II/21/2024 z dnia 10 czerwca 2024 r. w sprawie: przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Rydzyna, [link](#).

3.3. Rynek pracy

Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie leszczyńskim wyniosła 2,50% w 2023 roku. Jest to wynik niższy niż wynik uzyskany dla woj. wielkopolskiego (3,00%) i Polski (5,10%).

Ostatnie dane Głównego Urzędu Statystycznego na temat osób pracujących według sekcji PKD pochodzą z 2022 roku. W badanym roku pracowało 26 688 mieszkańców powiatu, z czego 14 941 stanowili mężczyźni i 11 747 kobiety. Najwyższy odsetek osób pracujących odnotowano w sekcjach G-N oraz R-U (32,40%), a najniższy w sekcji F (10,10%) (wykres 1).

Legenda:

- A. ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO
- B. GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE
- C. PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE
- D. WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORCĄ WODĘ I POWIETRZE DO UKŁADÓW KLIMATYZACYJNYCH
- E. DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE CIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ
- F. BUDOWNICTWO
- G. HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE
- H. TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA
- I. DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI
- J. INFORMACJA I KOMUNIKACJA

- K. DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA
- L. DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI
- M. DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA
- N. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA
- O. ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE
- P. EDUKACJA
- Q. OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA
- R. DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ
- S. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA
- T. GOSPODARSTWA DOMOWE ZATRUDNIAJĄCE PRACOWNIKÓW; GOSPODARSTWA DOMOWE PRODUKUJĄCE WYROBY I ŚWIADCZĄCE USŁUGI NA WŁASNE POTRZEBY
- U. ORGANIZACJE I ZESPOŁY EKSTERYTORIALNE

Wykres 1. Osoby pracujące w powiecie leszczyńskim według PKD¹.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, stan na 08.10.2024 r.

3.4. Infrastruktura drogowa i kolejowa

Z danych otrzymanych od Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddziału w Poznaniu oraz Zarządu Dróg Powiatowych w Lesznie wynika, że długość dróg ekspresowych, krajowych, wojewódzkich oraz powiatowych na terenie powiatu leszczyńskiego wynosi 499,249 km (tabela 3, tabela 4).

Tabela 3. Wykaz dróg ekspresowych, krajowych i wojewódzkich na terenie powiatu leszczyńskiego.

Klasy dróg	Nr drogi	Długość [km]
Droga ekspresowa	S5	34,804
Droga krajowa	K12	31,613
Droga wojewódzka	W305	8,416
	W309	21,138
	W323	4,905
	W432	13,783

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych od GDDKiA Oddziału w Poznaniu [stan na dzień: 08.10.2024 r.] oraz <https://powiatleszno.lp-portal.pl/> [stan na dzień: 08.10.2024 r.].

¹ Dane nie uwzględniają pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Tabela 4. Wykaz dróg powiatowych na terenie powiatu leszczyńskiego.

Nr drogi	Nazwa drogi	Długość [km]
3822P	(Górsko) granica powiatu leszczyńskiego – Miastko - Brenno	3,839
3823P	(Starkowo) granica powiatu leszczyńskiego - Boszkowo (letnisko) - Włoszakowice	5,408
3824P	Bucz) granica powiatu leszczyńskiego - Boszkowo (wieś)	3,252
3898P	(Gryżyna) granica powiatu leszczyńskiego - Wojnowice	2,500
3902P	(Karmin) granica powiatu leszczyńskiego - Popowo	6,118
3903P	Droga wojewódzka nr 305 - Brenno - Zaborówiec - Włoszakowice - Bukówiec - Boguszyn - gr. powiatu	22,388
3904P	(Bronikowo) granica powiatu leszczyńskiego - Bukówiec Górny	1,682
3930P	(Droga powiatowa nr 3931P) granica powiatu leszczyńskiego - Bojanice - Karchowo - droga krajowa nr 12	7,260
3931P	(Droga powiatowa nr 3930P) granica powiatu	4,335
3937P	(Stare Bojanowo) granica powiatu leszczyńskiego - Sulejewo	1,566
4755P	(Wróblów) granica powiatu leszczyńskiego - Potrzebowo	6,655
4756P	DW 305 - Brenno, ul Kargowska, Kościelna	1,520
4757P	Radomicko (droga krajowa nr 5) -Targowisko - Górka Duchowna - Sulejewo - Popowo Wonieskie	9,290
4758P	Zaborówiec - granica województwa wielkopolskiego	2,173
4759P	Włoszakowice - Bukówiec Górny - Sądzia - Krzycko Wlk. - Krzycko Małe - DP 4760P	13,596
4760P	Włoszakowice - Krzyżowiec - Jezierzycy Kościelne - Święciechowa - Leszno (granica miasta)	17,608
4761P	Krzyżowiec - Zbarzewo - granica województwa	5,350
4762P	Zbarzewo - Niechlód	2,866
4763P	Jezierzycy Kościelne - Zbarzewo	2,728
4764P	Osowa Sień) granica powiatu leszczyńskiego - Niechlód - Piotrowice - Święciechowa	8,102
4765P	Piotrowice - Trzebiny - Długie Stare - granica	9,652

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Nr drogi	Nazwa drogi	Długość [km]
4766P	Górka Duchowna - Żakowo - droga powiatowa nr 4767P	4,701
4767P	Lipno (droga krajowa nr 5) - Goniembice - Osieczna	7,679
4768P	Krzycko Wlk - Boguszyn - Błotkowo - Radomicko	8,877
4769P	Lipno - Smyczyna - Błotkowo	6,050
4770P	Droga powiatowa nr 4769P - Mórkowo - Wilkowice - droga krajowa nr 5	6,262
4771P	Droga krajowa nr 5 - Wilkowice - Święciechowa	7,713
4772P	Święciechowa - Lasocice - Przybyszewo - Henrykowo	11,040
4773P	Droga powiatowa nr 4760P - Leszno (granica miasta)	1,739
4774P	Strzyżewice (droga krajowa nr 12) - Henrykowo - droga wojewódzka nr 323	5,790
4775P	Droga wojewódzka nr 323 - Książęcy Las - Tarnowa Łąka - droga powiatowa nr 4799P	6,996
4777P	Górka Duchowna - Żakowo - droga powiatowa nr 4767P	5,908
P4778P	Popowo Wonieskie - Drzeczkowo - Wolkowo - droga powiatowa nr 4767P	6,094
4779P	Drzeczkowo - Osieczna (droga wojewódzka nr 432)	3,457
4780P	Osieczna (ul. Śmigielska)	0,225
4781P	Osieczna (droga wojewódzka nr 432), ul. Leszczyńska, Kościuszki, Rynek, Steinmetza, Frankiewicza (droga wojewódzka nr 432)	1,640
4782P	Drzeczkowo - Osieczna (droga wojewódzka nr 432)	11,417
4783P	Droga wojewódzka nr 432 - Ziemnice - Świerczyna	5,332
4784P	Bojanice – granica powiatu gostyńskiego (Siemowo)	1,975
4785P	Droga powiatowa nr 4787P - Górzno - Garzyn (droga krajowa nr 12)	2,720
4786P	Bełęcín - Hersztupowo (droga krajowa nr 12)	2,135
4787P	Droga powiatowa nr 4782P - Karchowo	5,440
4788P	Droga powiatowa nr 4787P - Górzno - Garzyn (droga krajowa nr 12)	4,639
4789P	Droga krajowa nr 12 - Frankowo - Garzyn (droga krajowa nr 12)	5,446

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

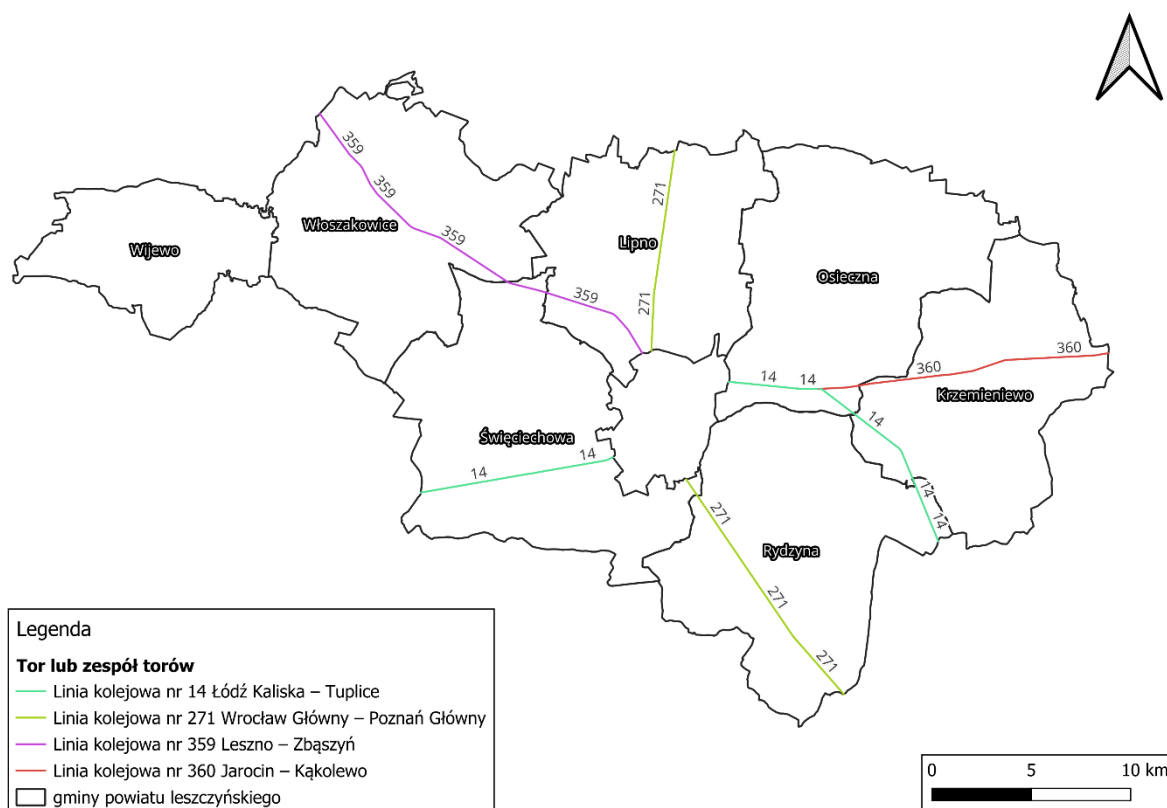
Nr drogi	Nazwa drogi	Długość [km]
4790P	Droga wojewódzka nr 432 – Ziemnice Świerczyna	7,710
4791P	Osieczna (droga wojewódzka nr 432) - Łoniewo - Dobramyśl - Pawłowice - Robczysko - granica powiatu gostyńskiego (Poniec)	15,380
4792P	Droga krajowa nr 12 - Krzemieniewo - Oporówko - granica powiatu gostyńskiego (Poniec)	9,665
4793P	Drobnin - Mierzejewo - Lubonia	2,358
4794P	Garzyn (droga krajowa nr 12) - Drobnin - Krzemieniewo - droga powiatowa nr 4793P	6,250
4795P	Drobnin - Mierzejewo - Lubonia	5,025
4796P	Drobnin - Kociugi - Pawłowice	5,856
4797P	Pawłowice - Lubonia - Oporówko - Oporowo - granica powiatu gostyńskiego (Łęka Wielka)	7,926
4798P	Oporowo - granica powiatu gostyńskiego (Czarkowo)	0,808
4799P	Kłoda - Tarnowa Łąka - granica województwa	5,314
4800P	Kąkolewo (droga krajowa nr 12) - Nowa Wieś - Dąbcze - Rydzyna	8,928
4801P	Droga krajowa nr 5 - Dąbcze - Tworzanice - Przybin - Robczysko	11,332
4802P	Tworzanice - Tworzanki - Moraczewo - Lasotki - Kaczkowo (droga krajowa nr 5)	9,034
4803P	Droga krajowa nr 5 - Rydzyna (ul. Wolności, Rynek, Rzeczypospolitej) - Kłoda - Moraczewo - Pomykowo - granica powiatu gostyńskiego (Janiszewo)	7,077
4806P	Włoszakowice - Grotniki Dłużyna - granica powiatu	7,045
4807P	Wilkowice ul. Lipowa	2,240
6263P	Leszno (granica miasta) - Nowa Wieś - Pawłowice	9,545
6296P	Maryszewice - łącznik S5 Gronowo	1,934

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych od Zarządu Dróg Powiatowych w Lesznie [stan na dzień: 03.10.2024 r.]

Przez teren powiatu leszczyńskiego (rysunek 2) przechodzą cztery linie kolejowe o numerach:

- 14 - Łódź Kaliska – Tuplice;
- 271 – Wrocław Główny – Poznań Główny;

- 359 – Leszno – Zbąszyń;
- 360 – Jarocin – Kąkolewo.

Rysunek 2. Linie kolejowe na terenie powiatu leszczyńskiego.

Źródło: Opracowanie własne.

3.5. Rolnictwo

Obszar powiatu leszczyńskiego można uznać za typowo rolniczy. Zgodnie z danymi ze Starostwa Powiatowego w Lesznie, w 2024 roku użytki rolne zajmowały prawie 66% (53 005,7609 ha) całej powierzchni powiatu (tabela 5).

Tabela 5. Grunty rolne w powiecie leszczyńskim.

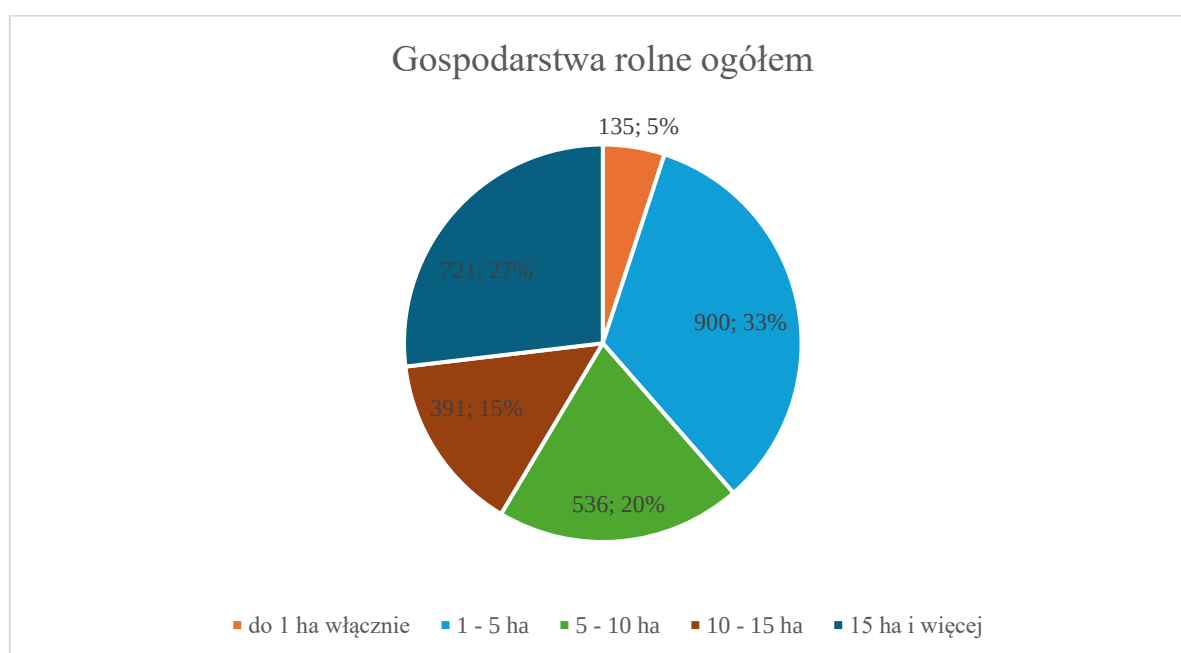
Grunty rolne	Powierzchnia [ha]
Użytki rolne	52 260,104
Grunty orne	43 142,2151
Łąki trwałe	6 293,473
Pastwiska trwałe	7 45,6405
Sady	120,7764
Grunty rolne zabudowane	1 324,0854

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	62,8612
Grunty pod stawami	53,354
Grunty pod rowami	517,698
Nieużytki	745,6573
Grunty rolne ogółem	53 005,7609

Źródło: Starostwo Powiatowe w Lesznie, stan na 13.09.2024 r.

Za zagospodarowanie użytków rolnych opowiadało 2 683 gospodarstw rolnych, z największym udziałem (ok. 33%) gospodarstw o powierzchni od 1 do 5 ha (wykres 2).

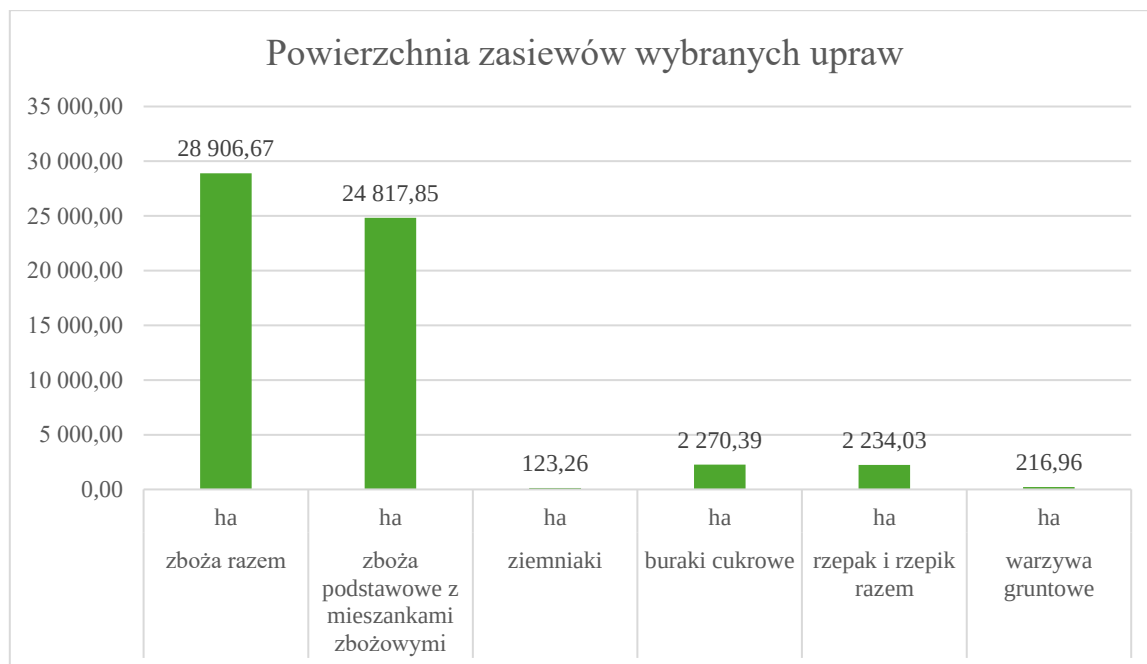

Wykres 2. Liczba gospodarstw rolnych w powiecie leszczyńskim.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, stan na 15.10.2024 r.

W 2020 roku powierzchnia upraw zbóż stanowiła prawie 70% ogólnej powierzchni zasiewów (wykres 3). Do zbóż można zaliczyć: pszenicę ozimą i jary, żyto, jęczmień ozimy i jary, owies, pszenżyto ozime i jare, a także kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne rośliny zbożowe.

Wykres 3. Powierzchnia zasiewów wybranych upraw w powiecie leszczyńskim.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, stan na 15.10.2024 r.

3.6. Działalność gospodarcza

Od 2020 roku, w powiecie leszczyńskim zwiększyła się liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON, zarówno osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą jak i osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej (tabela 6). W 2023 roku, największy udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą miały gminy: Włoszakowice, Lipno i Rydzyna na tle całego powiatu. Najmniejszy udział miała gmina Wijewo. W przypadku osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, największy udział miały gminy: Rydzyna, Lipno, Świąciechowa, a najmniejszy gmina Wijewo na tle powiatu leszczyńskiego.

Tabela 6. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w gminach powiatu leszczyńskiego.

Jednostka	Rok			
	2020	2021	2022	2023
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą [os.]				
Krzemieniewo	531	547	555	550
Lipno	944	1 005	1 082	1 154
Osieczna	894	937	953	959
Rydzyna	899	957	1 015	1 069
Świąciechowa	807	854	896	938
Wijewo	383	394	395	402
Włoszakowice	1 164	1 206	1 234	1 258
Powiat leszczyński	5 622	5 900	6 130	6 330
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej [os.]				
Sektor publiczny				
Krzemieniewo	20	20	20	20
Lipno	18	21	22	22
Osieczna	20	21	22	22
Rydzyna	25	25	25	25
Świąciechowa	11	11	11	11
Wijewo	12	13	13	13
Włoszakowice	21	21	21	21

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Jednostka	Rok			
	2020	2021	2022	2023
Powiat leszczyński	127	132	134	134
Sektor prywatny				
Krzemieniewo	109	113	112	115
Lipno	237	239	243	267
Osieczna	151	157	167	185
Rydzyna	202	208	253	265
Święciechowa	212	230	234	252
Wiejewo	55	53	57	58
Włoszakowice	163	168	168	179
Powiat leszczyński	1 129	1 168	1 234	1 321

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, stan na 16.10.2024 r.

W powiecie leszczyńskim odnotowano wzrost ilości spółek cywilnych, komandytowo-akcyjnych, handlowych i z ograniczoną odpowiedzialnością w latach 2020-2023. Nie zmieniła się ilość spółek partnerskich i handlowych jednoosobowych Skarbu Państwa. W analizowanym okresie doszło do spadku ilości spółek jawnych, komandytowych i spółdzielni (tabela 7). W 2023 roku, na terenie powiatu działało najwięcej spółek handlowych i spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, a najmniej spółek partnerskich i spółek handlowych jednoosobowych Skarbu Państwa.

Tabela 7. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON według formy prawnej w powiecie leszczyńskim.

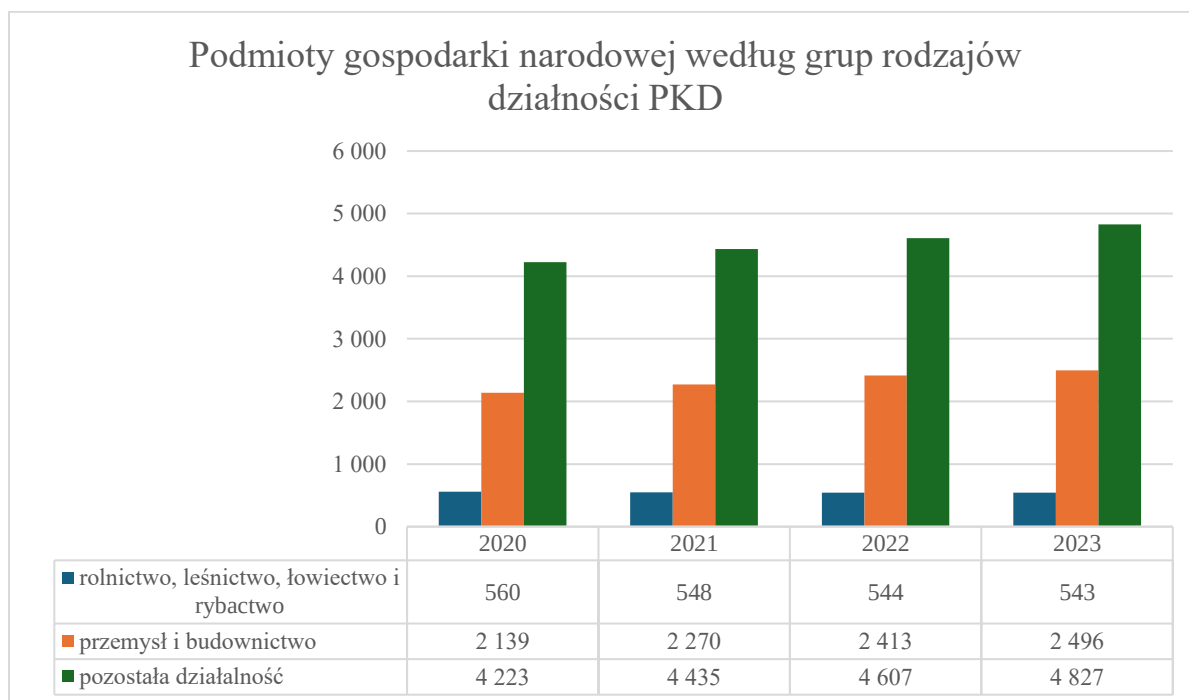
Forma prawna	Rok			
	2020	2021	2022	2023
	[szt.]			
Spółki cywilne	256	258	252	255
Spółki jawne	57	64	60	54
Spółki partnerskie	2	2	2	2
Spółki komandytowe	53	48	45	44
Spółki komandytowo-akcyjne	1	1	3	3

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Forma prawna	Rok			
	2020	2021	2022	2023
	[szt.]			
Spółki handlowe	449	489	567	622
Spółki handlowe jednoosobowe Skarbu Państwa	2	2	2	2
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	42	43	43	42
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	335	373	455	517
Spółki akcyjne	1	1	2	2
Spółdzielnie	45	42	36	33

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, stan na 16.10.2024 r.

W latach 2020-2023 odnotowano spadek ilości podmiotów w obszarze: *rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo*, a wzrost w *przemśle i budownictwie* oraz *pozostalej działalności*. Ogólna liczba podmiotów według przedmiotowego kryterium wzrosła w badanym okresie (wykres 4). W 2023 roku, ponad 60% stanowiły podmioty gospodarki narodowej działające w obszarze: *pozostała działalność*, ponad 30% podmioty z *przemysłu i budownictwa*, a pozostałą część podmioty wpisujące się swoją działalnością w obszar: *rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo*.

Wykres 4. Podmioty gospodarki narodowej według grup rodzajów działalności PKD w powiecie leszczyńskim.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, stan na 16.10.2024 r.

4. Ocena stanu środowiska

4.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

4.1.1. Klimat

Warunki klimatyczne

Powiat leszczyński leży w strefie klimatu umiarkowanego w obrębie regionu śląsko-wielkopolskiego, co powoduje, że na jego terenie przeważają masy powietrza oceanicznego nad kontynentalnymi, występują łagodne zimy, a roczna suma opadów wynosi od ok. 500 do 600 mm.

W 2023 roku, średnia temperatura powietrza w powiecie leszczyńskim wyniosła ok. 10,6°C. Najcieplejszymi miesiącami były lipiec i sierpień, a najzimniejszymi grudzień i styczeń. Maksimum opadów odnotowano w sierpniu, a minimum w grudniu. Suma opadów wyniosła 646 mm. Średnie ciśnienie atmosferyczne w powiecie wyniosło ok. 1015,25 hPa. Wiatr wiał ze średnią prędkością ok. 71 km/h².

W przypadku Polski, średnia obszarowa temperatura powietrza w 2023 r. wyniosła 10,0°C i była aż o 1,3°C wyższa od średniej rocznej wieloletniej (klimatologiczny okres normalny 1991-2020). Uznano badany rok za ekstremalnie ciepły. Obszarowo uśredniona suma opadów atmosferycznych wyniosła dla kraju 656,2 mm, co stanowiło 107,3% normy określonej na podstawie pomiarów w latach 1991-2020. Według klasyfikacji Kaczorowskiej rok 2023 należy uznać za przecięty pod względem ilości opadów atmosferycznych³.

W związku z postępującymi zmianami klimatu zwiększyła się częstotliwość występowania zjawisk ekstremalnych w powiecie i w kraju, takich jak:

- intensywne opady deszczu powyżej 30 mm na dobę;
- silne burze m.in. z gradem;
- intensywne opady śniegu powodujące przyrost pokrywy śnieżnej powyżej 15 cm na dobę;
- upały, gdy temperatura powietrza osiąga lub przekracza 30°C;
- roztopy pokrywy śnieżnej powodowane przez nagły wzrost temperatury powietrza o 10°C lub więcej, gdy temperatura powietrza kształtuje się poniżej 0°C;
- oblodzenie nawierzchni powodowane nagłymi zmianami temperatury powietrza, gdy temperatura kształtuje się w pobliżu 0°C;
- przymrozki powodowane nagłymi spadkami temperatury powietrza, gdy temperatura spada w okresie wegetacyjnym poniżej 0°C;
- silny wiatr, gdy średnia prędkość wiatru przekracza 15 m/s lub porywy 20 m/s;

---

² <https://www.ekologia.pl/pogoda/leszno/>

³ <https://www.imgw.pl/wydarzenia/charakterystyka-wybranych-elementow-klimatu-w-polsce-w-2023-roku-podsumowanie>

- zawieje i zamiecie śnieżne;
- silna mgła występująca na znacznym obszarze lub mgła intensywnie osadzająca szadź.

Tendencje zmian klimatu

Zauważa się następujące tendencje zmian klimatycznych Polski, które dotyczą również powiatu leszczyńskiego:

- od końca XIX wieku klimat wykazuje systematyczną tendencję do wzrostu temperatury powietrza ze znaczącym wzrostem od roku 1989;
- opady nie wykazują jednokierunkowych tendencji i charakteryzują się okresami mniej lub bardziej wilgotnymi; zmieniła się struktura opadów głównie w cieplej porze roku; opady są bardziej gwałtowne, krótkotrwałe, niszczycielskie powodujące coraz częściej gwałtowne powodzie; zanikają opady poniżej 1 mm/dobę;
- w ciągu ostatnich 60 lat obserwuje się rosnącą częstotliwość zjawiska suszy, w latach 1951 – 1981 na terenie Polski susze wystąpiły 6 razy, a w latach od 1982 do 2011 -18 razy; od początku XXI wieku tj. w latach 2001–2011, susze wystąpiły 9 razy w różnych okresach roku; bezpośrednie przyczyny występowania suszy w Polsce to utrzymujące się przez ponad 10 dni okresy bezopadowe z niską temperaturą powietrza w zimie przy braku opadów i pokrywy śnieżnej, utrzymywanie się w okresie wiosenno-letnim wysokiej temperatury z silną insolacją słoneczną, brakiem opadów i bardzo słabym wiatrem oraz długimi okresami trwania od 15 do 20 dni;
- skutkami ocieplania się klimatu jest wzrost występowania groźnych zjawisk pogodowych (susze, wiatry huraganowe, trąby powietrzne oraz grad);
- od 2005 r. wystąpiło w Polsce 11 huraganów, w których prędkości wiatru okresowo przekraczały 30–35 m/s; 28 marca 1997 r. nad Polską przeszła wichura mająca lokalnie charakter huraganu; wiatr silny i porywisty przekraczający 30 m/s zanotowano m.in. w woj. wielkopolskim;
- tendencje wzrostowe fal upałów (ciągi dni z maksymalną temperaturą dobową powietrza $\geq 30^{\circ}\text{C}$ utrzymującą się przez co najmniej 3 dni);
- tendencje spadkowe liczby dni mroźnych i bardzo mroźnych (dni z temperaturą maksymalną dobową $\leq 0^{\circ}\text{C}$ i dni z temperaturą maksymalną $\leq -10^{\circ}\text{C}$, odpowiednio).

Adaptacja do zmian klimatu

Wyniki badań naukowych jednoznacznie wskazują, że zmiany klimatu stanowią realne zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju wielu krajów, w tym także dla Polski. Od wielu lat społeczność międzynarodowa rozważają istotną kwestię odpowiedniego dostosowania się do obecnych i przyszłych skutków tych zmian.

Krajowa polityka adaptacyjna opiera się na dokumencie pn. „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020). Opracowanie wpisuje się w działania na rzecz osiągnięcia celu nadrzędnego *Białej Księgi - Adaptacja do zmian klimatu: Europejskie ramy działania*, COM (2009)147 oraz

unijnej strategii adaptacji do zmian klimatu, jakim jest poprawa odporności państw członkowskich na aktualne i oczekiwane zmiany klimatu, w tym lepsze przygotowanie do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcja kosztów społeczno-ekonomicznych z tym związanych.

SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Wrażliwość sektorów o obszarów została określona w oparciu o przyjęte scenariusze zmian klimatu. Zaproponowano cele, kierunki działań oraz konkretne działania, które korespondują z dokumentami strategicznymi, w szczególności *Strategią Rozwoju Kraju 2020* i innymi strategiami rozwoju i jednocześnie stanowią ich niezbędne uzupełnienie w kontekście adaptacji.

Do podstawowych działań, które powinny być realizowane we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego Polski (zwłaszcza województwach), należą:

- edukacja społeczeństwa w zakresie spodziewanych zmian i ograniczenia ich skutków;
- monitoring zmian wrażliwości gospodarki i społeczeństwa oraz postępu we wdrażaniu strategii adaptacyjnej;
- planowanie przestrzenne na poziomie regionalnym i lokalnym z uwzględnieniem zmian klimatu i adaptacji;
- rozwój usług zdrowotnych ze szczególnym uwzględnieniem wrażliwości mieszkańców na występowanie fal upałów;
- ograniczenie skutków zagrożeń w rolnictwie, lasach i ekosystemach wynikających z pojawiania się inwazyjnych szkodników i chorób, a także uwzględnienie przystosowania gatunkowego lasów do oczekiwanego wzrostu temperatury w procesie zalesień;
- właściwe gospodarowanie na obszarach rolnych, chronionych, górskich (wsparcie technologiczne gospodarstw oraz doradztwo technologiczne uwzględniające aspekty dostosowania budownictwa i produkcji rolnej do zmieniających się warunków klimatycznych);
- modernizacja systemu energetycznego uwzględniająca zwiększone ryzyko występowania zjawisk ekstremalnych;
- uwzględnienie trendów klimatycznych i gospodarczych w procesie projektowania i budowy infrastruktury transportowej;
- uwzględnienie konieczności zapewnienia korytarzy wentylacyjnych w miastach i kotlinach górskich w celu ograniczenia skutków rozwoju wyspy ciepła i wzrostu koncentracji zanieczyszczeń powietrza oraz zwiększania obszarów wodnych i zieleni w miastach.

W przypadku województwa wielkopolskiego, zatem również powiatu leszczyńskiego, można wyróżnić następujące zagrożenia: proces osuszania i zaniku biocenoz wilgotnych oraz niską retencję gruntu i niski poziom wód gruntowych. Wielkopolska jest regionem o dużym potencjale przyrodniczym i gospodarczym. Obszary chronione zajmują około 1/3 powierzchni, a 1/4 stanowią lasy. Rolnictwo jest jednym z najważniejszych elementów gospodarki, a produkcja zwierzęca jest jedną z największych w kraju. W ostatnich latach dynamicznie rozwinął się przemysł. Rekomendowane kierunki działań adaptacyjnych dla województwa wielkopolskiego są następujące:

- ochrona przeciwpowodziowa obszarów położonych na terenach zalewowych,
- rozpoznanie możliwości uprawy roślin ciepłolubnych, takich jak kukurydza czy sorgo w celu zwiększenia możliwości przygotowania wysokowydajnych pasz dla zwierząt,
- przygotowanie programów zabezpieczenia w wodę dobrej jakości w warunkach dłuższych okresów suszy i niedoborów wody zwłaszcza na mniejszych rzekach.

4.1.2. Monitoring powietrza

W myśl ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, w województwie wielkopolskim wyróżnia się następujące strefy, w których dokonuje się oceny jakości powietrza: aglomeracja poznańska, miasto Kalisz oraz strefa wielkopolska. Powiat leszczyński należy do strefy wielkopolskiej. Najbliższa stacja pomiarowa oraz dwa stanowiska pomiarowe znajdują się w Lesznie przy ul. Kiepury (kod stacji WpLeszKiepur). W stanowiskach pomiarowych dokonuje się manualnego pomiaru stężeń pyłu zawieszonego PM10 i benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, które są wykorzystywane w ocenie rocznej ochrony zdrowia.

Poniżej przedstawiono parametry statystyczne obliczone na podstawie serii wyników pomiarów stężenia pyłu zawieszonego PM10 i B(a)P w pyłe zawieszonym PM10, na potrzeby oceny za 2023 rok, pod kątem ochrony zdrowia ludzi, ze stacji przy ul. Kiepury w Lesznie (tabela 8).

Tabela 8. Parametry statystyczne obliczone na podstawie serii wyników pomiarów stężenia pyłu zawieszonego PM10 i B(a)P w pyłe zawieszonym PM10, na potrzeby oceny za 2023 rok, pod kątem ochrony zdrowia ludzi.

Kod stacji	Zanieczyszczenie	Kompletność [%]	Średnia Sa [µg/m3]	L>50 (S24)	36 maks. (S24) [µg/ m3]
WpLeszKiepur	PM10	91	19	5	29
	B(a)P PM10	90	1	-	-

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, *Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim – raport wojewódzki za rok 2023, 2024*, online: <https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/rwms/content/show/11947> [data dostępu: 19.11.2024].

Roczna ocena jakości powietrza w powiecie leszczyńskim jest tożsama z oceną dla strefy wielkopolskiej, do której należy powiat. Oceny dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: określonych w celu ochrony zdrowia ludzi i określonych w celu ochrony roślin. Wynikiem oceny dla wszystkich zanieczyszczeń podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- klasa A – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego;
- klasa C – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy;
- klasa D1 – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu);
- klasa D2 – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).

Dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzeno, tlenku węgla, pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz poziomu docelowego ozonu, kadmu, arsenu, oraz niklu, strefę wielkopolską zaliczono do klasy A. W przypadku poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀, strefę zaliczono do klasy C. Zauważa się, że wysokie stężenie B(a)P PM₁₀ jest dużym problemem w skali województwa, który wynika z niskiej emisji pochodzącej z indywidualnego ogrzewania budynków.

W klasyfikacji dodatkowej, w przypadku ozonu dla poziomu celu długoterminowego, strefę zaliczono do klasy D2, a w przypadku pyłu zawieszonego PM_{2,5} dla poziomu dopuszczalnego i fazy, strefa uzyskała klasę A (tabela 9).

Tabela 9. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2023 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM_{2,5}).

Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5} ²⁾
strefa wielkopolska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2,

2) Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, strefy strefa aglomeracja poznańska, miasto Kalisz i strefa wielkopolska uzyskały klasę A.

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim – raport wojewódzki za rok 2023, 2024, online: <https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/rwms/content/show/11947> [data dostępu: 19.11.2024].

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza, wykonanej na podstawie danych za 2023 r. z uwzględnieniem poziomów dopuszczalnych i docelowych przyjętych ze względu na ochronę roślin, dla wszystkich zanieczyszczeń strefa wielkopolska uzyskała klasę A (tabela 10).

W przypadku oceny pod kątem poziomu celu długoterminowego dla ozonu strefa uzyskała klasę D2.

Tabela 10. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2023 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C).

Nazwa strefy	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
strefa wielkopolska	A	A	A

1) Dla ozonu - poziom celu długoterminowego - strefa wielkopolska uzyskała klasę D2.

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim – raport wojewódzki za rok 2023, 2024, online: <https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/rwms/content/show/11947> [data dostępu: 19.11.2024].

Poziom zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w województwie wielkopolskim charakteryzuje się wahaniami sezonowymi. Przykładowo, wysokie stężenie benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 odnotowuje się w sezonach grzewczych, co jest związane ze spalaniem węgla i różnego rodzaju odpadów w paleniskach domowych. Natomiast w sezonach letnich dochodzi do wzrostu stężeń ozonu, w wyniku obecności w atmosferze jego prekursorów oraz warunków meteorologicznych. Na stan powietrza wpływa również emisja ze źródeł mobilnych. Od co najmniej 2020 roku odnotowuje się wzrost liczby pojazdów w powiecie, co przekłada się nie tylko na wzrost emisji zanieczyszczeń, ale także wzrost natężenia hałasu. Na stan powietrza atmosferycznego na terenie powiatu istotny wpływ mają także działające tu podmioty gospodarcze.

Według danych GUS, w 2023 roku ogólna emisja zanieczyszczeń gazowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie powiatu leszczyńskiego, wyniosła 10 853 ton (tabela 11). Ok. 98,95% ogólnych zanieczyszczeń gazowych stanowił dwutlenek węgla. Masa zanieczyszczeń z przedmiotowych zakładów stanowiła zaledwie 0,18% ogólnej masy zanieczyszczeń do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych z terenu całego województwa w 2023 roku. Ponadto, w 2023 roku ogólna masa zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych w powiecie leszczyńskim wyniosła 16 ton, co stanowiło ok. 1,6% ogólnej masy zanieczyszczeń pyłowych z województwa wielkopolskiego. Zatem można przyjąć, że powiat leszczyński charakteryzuje się niską emisją zanieczyszczeń z zakładów szczególnie uciążliwych.

Tabela 11. Emisja zanieczyszczeń do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie powiatu leszczyńskiego w latach 2020-2023.

Rodzaj zanieczyszczeń	Poziom emisji zanieczyszczeń			
	2020	2021	2022	2023
Zanieczyszczenia gazowe [t/rok]				
Ogółem	8 419	7 386	12 721	10 853

Rodzaj zanieczyszczeń	Poziom emisji zanieczyszczeń			
	2020	2021	2022	2023
Ogółem (bez dwutlenku węgla)	154	121	157	114
Nie zorganizowana	44	0	48	0
Dwutlenek siarki	0	0	7	2
Tlenki azotu	7	6	9	9
Tlenek węgla	4	4	2	1
Dwutlenek węgla	8 265	7 265	12 564	10 739
Metan	34	0	37	0
Zanieczyszczenia pyłowe [t/rok]				
Ogółem	11	10	18	16
Nie zorganizowana	1	0	1	16

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, stan na 26.11.2024 r.

4.1.3. Zaopatrzenie w gaz i ciepło

Zaopatrzenie w gaz i ciepło na terenie powiatu leszczyńskiego jest realizowane poprzez infrastrukturę kotłowni i sieci ciepłej. Dane statystyczne z Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2023 podają, że w powiecie znajduje się ogółem **85 kotłowni**, które są odpowiedzialne za produkcję ciepła. Spośród nich, 13 kotłowni znajduje się w miastach, a 72 na terenach wiejskich. Całkowita długość sieci ciepłej przesyłowej i rozdzielczej na terenie powiatu wynosi 7,1 km, obejmując zarówno miasta, jak i obszary wiejskie. Sieć ciepła jest połączona z budynkami za pomocą przyłączy. W powiecie leszczyńskim istnieje łącznie 1,2 km przyłączy do budynków.

Na terenie powiatu leszczyńskiego nie ma jednolitego **systemu ciepłowniczego**. Większość ciepłowniczych systemów gminnych opiera się na piecach domowych i lokalnych systemach grzewczych wykorzystujących nośniki energii w postaci paliw stałych (przede wszystkim węgiel kamienny, miał węglowy, drewno i odpady z drewna). Jeśli chodzi o **system gazowniczy**, to w gminach powiatu leszczyńskiego prowadzi się rozbudowę sieci, zwłaszcza do rejonów rozwijającego się budownictwa jednorodzinnego i wielorodzinnego oraz usługowego w pobliżu sieci gazowych.

4.1.4. Odnawialne źródła energii

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o *odnawialnych źródłach energii* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1361 z późn. zm.), przez energię ze źródeł odnawialnych rozumie się energię z odnawialnych źródeł niekopalnych, a mianowicie energię wiatru, energię promieniowania

słonecznego, energię aerothermalną, geothermalną, hydrothermalną, energię fal, prądów i pływów morskich, hydroenergię oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

Rozwój wytwarzania energii elektrycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł wynika z potrzeby ochrony środowiska oraz wzmocnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju. Założenia Europejskiego Zielonego Ładu stanowią, że w 2050 r. Europa osiągnie zerowy poziom emisji gazów cieplarnianych netto i stanie się pierwszym kontynentem neutralnym dla klimatu. Osiągnięcie tego ambitnego celu będzie wymagało realizacji szerokiego spektrum działań takich, jak:

- inwestycje w technologie przyjazne dla środowiska;
- wspieranie innowacji przemysłowych;
- wprowadzanie czystszych, tańszych i zdrowszych form transportu prywatnego i publicznego;
- obniżenie emisyjności sektora energii;
- zapewnienie większej efektywności energetycznej budynków;
- zapewnienie większej efektywności gospodarowania energią elektryczną;
- wykorzystywanie energii światła dziennego szczególnie w budynkach użyteczności publicznej;
- współpraca z ośrodkami naukowymi w zakresie wykorzystania energii odnawialnej i OZE;
- współpraca z partnerami międzynarodowymi w celu poprawy światowych norm środowiskowych.

Na dzień 30 czerwca 2024 r. na terenie powiatu leszczyńskiego funkcjonowały: 4 elektrownie wiatrowe, 1 elektrownia biogazowa i 26 elektrowni fotowoltaicznych (tabela 12).

Tabela 12. Instalacje odnawialnych źródeł energii w powiecie leszczyńskim.

Lp.	Gmina	Miejscowość - lokalizacja instalacji	Moc elektryczna [MW]	Rodzaj OZE
1.	Krzemieniewo	Krzemieniewo	0,989	PVA
2.	Lipno	Goniembice	0,999	PVA
3.	Lipno	Smyczyna	0,100	PVA
4.	Lipno	Klonówiec	0,999	PVA
5.	Lipno	Gronówko	0,999	PVA

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Lp.	Gmina	Miejscowość - lokalizacja instalacji	Moc elektryczna [MW]	Rodzaj OZE
6.	Lipno	Żakowo	0,996	PVA
7.	Lipno	Gronówko	0,999	PVA
8.	Lipno	Gronówko	0,999	PVA
9.	Lipno	Gronówko	0,999	PVA
10.	Lipno	Gronówko	0,999	PVA
11.	Lipno	Wilkowice	0,497	PVA
12.	Osieczna – gm. m.-w.	Trzebania	0,966	BG
13.	Osieczna – gm. m.-w.	Miąskowo	0,999	PVA
14.	Osieczna – gm. m.-w.	Miąskowo	0,999	PVA
15.	Rydzyzna – gm. m.-w.	Nowa Wieś	5,000	WIL
16.	Rydzyzna – gm. m.-w.	Dąbcze	5,000	WIL
17.	Rydzyzna – gm. m.-w.	Rojęczyn	0,999	PVA
18.	Rydzyzna – gm. m.-w.	Rojęczyn	0,999	PVA
19.	Rydzyzna – gm. m.-w.	Kaczkowo	0,999	PVA
20.	Rydzyzna – gm. m.-w.	Dąbcze	0,999	PVA
21.	Święciechowa	Trzebiny	0,989	PVA
22.	Święciechowa	Strzyżewice	0,489	PVA
23.	Włoszakowice	Grotniki	0,495	WIL
24.	Włoszakowice	Boguszyn	0,996	PVA
25.	Włoszakowice	Dłużyna	6,000	WIL
26.	Włoszakowice	Sądzia	0,989	PVA
27.	Włoszakowice	Bukowiec Górny	0,989	PVA
28.	Włoszakowice	Sądzia	0,989	PVA
29.	Włoszakowice	Boguszyn	0,996	PVA
30.	Włoszakowice	Boguszyn	0,997	PVA

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Lp.	Gmina	Miejscowość - lokalizacja instalacji	Moc elektryczna [MW]	Rodzaj OZE
31.	Włoszakowice	Włoszakowice	0,061	PVA

Legenda:

WIL – elektrownia wiatrowa

PVA – elektrownia fotowoltaiczna

BG – elektrownia biogazowa

Źródło: Urząd Regulacji Energetyki, stan na 30.06.2024 r.

4.1.5. Analiza SWOT

Tabela 13. Analiza SWOT dla obszaru interwencji *Ochrona klimatu i jakości powietrza*.

Obszar interwencji <i>Ochrona klimatu i jakości powietrza</i>	
Mocne strony	Słabe strony
- Potencjał terenów do wykorzystania na OZE (energia słoneczna, biomasa). - Systematyczna modernizacja i remonty nawierzchni dróg na terenie powiatu. - Postępująca rozbudowa sieci gazowej. - Prowadzenie edukacji ekologicznej.	- Niski poziom wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE). - Wysokie stężenie benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 na terenie województwa. - Stężenie ozonu przekracza poziomu celu długoterminowego. - Emisja ze źródeł indywidualnych tzw. „niska emisja”, szczególnie w sezonie grzewczym. - Wzrastający ruch komunikacyjny i koncentracja zanieczyszczeń wzdłuż najważniejszych ciągów komunikacyjnych. - Niska świadomość ekologiczna mieszkańców. - Węgiel kamienny jako główny nośnik energii cieplnej w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej.
Szanse	Zagrożenia
- Promowanie i realizacja działań sprzyjających adaptacji do zmian klimatu. - Wsparcie i promowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii (energia słoneczna, biomasa). - Ochrona powietrza atmosferycznego poprzez termomodernizację budynków mieszkalnych.	- Nasilające się ekstremalne zjawiska pogodowe. - Wzrost liczby pojazdów, zwiększenie ruchu drogowego. - Wysoki koszt wdrażania OZE. - Nieprawidłowa eksploatacja pieców centralnego ogrzewania poprzez spalanie złej jakości paliw energetycznych w postaci zasiarczonych niskokalorycznych węgla, mułów węglowych

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

---

4. Stosowanie urządzeń grzewczych opartych na najnowszymi technologiach spalania lub opalanie paliwem lepszej jakości.	oraz odpadów komunalnych, głównie w formie tworzyw sztucznych.
5. Dotacje dla właścicieli lokali chcących zmienić ogrzewanie węglowe na ogrzewanie proekologiczne, w tym także do jej modernizacji;	
6. Przeniesienie ciężkiego ruchu tranzytowego spoza centrum miast.	
7. Rozwój sieci dróg pieszo-rowerowych.	

Źródło: Opracowanie własne.

4.2. Zagrożenie hałasem

Zgodnie z definicją zawartą w p.o.ś. hałasem nazywamy dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Dyrektywa 2002/49/WE pojęcie hałasu traktuje szerzej: hałas w środowisku to niepożądane lub szkodliwe dźwięki powodowane przez działalność człowieka na wolnym powietrzu, w tym hałas emitowany przez środki transportu, ruch drogowy, ruch kolejowy, ruch samolotowy oraz hałas pochodzący z obszarów działalności przemysłowej. Hałas uważany jest za jeden z czynników zanieczyszczających środowisko. W związku z rozwojem komunikacji, uprzemysłowieniem i postępującą urbanizacją stanowi on dużą uciążliwość dla człowieka – m.in. może powodować częściową lub całkowitą utratę słuchu, ponadto bywa przyczyną nadciśnienia, zaburzeń nerwowych, zaburzeń w układzie kostno-naczyniowym, wywołuje zmęczenie, złe samopoczucie, utrudnia wypoczynek.

Na podstawie ww. definicji Dyrektywy 2002/49/WE hałas środowiskowy można podzielić wg źródła powstawania na:

- komunikacyjny – generowany przez ruch drogowy, kolejowy i lotniczy;
- przemysłowy – generowany przez zakłady przemysłowe lub poszczególne maszyny i urządzenia zlokalizowane na ich terenie.

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, m.in. poprzez:

- utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie;
- zmniejszenie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Wskaźniki hałasu są to parametry hałasu określone poziomem dźwięku A wyrażonym w decybelach (dB). Wyróżniamy:

1. Wskaźniki hałasu mające zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem, w szczególności do sporządzania map akustycznych oraz programów ochrony środowiska przed hałasem:
  - L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach, wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6.00 do godz. 18.00), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18.00 do godz. 22.00) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00);
  - L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach, wyznaczony w ciągu wszystkich pór w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00).
2. Wskaźniki mające zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby:
  - L_{AeqD} – równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6.00 do godz. 22.00);

- L_{AeqN} – równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00).

W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 112) zostały ustalone:

- zróżnicowane dopuszczalne poziomy hałasu określone wskaźnikami hałasu $LDWN$, LN , L_{AeqD} i L_{AeqN} dla następujących rodzajów terenów faktycznie zagospodarowanych:
  - pod zabudowę mieszkaniową;
  - pod szpitale i domy pomocy społecznej;
  - pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;
  - na cele uzdrowiskowe;
  - na cele rekreacyjno-wypoczynkowe;
  - pod zabudowę mieszkaniowo-usługową,
- dopuszczalne poziomy hałasu z uwzględnieniem rodzaju obiektu lub działalności będącej źródłem hałasu;
- okresy, do których odnoszą się poziomy hałasu, jako czasy odniesienia.

Równoważny poziom hałasu - oznacza wartość poziomu ciśnienia akustycznego ciągłego ustalonego dźwięku, skorygowaną według charakterystyki częstotliwościowej A, która w określonym przedziale czasu odniesienia jest równa średniemu kwadratowi ciśnienia akustycznego analizowanego dźwięku o zmiennym poziomie w czasie; równoważny poziom hałasu wyraża się wzorem zgodnie z Polską Normą.

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS) na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami $LDWN$, LN , L_{AeqD} i L_{AeqN} oraz z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu.

4.2.1. Hałas komunikacyjny

Hałas komunikacyjny jest hałasem typu liniowego. Ze względu na obszar oddziaływania oraz liczbę ludności narażonej na jego oddziaływanie, ruch drogowy jest jednym z najbardziej uciążliwych źródeł hałasu komunikacyjnego w środowisku. Obserwowany wzrost liczby pojazdów i wzmożony ruch tranzytowy powodują ciągły wzrost poziomu hałasu w środowisku.

Monitoring hałasu ma na celu dostarczenie informacji niezbędnych dla potrzeb ochrony przed hałasem. Zadanie to realizowane jest poprzez instrumenty planowania przestrzennego oraz ochrony środowiska takie jak strategiczne mapy hałasu i programy ochrony przed hałasem,

a także rozwiązania techniczne ukierunkowane na źródła lub minimalizujące ich oddziaływanie, np. ekrany akustyczne.

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska dla terenów:

- miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy, głównych dróg, głównych linii kolejowych, głównych lotnisk – na podstawie strategicznych map hałasu lub wyników pomiarów poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami hałasu LAeq D, LAeq N, LDWN i LN, z uwzględnieniem w szczególności danych demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu;
- innych niż powyżej – na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami hałasu LAeq D, LAeq N, LDWN i LN lub innych metod oceny poziomu hałasu.

Dokumentami wyznaczającymi klimat akustyczny, innymi niż p.o.ś. są m.in. strategiczne mapy hałasu oraz programy ochrony przed hałasem.

Strategiczne mapy hałasu są sporządzane przez zarządzających głównymi drogami, głównymi liniami kolejowymi lub głównymi lotniskami oraz prezydentów miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy, w oparciu o dane dotyczące poprzedniego roku kalendarzowego oraz są niezwłocznie zamieszczane na ich stronach internetowych. W 2022 r. strategiczne mapy hałasu zostały opracowane przez odpowiednich zarządzających głównymi drogami, liniami kolejowymi i prezydentów miast z terenu województwa wielkopolskiego:

- Starostwo Powiatowe w Poznaniu;
- PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.;
- Powiat Obornicki;
- Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu;
- Urząd Miasta Poznania;
- Urząd Miejski w Koninie;
- Autostrada Wielkopolska II S.A.;
- Autostrada Wielkopolska S.A.;
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad;
- Urząd Miasta Leszna.

Jeżeli hałas przekraczający wartości dopuszczalne powstaje w związku z eksploatacją drogi lub linii kolejowej, zarządzający zobowiązany jest do podjęcia działań eliminujących stwierdzone przekroczenia. Nie przewiduje się natomiast wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu w środowisku. Inspekcja Ochrony Środowiska nie ma zatem możliwości dyscyplinowania zarządzających drogami poprzez ukaranie administracyjną karą pieniężną. Z tego powodu, jak również z uwagi na trudności w likwidacji konfliktów akustycznych, tak

ważne jest uwzględnienie potrzeby zapewnienia komfortu akustycznego środowiska na etapie sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego.

Metodyka i częstotliwość wykonywania pomiarów określone są w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2011 r. w *sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem, portem* (Dz. U. nr 140, poz. 824). Parametrem wykorzystywanym do oceny warunków korzystania ze środowiska jest poziom równoważny. W polityce długofalowej oraz w programach ochrony środowiska przed hałasem parametrem wykorzystywanym jest wskaźnik długookresowy L_{DWN} . Wskaźnik L_{DWN} wyraża średni poziom dźwięku w decybelach, wyznaczony w ciągu wszystkich dób roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od g. 6.00 do g. 18.00), pory wieczoru (od 18.00 do 22.00) oraz pory nocy (od 22.00 do 6.00).

W przypadku hałasu pochodzącego od dróg i linii kolejowych dopuszczalny poziom hałasu dla wskaźnika długookresowego L_{DWN} wynosi - w zależności od przeznaczenia terenu - od 50 dB do 70 dB, natomiast dla wskaźnika L_N (długookresowy poziom hałasu w porze nocy) od 45 dB do 65 dB. W odniesieniu do pojedynczej doby ustalono wartość dopuszczalną równoważnego poziomu hałasu ($LA_{eq} D$) w porze dnia równą od 50 dB do 68 dB, natomiast wartość równoważnego poziomu hałasu w porze nocy ($LA_{eq} N$) ustalono od 45 dB do 60 dB.

Z danych otrzymanych od Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddziału w Poznaniu oraz Zarządu Dróg Powiatowych w Lesznie wynika, że długość dróg ekspresowych, krajowych, wojewódzkich oraz powiatowych na terenie powiatu leszczyńskiego wynosi 499,249 km (podrozdział 3.4.: tabela 3, tabela 4). Ponadto, przez teren powiatu leszczyńskiego (podrozdział 3.4.: rysunek 2) przechodzą cztery linie kolejowe o numerach:

- 14 - Łódź Kaliska – Tuplice;
- 271 – Wrocław Główny – Poznań Główny;
- 359 – Leszno – Zbąszyń;
- 360 – Jarocin – Kąkolewo.

Biorąc pod uwagę **rozwój środków transportu**, należy zaznaczyć, że liczba **zarejestrowanych pojazdów samochodowych** analogicznie rośnie. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, analiza liczby zarejestrowanych samochodów osobowych w latach 2020-2023 wykazała tendencję wzrostową (tabela 14).

Tabela 14. Zarejestrowane samochody osobowe w powiecie leszczyńskim w latach 2020-2023.

Samochody osobowe			
2020	2021	2022	2023
[szt.]			
41 217	42 556	43 744	45 182

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, stan na 28.11.2024 r.

Uchwałą Nr IV/92/24 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 15 lipca 2024 r. przyjęto „Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa wielkopolskiego”. Głównymi celami programu są: poprawa stanu klimatu akustycznego w środowisku poprzez określenie działań ograniczających poziom hałasu tam, gdzie naruszone są standardy jakości środowiska na terenie miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy oraz wzdłuż głównych dróg i głównych linii kolejowych, tzw. ochrona czynna oraz utrzymanie korzystnych warunków akustycznych w środowisku, tzw. ochrona bierna. Na podstawie strategicznych map hałasu określono możliwość narażenia na znaczną dokuczliwość hałasu 184 mieszkańców powiatu leszczyńskiego, a na znaczne zaburzenia snu – 30. Powierzchnia obszarów oraz liczba mieszkańców powiatu leszczyńskiego narażonych na przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu drogowego wynosi odpowiednio:

- powierzchnia przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu wskaźnika L_{DWN} : 0,009 km^2 ;
- powierzchnia przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu wskaźnika L_N : 0,003 km^2 ;
- liczba mieszkańców narażonych na przekroczenie wskaźnika L_{DWN} i L_N : 0.

4.2.2. Hałas przemysłowy

Uciążliwość hałasu przemysłowego zależy od ilości źródeł powstawania, czasu pracy tych urządzeń/ zakładów, stopnia wytłumienia oraz wartości normatywnej dopuszczalnego poziomu hałasu na danym terenie. Na hałas przemysłowy składają się wszelkie źródła dźwięku znajdujące się na terenie zakładu. Rozróżniamy:

1. Hałas punktowy – źródła hałasu znajdują się na zewnątrz budynków, są to np. Wentylatory, sprężarki i inne urządzenia umieszczone na otwartej przestrzeni,
2. Hałas wtórny – źródła hałasu znajdują się wewnątrz budynków (np. produkcyjnych), gdzie hałas emitowany przez maszyny i urządzenia dostaje się do środowiska przez ściany, strop, drzwi i okna.
3. Hałas dodatkowy – źródła hałasu znajdują się na zewnątrz budynków i są spowodowane przez obsługę transportową zakładów (transport kołowy) oraz prace dorywcze wykonywane poza budynkami zakładów (np. remonty).

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w przypadku hałasu emitowanego przez obiekty przemysłowe i inne nie będące źródłami komunikacyjnymi oraz liniami elektroenergetycznymi, wartości dopuszczalne wskaźników krótkookresowych, określonych dla pojedynczej doby, wynoszą:

- 45 – 55 dB dla poziomu równoważnego hałasu w porze dnia ($LA_{eq} D$);
- 40 – 45 dB dla poziomu równoważnego hałasu w porze nocy ($LA_{eq} N$).

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) odgrywa ważną rolę w poprawie stanu hałasu przemysłowego na terenie powiatu leszczyńskiego. W ramach swoich zadań, WIOŚ prowadzi systematyczną kontrolę zakładów przemysłowych pod kątem przestrzegania obowiązków wynikających z decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu. WIOŚ pełni funkcję

nadzorczą i regulacyjną, zapewniając, że zakłady przemysłowe przestrzegają obowiązujących przepisów dotyczących hałasu. Poprzez systematyczne kontrole, WIOŚ monitoruje poziom hałasu generowanego przez zakłady przemysłowe i sprawdza, czy są one zgodne z wymaganiami określonymi w decyzjach. Działania te prowadzone są na podstawie ciągłego zadania, które zostały ujęte w harmonogramie zadań monitorowanych niniejszego Programu.

Rola WIOŚ w poprawie stanu hałasu przemysłowego na terenie powiatu leszczyńskiego jest integralną częścią długofalowych planów finansowych. Kontrole i nadzór nad zakładami przemysłowymi są prowadzone regularnie, aby zapewnić, że emisja hałasu jest ograniczona do dopuszczalnych poziomów. Działania WIOŚ mają na celu minimalizację uciążliwości hałasowych dla mieszkańców oraz poprawę jakości środowiska akustycznego. Dzięki działaniom WIOŚ, zakłady przemysłowe są zobligowane do podejmowania środków mających na celu ograniczenie emisji hałasu i spełnienie określonych standardów. Poprawa stanu hałasu przemysłowego na terenie powiatu leszczyńskiego przyczyni się do zapewnienia większego komfortu i ochrony zdrowia mieszkańców oraz tworzenia bardziej harmonijnego środowiska akustycznego.

4.2.3. Monitoring hałasu

W roku 2023 Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie prowadził pomiarów hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu leszczyńskiego ziemskiego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, nie zostały również przekazane wyniki takich pomiarów prowadzonych przez inne podmioty.

Ze względu na natężenie ruchu pojazdów droga krajowa S5 przebiegająca przez teren powiatu leszczyńskiego, a także droga krajowa nr 12 na odcinku od zachodniej granicy powiatu do miejscowości Długie Nowe oraz od wschodniej granicy miasta Leszno do wschodniej granicy powiatu ziemskiego została objęta obowiązkiem sporządzenia strategicznej mapy hałasu. Dla otoczenia drogi S5 mapa hałasu dokumentuje niewielkie przekroczenia wartości dopuszczalnych długookresowych wskaźników oceny hałasu L_{DWN} i L_N wynoszące do 1 dB w miejscowościach Radomicko, Targowisko, Smyczyna, Wiórkowo, Wilkowice, Świąciechowa i Zaborowo. W przypadku drogi krajowej nr 12 przekroczenia dopuszczalnych wartości L_{DWN} wynoszą do 5 dB w Kąkolewie i do 10 dB w miejscowości Długie Nowe oraz w rejonie skrzyżowania z linią kolejową Leszno-Gostyń, a dla wskaźnika L_N do 1 dB w Kąkolewie, do 5 dB w miejscowości Długie Nowe i do 10 dB w rejonie skrzyżowania z linią kolejową.

Dla pozostałych dróg na terenie powiatu, ze względu na stwierdzone mniejsze natężenie ruchu pojazdów, mapy hałasu nie były wykonywane.

W prowadzonym przez GIOŚ rejestrze zawierającym informacje o stanie akustycznym środowiska, znajdują się wyniki pomiarów poziomu hałasu przemysłowego wykonanych przez 12 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie powiatu oraz przez WIOŚ w Poznaniu w ramach działalności kontrolnej. W 2023 r. w jednym przypadku stwierdzono poziomy hałasu w porze nocy znacznie powyżej wartości dopuszczalnej. Rejestr nie obejmuje wszystkich podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na wskazanym terenie.

4.2.4. Analiza SWOT

Tabela 15. Analiza SWOT dla obszaru interwencji *Zagrożenie hałasem*.

Obszar interwencji <i>Zagrożenie hałasem</i>	
Mocne strony	Słabe strony
1. Kontynuowanie budowy, remontów dróg i budowy obwodnic. 2. Dobre połączenie sieci dróg lokalnych i regionalnych. 3. Budowa ścieżek rowerowych, promowanie ruchu drogowego.	1. Nasilający się ruch samochodowy, a tym samym hałas komunikacyjny.
Szanse	Zagrożenia
1. Zmniejszenie uciążliwości akustycznej poprzez zastosowanie rozwiązań na drogach wymuszających zmniejszenie prędkości pojazdów. 2. Modernizacja istniejącej sieci kolejowej. 3. Wspólne dojazdy do pracy. 4. Możliwość pozyskania krajowych i zewnętrznych środków finansowania (budżet państwa, UE) na realizację przedsięwzięć infrastrukturalnych.	1. Wzrost natężenia ruchu. 2. Malejące zainteresowanie transportem publicznym (wzrost transportu indywidualnego). 3. Brak funduszy na inwestycje zmierzające do poprawy stanu środowiska akustycznego. 4. Pogarszający się stan techniczny dróg niższej klasy.

Źródło: Opracowanie własne.

4.3. Pola elektromagnetyczne

Na pojęcie pola elektromagnetycznego, zgodnie z p.o.ś., składają się pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz. Obecnie obowiązujący minimalny poziom dopuszczalny, według rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448), wynosi dla częstotliwości objętych monitoringiem (tj. 80 MHz - 40 GHz) - 28 V/m. Wyniki pomiarów z ostatnich lat wykazują, że natężenie pola elektromagnetycznego w środowisku na terenie Polski utrzymuje się na niskim poziomie, nie przekraczając wartości 7 V/m.

Pola elektromagnetyczne są czynnikiem fizycznym powszechnie występującym w środowisku pracy i życia człowieka. Wytwarzanie pól elektromagnetycznych jest nierozwalnie związane z wykorzystywaniem energii elektrycznej oraz łącznością bezprzewodową.

Najpowszechniej występującymi instalacjami będącymi źródłami pól elektromagnetycznych (PEM), które mają istotny wpływ na ogólny poziom pól w środowisku, są linie elektroenergetyczne oraz instalacje radiokomunikacyjne, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje radiowe i telewizyjne. Należy zwrócić uwagę na taką lokalizację infrastruktury telekomunikacyjnej (przede wszystkim stacji bazowych), by minimalizować jej wpływ na estetykę i harmonię krajobrazu. Liczbę stacji bazowych należy ograniczać do absolutnego minimum niezbędnego dla zachowania prawidłowych parametrów, a urządzenia różnych operatorów powinny być lokowane na tych samych masztach.

Monitoring pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzony jest przez Inspekcję Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w sposób ujednolicony dla całego kraju od 2008 roku.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej poziomów dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach albo ich zmniejszeniu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Zadaniem podsystemu monitoringu PEM jest ocena i obserwacja zmian wielkości pola elektromagnetycznego. Obserwacja ta ma na celu śledzenie poziomów sztucznie wytworzonych pól elektromagnetycznych w środowisku w odniesieniu do wartości poziomów dopuszczalnych określonych dla miejsc dostępnych dla ludności.

W ostatnich latach nastąpiła zmiana przepisów wykonawczych w zakresie pól elektromagnetycznych, odnoszących się do dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, sposobu sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów oraz w zakresie prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Podstawa prawna prowadzenia monitoringu pól elektromagnetycznych:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*;

- ustawa z dnia 20 lipca 1999 r. o *Inspekcji Ochrony Środowiska* (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 425 z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2020 r. poz. 2311);
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448).

Obecnie obowiązujące poziomy dopuszczalne, według Rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m.

Od 2022 roku monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest zgodnie z wyżej cytowanym rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r.

Punkty pomiarowe, w których wykonuje się okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wyznacza się dla każdego województwa w ramach państwowego monitoringu środowiska dla stałej sieci monitoringu oraz dla monitoringu badawczego.

W ramach stałej sieci monitoringu punkty wyznacza się w każdym mieście dla dwuletniego cyklu pomiarowego, według zasady:

- poniżej 20 000 mieszkańców - 1 punkt pomiarowy;
- w przedziale od 20 000 do 50 000 mieszkańców - 2 punkty pomiarowe;
- w przedziale powyżej 50 000 do 100 000 mieszkańców - 3 punkty pomiarowe;
- w przedziale powyżej 100 000 do 200 000 mieszkańców - 4 punkty pomiarowe;
- powyżej 200 000 mieszkańców - 4 punkty pomiarowe i 3 punkty pomiarowe na każde rozpoczęte kolejne 100 000 mieszkańców - w każdym mieście.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku uznaje się za dotrzymane w obszarze pomiarowym, gdy żadna z wartości W_{ME} nie przekracza wartości 1.

Zgodnie z oceną poziomów pól elektromagnetycznych na terenie województwa wielkopolskiego, wykonaną na podstawie pomiarów wykonanych w 2022 r. przez Centralne Laboratorium Badawcze GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, stała sieć monitoringu PEM stanowiła 64 punkty monitoringu stałego.

4.3.1. Monitoring PEM

Od 2021 r. monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020, poz. 2311).

Zakres prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku obejmuje pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego, w przedziale częstotliwości co najmniej od 80 MHz do 40 GHz.

Na terenie powiatu leszczyńskiego w roku 2023 prowadzono pomiary poziomów pól elektromagnetycznych w ramach PMŚ w następujących punktach pomiarowych:

- w stałej sieci monitoringu:
  - w Rydzynie, przy ul. Komisji Edukacji Narodowej (współrzędne 16.665100, 51.783400) – wynik pomiarów wyniósł 1,5 V/m,
  - w Osiecznej, przy ul. Ojca Edwarda Frankiewicza (współrzędne 16.678419, 51.904381) – wynik pomiarów wyniósł <0,5 V/m,
- w ramach monitoringu badawczego:
  - w Krzemieniewie, przy ul. Dworcowej (współrzędne 16.844361, 51.86805) – wynik pomiarów wyniósł 1,1 V/m,
  - w Lipnie, przy ul. Leszczyńskiej (współrzędne 16.56705, 51.919069) – wynik pomiarów wyniósł 0,9 V/m,
  - w Święciechowie, przy ul. Lasocickiej (współrzędne 16.494081, 51.853581) – wynik pomiarów wyniósł <0,5 V/m,
  - w Wijewie, przy ul. Powstańców Wielkopolskich (współrzędne 16.199331, 51.920119) – wynik pomiarów wyniósł <0,8 V/m
  - w Ujazdowie przy ul. Wiosennej (współrzędne 16.347361, 51.94985) – wynik pomiarów wyniósł 1,4 V/m.

Poziom dopuszczalny składowej elektrycznej pola w miejscach dostępnych dla ludności dla zakresu częstotliwości objętej monitoringiem wynosi 28 V/m. Najwyższy wynik pomiaru odnotowany w Wielkopolsce w roku 2023 wyniósł 3,1 V/m.

Pomiary wykonane w ostatnich latach w ramach PMŚ na obszarze województwa wielkopolskiego nie wykazały występowania przekroczeń poziomów dopuszczalnych pól elektromagnetycznych w środowisku w miejscach dostępnych dla ludności.

4.3.2. Analiza SWOT

Tabela 16. Analiza SWOT dla obszaru interwencji *Pola elektromagnetyczne*.

Obszar interwencji <i>Pola elektromagnetyczne</i>	
Mocne strony	Słabe strony
1. Dotrzymanie dopuszczalnych poziomów PEM.	1. Zbyt mała ilość punktów pomiarowych na terenie powiatu przy dużej liczbie źródeł elektromagnetycznych. 2. Obecność napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokich napięć.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Szanse	Zagrożenia
1. Inwentaryzacja źródeł promieniowania. 2. Poprawa stanu technicznego źródeł promieniowania elektromagnetycznego (rozwój technologii).	1. Rozwój telefonii komórkowej. 2. Wzrost zapotrzebowanie społeczeństwa na media (radio, telewizja, internet).

4.4. Gospodarowanie wodami

4.4.1. Wody powierzchniowe

Na terenie powiatu leszczyńskiego znajduje się 10 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) (tabela 17) oraz 13 jednolitych części wód powierzchniowych jeziornych (JCWP LW) (tabela 18).

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Tabela 17. Jednolite części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) na terenie powiatu leszczyńskiego.

Nazwa JCWP	Polski Rów od Kaczkowskiego Rowu do Baryczy	Kanał Wonieść	Rów Polski od źródła do Kaczkowskiego Rowu	Kanał Mosiński od Kani do Obrzańskiego Kanału Południowego	Samica	Kanał Przemęcki	Śląski Rów	Obrzyca do Ciekącej z jez. Sławskim, Tarnowskim Dużym	Młynówka Kaszczorska z jez. Wieleńskim, Białym-Miałkim, Lgińsko	Krzycki Rów do Dopływu ze Wschowy z jez. Krzyckim Wielkim
Kod JCWP	RW6000111489	RW600018185669	RW60001014853	RW600016185675	RW6000101565429	RW60001815654499	RW60001014869	RW60001015633	RW60001815654899	RW600010154331
Typ JCWP	RzN – Rzeka nizinna	R_poj - Rzeka w systemie rzeczno-jeziorowym Pojezierzy	PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty	Rz_org - Rzeka w dolinie o dużym udziale torfowisk	PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty	R_poj - Rzeka w systemie rzeczno-jeziorowym Pojezierzy	PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty	PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty	R_poj - Rzeka w systemie rzeczno-jeziorowym Pojezierzy	PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty
Rzeczywista długość JCWP [km]	55,87	55,87	166,92	40,99	40,34	22,36	54,37	67,84	69,16	52,93
Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]	255,83	211,37	429,40	263,22	157,01	189,23	133,49	270,90	213,21	157,16
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry
Region wodny	region wodny Środkowej Odry	region wodny Warty	region wodny Środkowej Odry	region wodny Warty	region wodny Środkowej Odry	region wodny Środkowej Odry	region wodny Środkowej Odry	region wodny Środkowej Odry	region wodny Środkowej Odry	region wodny Środkowej Odry
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	RZGW we Wrocławiu	RZGW w Poznaniu	RZGW we Wrocławiu	RZGW w Poznaniu	RZGW we Wrocławiu	RZGW we Wrocławiu	RZGW we Wrocławiu	RZGW we Wrocławiu	RZGW we Wrocławiu	RZGW we Wrocławiu
Stan/potencjał ekologiczny	słaby potencjał ekologiczny	umiarkowany potencjał ekologiczny	umiarkowany potencjał ekologiczny	umiarkowany potencjał ekologiczny	słaby potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny	zły potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny	słaby stan ekologiczny	słaby stan ekologiczny
Stan chemiczny	poniżej dobrego	poniżej dobrego	brak danych	dobry	poniżej dobrego	poniżej dobrego	poniżej dobrego	dobry	poniżej dobrego	brak danych
Stan (ogólny)	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód

Źródło: Karty charakterystyk JCWPd.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Tabela 18. Jednolite części wód powierzchniowych jeziornych (JCWP LW) na terenie powiatu leszczyńskiego.

Nazwa JCWP	Jezierzyckie	Boszkowskie	Krzycko	Świerczyńskie Wielkie	Łoniewskie	Drzeczowskie	Witosławskie	Wojnowickie	Białe-Miałkie	Wieleńskie-Trzytoniowe	Oslonińskie-Górskie	Dominickie	Lgińsko
Kod JCWP	LW10119	LW10018	LW10001	LW10112	LW10113	LW10115	LW10116	LW10117	LW10029	LW10031	LW10032	LW10017	LW10025
Typ JCWP	*WSd_b	WSd_b	*WSd_a	WSd_b	WSd_b	WSd_b	WSd_b	WSd_b	WSd_b	WSd_b	WSd_b	*WSm_a	WSd_a
Powierzchnia JCWP [km ²]	0,74	0,69	0,77	0,54	1,27	0,58	0,70	0,77	0,99	2,10	1,74	3,49	0,70
Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]	19,01	4,68	27,24	6,63	15,92	5,50	3,35	2,70	3,39	7,88	9,85	21,28	20,87
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry
Region wodny	region wodny Warty	region wodny Środkowej Odry	region wodny Środkowej Odry	region wodny Warty	region wodny Warty	region wodny Warty	region wodny Warty	region wodny Warty	region wodny Środkowej Odry	region wodny Środkowej Odry	region wodny Środkowej Odry	region wodny Środkowej Odry	region wodny Środkowej Odry
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	RZGW w Poznaniu	RZGW we Wrocławiu	RZGW we Wrocławiu	RZGW w Poznaniu	RZGW w Poznaniu	RZGW w Poznaniu	RZGW w Poznaniu	RZGW w Poznaniu	RZGW we Wrocławiu	RZGW we Wrocławiu	RZGW we Wrocławiu	RZGW we Wrocławiu	RZGW we Wrocławiu
Stan/potencjał ekologiczny	zły potencjał ekologiczny	zły stan ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny	brak danych	zły potencjał ekologiczny	brak danych	brak danych	zły potencjał ekologiczny	zły stan ekologiczny	zły stan ekologiczny	brak danych	dobry stan ekologiczny	zły stan ekologiczny
Stan chemiczny	poniżej dobrego	poniżej dobrego	dobry	dobry	poniżej dobrego	Dobry	dobry	poniżej dobrego	poniżej dobrego	poniżej dobrego	dobry	poniżej dobrego	poniżej dobrego
Stan (ogólny)	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	brak danych	zły stan wód	brak danych	brak danych	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	brak danych	zły stan wód	zły stan wód

*WSd_b - Jezioro na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, polimiktyczne

**WSd_a - Jezioro na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane

***WSm_a - Jezioro na podłożu wapiennym, o małej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane

Źródło: Karty charakterystyk JCWPd.

4.4.2. Monitoring jakości wód powierzchniowych

W 2023 roku badaniami monitoringowymi objęto następujące jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych, przepływające przez teren powiatu leszczyńskiego:

- Kanał Przemęcki – badania prowadzono w punkcie reprezentatywnym Kanał Przemęcki – Błotnica (gmina Przemęt, powiat wolsztyński);
- Kanał Wonieść – badania prowadzono w punkcie reprezentatywnym Kanał Wonieść - Drzeczkowo (gmina Osieczna, powiat leszczyński);
- Młynówka Kaszczorska z jez. Wieleńskim, Białym-Miałkim, Lgińsko – badania prowadzono w punkcie reprezentatywnym Młynówka Kaszczorska – Leśniczówka Mochy (gmina Przemęt, powiat wolsztyński);
- Polski Rów od Kaczkowskiego Rowu do Baryczy – badania prowadzone przez RWMŚ we Wrocławiu, w punkcie reprezentatywnym Polski Rów – ujście do Baryczy (gmina Szlichtyngowa, powiat wschowski, województwo lubuskie);
- Rów Polski od źródła do Kaczkowskiego Rowu – badania prowadzono w punkcie reprezentatywnym Rów Polski – Tarnowa Łąka (gmina Rydzyna, powiat leszczyński);
- Samica – badania prowadzono w punkcie reprezentatywnym Samica – Karśnice (gmina Śmigiel, powiat kościański);
- Kanał Mosiński od Kani do Obrzańskiego Kanału Południowego – badania prowadzono w punkcie reprezentatywnym Kanał Mosiński – Kiełczewo (gmina Kościan, powiat kościański);
- Krzycki Rów do Dopływu ze Wschowy z jez. Krzyckim Wielkim – badania prowadzone przez RWMŚ w Zielonej Górze, w punkcie reprezentatywnym Krzycki Rów – na południe od Wschowy (m. Siedlnica) (gmina Wschowa, powiat wschowski, województwo lubuskie);
- Obrzyca do Ciekącej z jez. Sławskim, Tarnowskim Dużym – badania prowadzone przez RWMŚ w Zielonej Górze, w punkcie reprezentatywnym Obrzyca – powyżej ujścia Ciekącej (m. Konotop) (gmina Kolsko, powiat nowosolski, województwo lubuskie)
- oraz jednolite części wód jeziornych:
  - Białe-Miałkie (gmina Wijewo);
  - Boszkowskie (gmina Włoszakowice);
  - Dominickie (gmina Włoszakowice);
  - Krzycko (gmina Włoszakowice/gmina Święciechowa);
  - Łoniewskie (gmina Osieczna);
  - Świerczyńskie Wielkie (gmina Osieczna);
  - Wieleńskie-Trzytoniowe (gmina Wijewo/gmina Przemęt);
  - Wojnowickie (gmina Osieczna).

Na podstawie badań wykonanych w 2023 roku w JCWP wykonano klasyfikację elementów biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych i chemicznych. Nie wykonywano klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego oraz oceny stanu JCWP, ponieważ ich wykonanie następuje nie rzadziej niż co 3 lata. Klasyfikacja stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz ocena stanu JCWP badanych w latach 2022–2024 dostępna będzie w czwartym kwartale 2025 roku. Wyniki klasyfikacji poszczególnych grup elementów badanych w 2023 r.:

- Kanał Przemęcki – elementy biologiczne sklasyfikowano w V klasie (przekroczenia wartości granicznych stanu dobrego dla makrofitów, makrobezkręgowców bentosowych); elementy hydromorfologiczne sklasyfikowano w II klasie; elementy fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej stanu dobrego (przekroczenia wartości granicznych dla BZT5, ogólnego węgla organicznego, przewodności, azotu ogólnego); przekroczenia wartości norm środowiskowych stwierdzono dla elementów chemicznych takich jak: difenyloetery bromowane (biota), benzo(a)piren;
- Kanał Wonieć – elementy biologiczne sklasyfikowano w IV klasie (przekroczenia wartości granicznych stanu dobrego dla ichtiofauny i makrobezkręgowców bentosowych); elementy hydromorfologiczne – V klasa; elementy fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej stanu dobrego (przekroczenia wartości granicznych dla ogólnego węgla organicznego, przewodności, azotu azotanowego, azotu ogólnego, fosforu fosforanowego (V)); przekroczenia wartości norm środowiskowych stwierdzono dla elementów chemicznych: dla wskaźnika benzo(a)piren;
- Młynówka Kaszczorska z jez. Wieleńskim, Białym-Miałkim, Lgińsko – elementy biologiczne sklasyfikowano w V klasie (przekroczenia wartości granicznych stanu dobrego dla makrofitów i makrobezkręgowców bentosowych); elementy hydromorfologiczne – II klasa; elementy fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej stanu dobrego (przekroczenia wartości granicznych dla tlenu rozpuszczonego, BZT5, ogólnego węgla organicznego, przewodności, azotu amonowego); przekroczenia wartości norm środowiskowych stwierdzono dla elementów chemicznych takich jak: difenyloetery bromowane (biota), benzo(a)piren;
- Rów Polski od źródła do Kaczkowskiego Rowu – elementy fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej stanu dobrego (przekroczenia wartości granicznych dla tlenu rozpuszczonego i przewodności); w wypadku elementów chemicznych nie stwierdzono przekroczenia wartości norm środowiskowych;
- Polski Rów od Kaczkowskiego Rowu do Baryczy – elementy biologiczne sklasyfikowano w V klasie (przekroczenia wartości granicznych stanu dobrego dla makrofitów, ichtiofauny i makrobezkręgowców bentosowych); elementy hydromorfologiczne sklasyfikowano w IV klasie; elementy fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej stanu dobrego (przekroczenia wartości granicznych dla tlenu rozpuszczonego, BZT5, ogólnego węgla organicznego, przewodności, azotu amonowego, azotu azotanowego, azotu ogólnego, fosforu fosforanowego (V), fosforu ogólnego); przekroczenia wartości norm środowiskowych stwierdzono dla elementów

chemicznych: difenyloeterów bromowanych, rtęci i jej związków (biota) oraz benzo(a)pirenu i benzo(g,h,i)perylenu;

- Samica – elementy fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej stanu dobrego (przekroczenia wartości granicznych dla tlenu rozpuszczonego i przewodności), przekroczenia norm środowiskowych stwierdzono dla elementów chemicznych takich jak: difenyloeterybromowane (biota), benzo(a)piren;
- Kanał Mosiński od Kani do Obrzańskiego Kanału Południowego – elementy fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej stanu dobrego (przekroczenia wartości granicznych dla tlenu rozpuszczonego i przewodności); przekroczenia wartości norm środowiskowych stwierdzono dla elementów chemicznych – dla benzo(a)pirenu;
- Krzycki Rów do Dopływu ze Wschowy z jez. Krzyckim Wielkim – elementy biologiczne sklasyfikowano w III klasie (przekroczenia wartości granicznych stanu dobrego dla makrofitów i makrobezkręgowców bentosowych); elementy hydromorfologiczne sklasyfikowano w V klasie; elementy fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej stanu dobrego (przekroczenia wartości granicznych dla BZT5, ogólnego węgla organicznego, przewodności, azotu amonowego, azotu azotanowego, azotu ogólnego, fosforu fosforanowego (V), fosforu ogólnego); elementów chemicznych nie badano;
- Obrzyca do Ciekącej z jez. Sławskim, Tarnowskim Dużym – elementy fizykochemiczne sklasyfikowano w II klasie; przekroczenia wartości norm środowiskowych stwierdzono dla elementów chemicznych: benzo(a)pirenu, benzo(b)fluorantenu, benzo(k)fluorantenu, benzo(g,h,i)perylenu;
- Białe-Miałkie – elementy biologiczne sklasyfikowano w IV klasie (przekroczenia wartości granicznych stanu dobrego dla fitoplanktonu, makrofitów i makrobezkręgowców bentosowych); elementy hydromorfologiczne nie spełniały warunków klasy I; elementy fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej stanu dobrego (przekroczenia wartości granicznych dla przezroczystości i azotu ogólnego); przekroczenia wartości norm środowiskowych stwierdzono dla elementów chemicznych – dla wskaźnika benzo(a)piren;
- Boszkowskie – elementy biologiczne sklasyfikowano w V klasie (przekroczenia wartości granicznych stanu dobrego dla fitoplanktonu, makrofitów i makrobezkręgowców bentosowych); elementy hydromorfologiczne nie spełniały warunków klasy I; elementy fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej stanu dobrego (przekroczenia wartości granicznych dla przezroczystości, przewodności, azotu ogólnego, fosforu ogólnego); przekroczenia wartości norm środowiskowych stwierdzono dla elementów chemicznych – dla wskaźnika benzo(a)piren;
- Dominickie – elementy biologiczne sklasyfikowano w III klasie (przekroczenia wartości granicznych stanu dobrego dla makrobezkręgowców bentosowych); elementy hydromorfologiczne nie spełniały warunków klasy I; elementy fizykochemiczne sklasyfikowano w II klasie; elementy fizykochemiczne – specyficzne zanieczyszczenia

syntetyczne i niesyntetyczne sklasyfikowano poniżej stanu dobrego (przekroczenia wartości granicznych dla miedzi); przekroczenia wartości norm środowiskowych stwierdzono dla elementów chemicznych: difenyloeterów bromowanych, rtęci i jej związków (biota) oraz benzo(a)pirenu;

- Krzycko – elementy biologiczne sklasyfikowano w V klasie (przekroczenia wartości granicznych stanu dobrego dla fitoplanktonu, makrofitów, ichtiofauny i makrobezkręgowców bentosowych); elementy hydromorfologiczne nie spełniały warunków klasy I; elementy fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej stanu dobrego (przekroczenia wartości granicznych dla przezroczystości, azotu ogólnego, fosforu ogólnego); elementy fizykochemiczne – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne sklasyfikowano poniżej stanu dobrego (przekroczenia wartości granicznych dla miedzi); przekroczenia wartości norm środowiskowych stwierdzono dla elementów chemicznych: difenyloeterów bromowanych, rtęci i jej związków (biota);
- Łoniewskie – przekroczenia wartości norm środowiskowych stwierdzono dla elementów chemicznych – wskaźnik benzo(a)piren;
- Świerczyńskie Wielkie – nie stwierdzono przekroczenia wartości norm środowiskowych dla elementów chemicznych;
- Wieleńskie-Trzytoniowe – elementy biologiczne sklasyfikowano w V klasie (przekroczenia wartości granicznych stanu dobrego dla fitoplanktonu, makrofitów i makrobezkręgowców bentosowych); elementy hydromorfologiczne nie spełniały warunków klasy I; elementy fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej stanu dobrego (przekroczenia wartości granicznych dla przezroczystości i azotu ogólnego); elementy fizykochemiczne – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne sklasyfikowano poniżej stanu dobrego (przekroczenia wartości granicznych dla miedzi); przekroczenia wartości norm środowiskowych stwierdzono dla elementów chemicznych – dla wskaźnika benzo(a)piren;
- Wojnowickie – przekroczenia wartości norm środowiskowych stwierdzono dla elementów chemicznych – dla wskaźnika benzo(a)piren.

4.4.3. Wody podziemne

Na terenie powiatu leszczyńskiego są zlokalizowane trzy jednolite części wód podziemnych (JCWPd) (tabela 19).

Tabela 19. Jednolite części wód podziemnych (JCWPd) na terenie powiatu leszczyńskiego.

Kod JCWPd	GW6000079	GW600070	GW600069
Numer JCWPd	79	70	69
Powierzchnia [km ²]	3 816,06	1 276,52	2 363,99
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry

Kod JCWPd	GW6000079	GW600070	GW600069
Region wodny	Środkowej Odry	Warty	Środkowej Odry
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	RZGW we Wrocławiu	RZGW w Poznaniu	RZGW we Wrocławiu
Stan chemiczny	słaby	słaby	dobry
Stan ilościowy	słaby	dobry	dobry
Stan JCWPd	słaby	słaby	dobry

Źródło: Karty charakterystyk JCWPd.

4.4.4. Monitoring jakości wód podziemnych

Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie, prowadził badania wód podziemnych na obszarze powiatu w ramach PMŚ, w roku 2023, w dwóch punktach pomiarowych, w miejscowości Świerczyna (punkt numer 2048 wg bazy MONBADA) oraz w miejscowości Kąkolewo (punkt numer 2634 wg bazy MONBADA). Jakość wód w Świerczynie sklasyfikowano w III klasie – wody zadowalającej jakości, ze względu na zawartość żelaza, wapnia, tlenu rozpuszczonego, manganu oraz wodorowęglanów. Jakość wód w Kąkolewie sklasyfikowano również w III klasie – woda zadowalającej jakości, ze względu na zawartość żelaza, wapnia, tlenu rozpuszczonego oraz wodorowęglanów.

4.4.5. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu

Poniżej przedstawiono dane dotyczące wałów przeciwpowodziowych, zbiorników retencyjnych oraz pozostałych urządzeń wodnych z terenu powiatu leszczyńskiego w obszarze działania RZGW w Poznaniu.

Tabela 20. Wały przeciwpowodziowe, zbiorniki retencyjne oraz pozostałe urządzenia wodne z terenu leszczyńskiego w obszarze działania RZGW w Poznaniu.

Lp.	Nazwa obiektu	Wysokość piętrzenia [m]	Ciek	Km ciek	Gmina	Uwagi
1.	jaz	0,86	Kanał Przerzutowy	1+150	Osieczna	
2.	jaz	0,86	Kanał Przerzutowy	8+026	Osieczna	
3.	zastawka	1,55	Rów SM	0+000	Osieczna	
4.	zastawka	1,03	Rów SM	0+360	Osieczna	
5.	zastawka	1,02	Rów SM-56	0+580	Osieczna	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Lp.	Nazwa obiektu	Wysokość piętrzenia [m]	Ciek	Km ciek	Gmina	Uwagi
6.	przepust z zastawką	2,0	Rów SM-1	0+400	Osieczna	
7.	zastawka	0,9	Rów G	0+620	Osieczna	
8.	przepust z piętrzeniem	1,19	Rów SW-1	0+000	Osieczna	
9.	jaz z mostem	1,0	Samica Osieczna	3+016	Osieczna	
10.	zastawka	0,9	Samica Osieczna	3+616	Osieczna	
11.	zastawka	0,95	Samica Osieczna	5+760	Osieczna	
12.	zastawka	0,7	Samica Osieczna	6+424	Osieczna	
13.	przepust z zastawką	1,6	Rów SO-44	0+700	Osieczna	
14.	przepust z zastawką	1,55	Rów SO-43	0+000	Osieczna	
15.	przepust z zastawką	1,15	Rów SO-43	0+385	Osieczna	
16.	przepust z zastawką	1,0	Rów SO-43	1+230	Osieczna	
17.	przepust z zastawką	1,0	Rów SO-43	1+600	Osieczna	
18.	Wały	6,716	Kanał Przerzutowy, Osieczna	0+060-1+818L	Osieczna	klasa IV, stan nieodpowiedni, stan niezagrożający
19.				2+300-2+600L		
20.				3+200-3+800L		
21.				4+450-4+600L		
22.				7+300-8+026L		

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Lp.	Nazwa obiektu	Wysokość piętrzenia [m]	Ciek	Km ciek	Gmina	Uwagi
23.	Wały		Kanał Przerzutowy, Osieczna	0+060-1+818P	Osieczna	klasa IV, stan nieodpowiedni, stan niezagrożający
24.				3+700-3+770P		
25.				2+300-2+913P		
26.				4+160-4+275P		
27.				7+400-8+026P		
28.	Pompownia Wojnowice		Rów SW-1	0+000	Osieczna	
29.	Pompownia Kąty		Rów SM	0+000	Osieczna	
30.	Pompownia Drzeczkowo		Rów SO-43	0+000	Osieczna	
31.	Zbiornik Wodny Wonieść					Zbiornik Wonieść posiada powierzchnię przy maksymalnym spiętrzeniu wraz ze stawami rybnymi 776,47 ha, pojemność 13,534 mln m ³
32.	Zapora nr 1		Kościński Kanał Obry	0+000-1+880	Osieczna	
33.	Zapora nr 2		Kanał Wonieski	0+000-1+035	Osieczna	
34.	Zapora nr 3				Osieczna	
35.	Zapora nr 4				Osieczna	
36.	przepust z zastawką		Rów Bojanicki	1+000	Krzemieniewo	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Lp.	Nazwa obiektu	Wysokość piętrzenia [m]	Ciek	Km ciek	Gmina	Uwagi
37.	przepust z zastawką		Rów Bojanicki	4+455	Krzemieniewo	
38.	przepust z zastawką		Rów Bojanicki	6+738	Krzemieniewo	

Źródło: RZGW w Poznaniu.

4.4.6. Analiza SWOT

Tabela 21. Analiza SWOT dla obszaru interwencji *Gospodarowanie wodami*.

Obszar interwencji <i>Gospodarowanie wodami</i>	
Mocne strony	Słabe strony
1. Cykliczny monitoring jakości wód powierzchniowych i podziemnych. 2. Brak zagrożenia powodziowego na znacznych obszarach powiatu.	1. Zły stan jakości wód powierzchniowych. 2. Zagrożenie zanieczyszczeniami rolniczymi.
Szanse	Zagrożenia
1. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej. 2. Zwiększenie retencji wodnej. 3. Programy działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu na obszarach OSN. 4. Opracowanie i realizacja planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych. 5. Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnej. 6. Zwiększenia zainteresowania społeczeństwa problematyką gospodarowania wodami.	1. Zmiany klimatu, susza, wzrost częstości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych. 2. Intensyfikacja produkcji rolnej. 3. Urbanizacja, zwiększanie się powierzchni zabudowanej. 4. Zanieczyszczenia atmosferyczne. 5. Zanieczyszczenie wód poprzez nielegalne zrzuty ścieków.

4.5. Gospodarka wodno-ściekowa

4.5.1. Sieć wodociągowa

W 2023 roku, długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej) w powiecie leszczyńskim wyniosła 696,5 km. W badanym roku, suma przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania z gmin powiatu leszczyńskiego wyniosła 15 664. Najkrótsza sieć i najmniejsza ilość przyłączy występuje w gminie Wijewo, a najdłuższa sieć i największa ilość przyłączy w gminie Włoszakowice. W 2023 roku dostarczono 3 199,5 dam³ wody gospodarstwom domowym powiatu leszczyńskiego. Najmniej wody dostarczono w gospodarstwach domowych gminy Wijewo, a najwięcej gminy Rydzyna. Ponadto, Wijewo i Rydzyna na tle gmin powiatu leszczyńskiego oznaczały się odpowiednio najmniejszą i największą liczbą mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej w 2023 roku. Dla badanego roku określono zużycie wody w gospodarstwach domowych powiatu leszczyńskiego na 1 korzystającego na poziomie 54,8 m³. Najmniej wody zużywali mieszkańcy gminy Lipno, a najwięcej – gminy Rydzyna (tabela 22). Gmina Wijewo wyróżnia się najmniejszymi wartościami w wybranych aspektach dotyczących sieci wodociągowej, co może być związane z jej względnie małą powierzchnią i liczbą mieszkańców w porównaniu do pozostałych gmin powiatu leszczyńskiego.

Tabela 22. Wybrane dane statystyczne dotyczące sieci wodociągowej w gminach powiatu leszczyńskiego w 2023 roku.

Jednostka	Długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej) [km]	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	Woda dostarczona gospodarstwom domowym [dam3]	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [os.]	Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 korzystającego [m3]
Krzemieniewo	66,7	1 707	349,4	7 559	46,2
Lipno	116,6	2 789	438,6	9 631	45,5
Osieczna	83,8	2 167	439,9	8 731	54,3
Rydzyna	126,4	2 664	767,0	10 180	82,0
Święciechowa	118,1	2 333	495,5	8 552	57,9
Wijewo	45,3	877	195,2	3 337	58,5
Włoszakowice	139,6	3 127	433,9	9 476	45,8
powiat leszczyński	696,5	15 664	3 119,5	57 466	54,3

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, stan na 25.10.2024 r.

W latach 2020-2023 zwiększyła się:

- długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej);
- ilość przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania;
- ilość osób korzystająca z sieci wodociągowej w powiecie leszczyńskim.

W badanych latach doszło do spadku ilości wody dostarczanej gospodarstwom domowym powiatu. Pierwsza odnotowana wartość dla parametru dotyczącego zużycia wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 korzystającego w powiecie leszczyńskim pochodzi z 2023 roku i wynosi 54,3 m³ (tabela 23).

Tabela 23. Wybrane dane statystyczne dotyczące sieci wodociągowej w powiecie leszczyńskim w latach 2020-2023.

Wybrane dane statystyczne	Rok			
	2020	2021	2022	2023
Długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej) [km]	663,3	680,0	688,0	696,5
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	13 726	14 652	15 217	15 664
Woda dostarczona gospodarstwom domowym [dam3]	3 110,2	3 060,3	3 035,6	3 119,5
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [os.]	55 502	56 229	56 934	57 466
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 korzystającego [m3]	-	-	-	54,3

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, stan na 25.10.2024 r.

4.5.2. Sieć kanalizacyjna

W 2023 roku, długość czynnej sieci kanalizacyjnej w powiecie leszczyńskim wyniosła 468,3 km. Najkrótsza sieć występowała w gminie Wijewo, a najdłuższa w gminie Świąciechowa. W powiecie odnotowano 10 205 przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Ponownie w gminie Wijewo było najmniej przyłączy, a najwięcej w gminie Włoszakowice. W badanym roku, 36 255 mieszkańców powiatu korzystało z sieci kanalizacyjnej. Gmina Wijewo charakteryzowała się najmniejszą liczbą mieszkańców korzystających z sieci, a największą – gmina Krzemieniewo. W 2023 roku, suma ścieków bytowych odprowadzanych siecią kanalizacyjną ze wszystkich gmin powiatu leszczyńskiego wyniosła 1 686,4 dam³ (tabela 24). Gmina Wijewo wyróżnia się najmniejszymi wartościami w wybranych aspektach dotyczących sieci kanalizacyjnej, co może być związane z jej względnie małą powierzchnią i liczbą mieszkańców w porównaniu do pozostałych gmin powiatu leszczyńskiego.

Tabela 24. Wybrane dane statystyczne dotyczące sieci kanalizacyjnej w gminach powiatu leszczyńskiego w 2023 roku.

Jednostka	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	Przyląca prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [os.]	Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną [dam ³]
Krzemieniewo	73,7	1 615	7 433	263,3
Lipno	65,4	1 161	5 740	181,6
Osieczna	71,6	1 599	4 252	296,9
Rydzyna	40,4	1 536	4 011	317,8
Święciechowa	114,0	1 322	5 873	191,7
Wijewo	35,4	714	2 187	102,7
Włoszakowice	76,8	2 258	6 759	332,4
Powiat leszczyński	468,3	10 205	36 255	1 686,4

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, stan na 25.10.2024 r.

W latach 2020-2023 doszło do wzrostu wszystkich wybranych parametrów dotyczących sieci kanalizacyjnej w powiecie leszczyńskim (tabela 25).

Tabela 25. Wybrane dane statystyczne dotyczące sieci kanalizacyjnej w powiecie leszczyńskim w latach 2020-2023.

Wybrane dane statystyczne	Rok			
	2020	2021	2022	2023
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	346,9	370,5	450,0	468,3
Przyląca prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	7 530	8 112	9 913	10 205
Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną [dam ³]	1 112,6	1 228,7	1 524,9	1 686,4
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [os.]	36 384	37 480	40 136	40 726

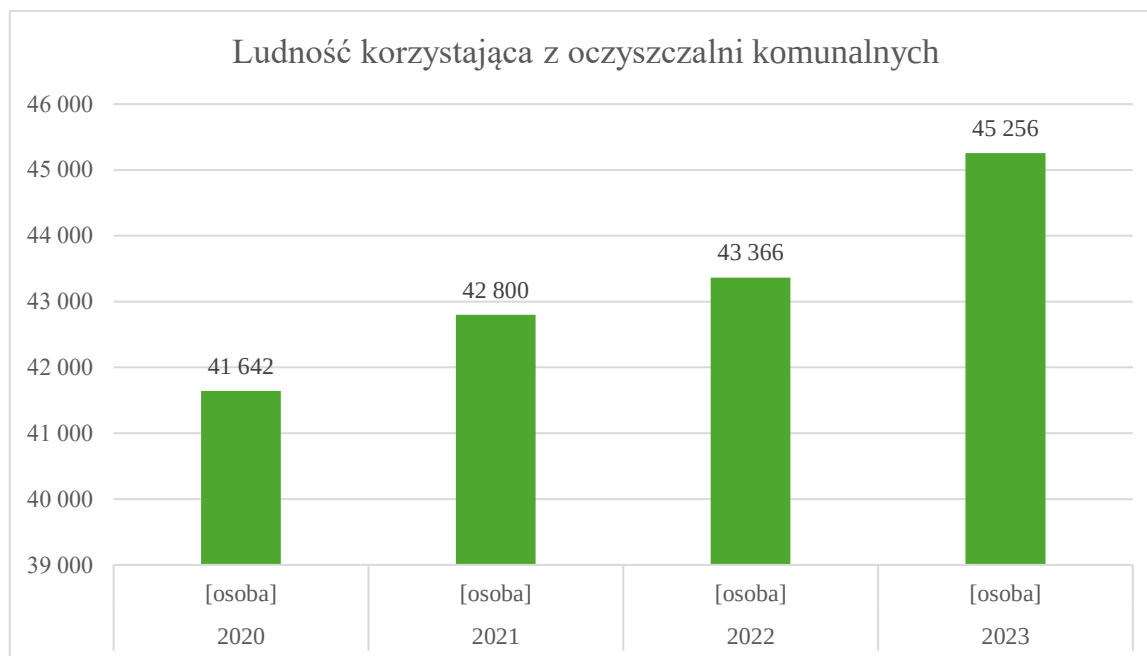
Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, stan na 25.10.2024 r.

4.5.3. Oczyszczalnie ścieków

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, w 2023 roku na terenie powiatu leszczyńskiego funkcjonowało 8 oczyszczalni ścieków: 7 oczyszczalni komunalnych i 1 oczyszczalnia przemysłowa.

Od 2020 roku zwiększyła się liczba osób korzystająca z oczyszczalni komunalnych w powiecie leszczyńskim (wykres 5).

Wykres 5. Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków komunalnych w powiecie leszczyńskim w latach 2020-2023.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, stan na 25.10.2024 r.

Na terenie powiatu funkcjonowało: 3 740 zbiorników bezodpływowych, 823 oczyszczalnie przydomowe i 8 stacji zlewni. Najwięcej instalacji i urządzeń odnotowano w gminie Rydzyna (tabela 26).

Tabela 26. Nieczystości ciekłe w gminach powiatu leszczyńskiego w 2023 roku.

Jednostka	Zbiorniki bezodpływowe	Oczyszczalnie przydomowe	Stacje zlewne
	[szt.]		
Krzemieniewo	232	59	1
Lipno	1 174	84	1
Osieczna	403	189	1
Rydzyna	1 038	197	2
Święciechowa	190	129	1

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Wijewo	267	53	1
Włoszakowice	436	112	1
Powiat leszczyński	3 740	823	8

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, stan na 25.10.2024 r.

Porównując dane z roku 2020 i 2023, można zauważyć wzrost wszystkich badanych parametrów ściekach komunalnych w powiecie leszczyńskim (tabela 27). W przypadku BZT₅ ładunek zwiększył się dwukrotnie, co oznacza, że potrzeba dwukrotnie więcej tlenu do rozbięcia zanieczyszczeń za pomocą mikroorganizmów. Wartości chemicznego zapotrzebowania tlenu (ChZT) ulegały zmianom w latach 2020-2023. Największą wartość odnotowano w 2022 roku – 334 076 kg/rok. Wysoki poziom ChZT w ściekach świadczy o stężeniu substancji organicznych, które mogą zredukować poziom tlenu rozpuszczonego w wodzie, a przez to negatywnie wpłynąć na środowisko. Zawiesina zawarta w ściekach składa się z substancji mineralnych i organicznych. W 2023 roku ładunek zawiesiny ogólnej był najwyższy w porównaniu do poprzednich lat. W latach 2020-2022 ładunek azotu ogólnego utrzymywał się na stosunkowo stałym poziomie (ok. 63 tys. kg/rok). W 2023 roku doszło do znaczącego wzrostu przedmiotowego ładunku. Od 2020 roku stopniowo zwiększa się ładunek fosforu ogólnego w ściekach. Związki azotu i fosforu są głównymi biogenami w ściekach. Ich przedostanie się do może skutkować m.in. eutrofizacją wód w rzekach i zbiornikach wodnych.

Tabela 27. Ładunki zanieczyszczeń w ściekach komunalnych w powiecie leszczyńskim w latach 2020-2023.

Rok	BZT ₅	ChZT	zawiesina ogólna	azot ogólny	fosfor ogólny
	[kg/rok]				
2020	12 457	264 722	49 254	63 513	6 915
2021	13 045	262 268	43 347	63 009	7 423
2022	36 795	334 076	62 563	63 940	9 532
2023	25 314	296 317	67 101	69 429	12 562

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, stan na 29.10.2024 r.

W celu wypełnienia zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej, przyjętych w Traktacie Akcesyjnym Polski do Unii Europejskiej, w części dotyczącej dyrektywy 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych, został sporządzony przez Ministra Środowiska, a następnie zatwierdzony przez Rząd RP w dniu 16 grudnia 2003 r., Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK). Jest to dokument strategiczny, w którym oszacowano potrzeby i określono działania na rzecz wyposażenia aglomeracji o RLM większej od 2 000, w systemy kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków komunalnych, aby osiągnąć wymagane efekty ekologiczne.

Celem KPOŚK jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami. Program koordynuje działania gmin i przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych w realizacji infrastruktury sanitacji na ich terenach.

Zgodnie z art. 43 ust. 4c ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 z późn. zm.), KPOŚK podlega okresowej aktualizacji przynajmniej raz na cztery lata. Niniejszy dokument jest piątą aktualizacją Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (AKPOŚK 2017), a jego zakres określa art. 43 ust. 3 ww. ustawy.

Wedle ww. ustawy, aglomeracja to teren, na którym zaludnienie lub działalność gospodarcza są wystarczająco skoncentrowane, aby ścieki komunalne były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków albo końcowego punktu zrzutu tych ścieków. Zgodnie ze sprawozdaniem z wykonania KPOŚK za 2022 rok, na terenie powiatu leszczyńskiego funkcjonowało 5 aglomeracji wodno-ściekowych (tabela 28).

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Tabela 28. Wybrane dane dotyczące aglomeracji na terenie powiatu leszczyńskiego.

Lp.	Nr i nazwa aglomeracji	Gmina wiodąca w aglomeracji	Całkowity – rzeczywisty – ładunek zanieczyszczeń powstających w aglomeracji wyrażony RLM	RLM korzystających z sieci kanalizacyjnej	RLM dostarczona do oczyszczalni taborem asenizacyjnym	RLM korzystających z systemów indywidualnych (przydomowych oczyszczalni ścieków)	RLM nieskanalizowany	Procent skanalizowania aglomeracji
1.	PLWL068 Osieczna	Osieczna	7 228	7 150	78	0	78	98,92%
2.	PLWL107 Rydzyna	Rydzyna	9 293	8 731	470	92	562	93,95%
3.	PLWL154 Włoszakowice	Włoszakowice	12 530	10 457	1 967	106	2 073	83,46%
4.	PLWL211N Krzemieniewo	Krzemieniewo	5 706	5 599	23	84	107	998,12%
5.	PLWL222N Wijewo	Wijewo	3 459	3 154	245	60	305	91,18%

Źródło: Sprawozdanie z wykonania KPOŚK za 2022 r., Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej.

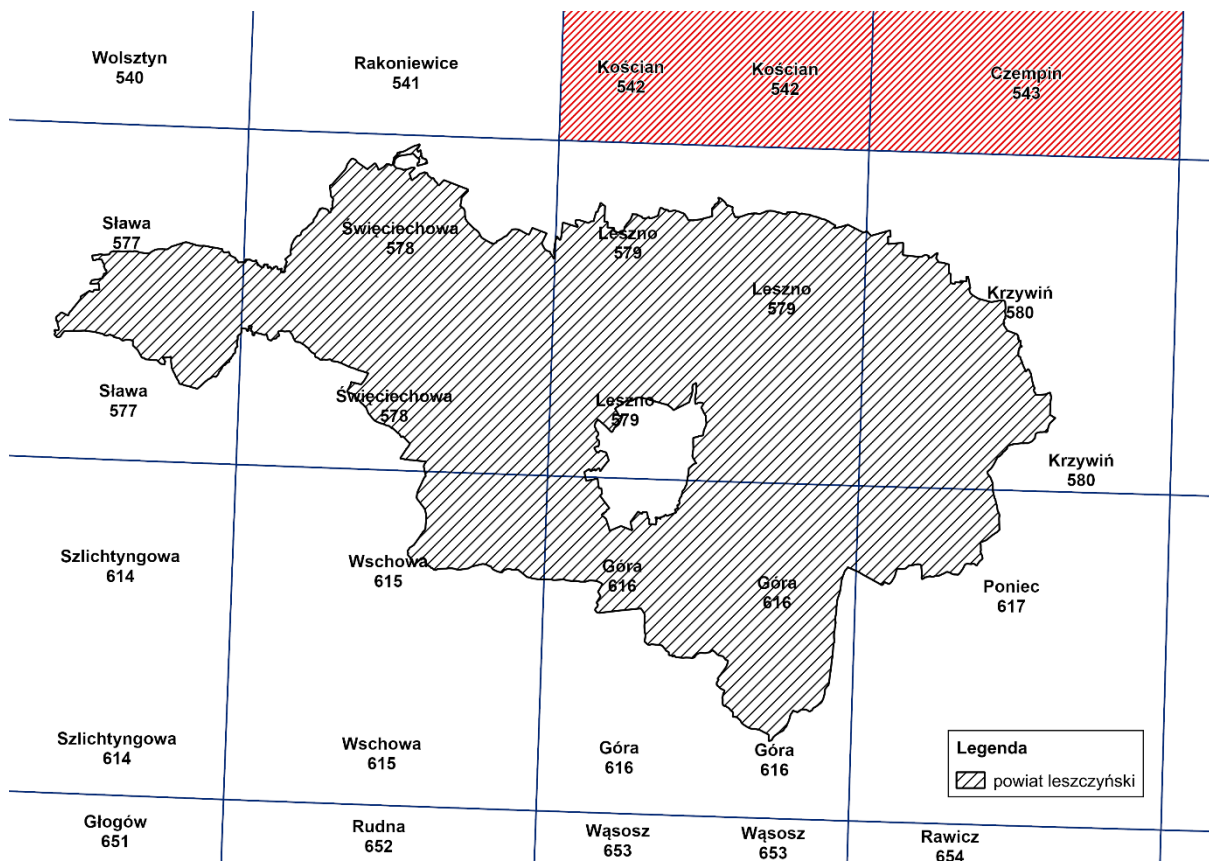
4.5.4. Analiza SWOT

Tabela 29. Analiza SWOT dla obszaru interwencji *Gospodarka wodno-ściekowa*.

Obszar interwencji <i>Gospodarka wodno-ściekowa</i>	
Mocne strony	Słabe strony
1. Wzrost liczby mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. 2. Stan sanitarno-techniczny sieci wodociągowej z roku na rok ulega poprawie, dzięki prowadzonym remontom i modernizacji. 3. Ujęcia wód podziemnych zaspokajają potrzeby mieszkańców gmin.	1. Wzrost ilości odprowadzania ścieków komunalnych. 2. Nieekologiczne systemu gromadzenia ścieków sanitarnych na terenie gospodarstw (szamba).
Szanse	Zagrożenia
1. Dostępność funduszy zewnętrznych na realizację inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej. 2. Indywidualne rozwiązania gospodarki ściekami np. budowa przydomowych oczyszczalni ścieków. 3. Dalszy rozwój sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. 4. Rozwiązania promujące oraz zachęcające do oszczędzania wody. 5. Stała kontrola zbiorników bezodpływowych, prowadzenie ich ewidencji. 6. Realizacja KPOŚK.	1. Niewłaściwa eksploatacja oraz opróżnianie indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych), a tym samym przedostawanie się zanieczyszczeń do wód gruntowych. 2. Postępująca zabudowa rekreacyjna w bezpośredniej zlewni jezior.

4.6. Zasoby geologiczne

Powiat leszczyński wpisuje się w granice siedmiu arkuszy wyznaczonych w ramach Mapy geośrodowiskowej Polski w skali 1:50 000. Są to arkusze: Sława (577), Święciechowa (578), Leszno (579), Krzywiń (580), Wschowa (615), Góra (616), Poniec (617) (rysunek 3).

Rysunek 3. Powiat leszczyński na tle arkuszy Mapy geośrodowiskowej Polski w skali 1: 50 000.

Źródło: Opracowanie własne.

Powiat leszczyński leży w obrębie monokliny przedsudeckiej, która w zależności od występowania charakteryzuje się nieco inną budową geologiczną. W podłożu występują zmetamorfizowane i zaburzone osady paleozoiku, karbonu oraz permu i triasu, przykryte osadami kenozoiku, głównie czwartorzędowymi. Wyróżniają się: elewacja wolsztyńsko-leszczyńska (arkusze Góra, Święciechowa) oraz zapadliska przedsudeckie. Monoklina zawiera również kompleks permsko-mezozoiczny i piętro waryscyjskie. Główne wydzielenia geologiczne występujące na obszarze to:

- piaski i żwiry wodnolodowcowe;
- piaski, żwiry i głazy lodowcowe;
- piaski, żwiry i głazy lodowcowe na glinach zwałowych;
- gliny zwałowe;
- piaski rzeczne tarasów zalewowych 1,5 m n.p. rzeki.

Na terenie powiatu leszczyńskiego występuje gaz ziemny, będący jedyną kopaliną objętą własnością górnictwem. Spośród kopalin objętych prawem własności nieruchomości gruntowych występuje na terenie powiatu m.in. kruszywo naturalne, surowce ilaste, kreda, jeziora oraz torfy.

W poniżej tabeli przedstawiono zestawienie obowiązujących koncesji na wydobywanie kruszywa naturalnego będących w gestii Starosty Leszczyńskiego (tabela 30).

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Tabela 30. Zestawienie obowiązujących koncesji na wydobywanie kruszywa naturalnego będących w gestii Starosty Leszczyńskiego - stan na wrzesień 2024 roku.

Lp.	Nazwa przedsiębiorcy	Adres przedsiębiorcy	Nazwa złoża	Rodzaj kopaliny	Lokalizacja złoża (gmina)	Nr decyzji (koncesji)	Data decyzji	Okres obowiązywania koncesji
1.	Spółdzielnia Pracy BUDO-MONT PLUS	64-113 Osieczna ul. Jeziorkowska 1 tel. (65)5350137	Osieczna IV	Kruszywo naturalne	m. Wojnowice gm. Osieczna	OS.IV.7513-4/07 Starosta Leszczyński Zm.5.12.2017 OS.IV.6522.90.2017 Zm.6.07.2018 OS.IV.6522.13.2018	20.12.2007 6.07.2018	30.06.2018 30.06.2031 r.
2.	Żwirownia Nowy Belęcin Dariusz Ślodziński	64-100 Leszno ul. Łowiecka 8 tel.65/5208147	Nowy Belęcin Pole E	j. w.	m. Nowy Belęcin gm. Krzemieniewo	OS.IV.7513-2/01 Starosta Leszczyński Zm.1.12.2020 OS.IV.6522.42.2020	15.10.2001 1.12.2020	31.12.2020 31.12.2040
3.	Żwirownia Usługi Transportowe Paweł Zając	64-140 Włoszakowice Dominice 10 Tel.609020883	Dominice	j. w.	m. Dominice gm. Włoszakowice	OS.IV.7513/1/96/97 Wojewoda Leszcz. Zm. Starosta Leszczyński Dec.nr OS.IV.6522.8.2013	3.02.1997 2.04.2013	31.12.2012 31.12.2037
4.	Zakład Sprzętu i Transportu Budownictwa	64-100 Leszno ul. Skryta 11	Wojnowice EK	j. w.	m. Wojnowice gm. Osieczna	OS.IV.6522.35.2013 Starosta Leszczyński,	12.02.2014	31.12.2026

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Lp.	Nazwa przedsiębiorcy	Adres przedsiębiorcy	Nazwa złoża	Rodzaj kopaliny	Lokalizacja złoża (gmina)	Nr decyzji (koncesji)	Data decyzji	Okres obowiązywania koncesji
	Drogowego Magdalena Kamińska-Maślanka					Wygaszona decyzją Starosty Leszczyńskiego z dnia 30 sierpnia 2024 roku OS.IV.6522.15.2024	30 sierpnia 2024 roku	Przeniesiona dec. z dnia 9.04.2019 r. nr OS.IV.6522.8. 2019 Wygaszona decyzją z dnia 30 sierpnia 2024 roku OS.IV.6522.15.2024
5.	Żwirownia Sławomir Kociucki	64-120 Krzemieniewo Bojanice 41 tel. (65)5360391	Bojanice V	j. w.	m. Bojanice gm. Krzemieniewo	OS.IV.7513-6/03 Starosta Leszczyński Zm. Os.IV.6522.36.2013	16.12.2003 23.12.2013	31.12.2013 31.12.2040
6.	Marcin Latanowicz LATAN Ul. Serbska 3 64-100 Leszno	Ul. Serbska 3 64-100 Leszno tel.65/5299171 693191217	Długie Nowe ML	j. w.	Długie Nowe gm. Święciechowa	OS.IV.6522.29.2013 Starosta Leszczyński zmiana OS.IV.6522.29.2013. 2017	9.09.2013 31.03.2017	31.01.2033 31.01.2033

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Lp.	Nazwa przedsiębiorcy	Adres przedsiębiorcy	Nazwa złoża	Rodzaj kopaliny	Lokalizacja złoża (gmina)	Nr decyzji (koncesji)	Data decyzji	Okres obowiązywania koncesji
7.	UMIKOP Roboty Ziemne Usługi Transportowe Kruszywo Budowlane Andrzej Umiński	Zaborówiec Ul. Powstańców Wlkp.18 64-150 Wijewo	RADOMYŚL II 1	j.w.	Radomyśl Gm. Wijewo	OS.IV.6522.2.2021 Starosta Leszczyński	11.02.2021	31.12.2032
8.	Przedsiębiorstwo Rolne Długie Stare Sp. z o.o.	64-100 Leszno Długie Stare ul. Wiosenna 5 tel. (65)5202670	Długie Nowe I	j. w.	m. Długie Nowe gm. Święciechowa	OS.IV.7513-2/07 Zm. z 15.12.2020 r. Znak: OS.IV.6522.45.2020	12.07.2007	31.12.2020 31.12.2050
9.	Andrzej Jurkowski Stolarstwo Przeniesiona na NODO Sp. z o.o.	63-840 Krobia ul. Miejsko-Górecka 9A ul. Gronowska 46 64-100 Leszno	ŁONIEWO Przeniesiona dec. z dnia 29.06.2020 nr OS.IV.6522.19.2020	j.w.,	m.Łoniewo	OS.IV.6522.91.2017 Zm. z 30.04.2021 Nr OS.IV.6522.15.2021	26.01.2018 30.04.2021	31.12.2027

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Lp.	Nazwa przedsiębiorcy	Adres przedsiębiorcy	Nazwa złoża	Rodzaj kopaliny	Lokalizacja złoża (gmina)	Nr decyzji (koncesji)	Data decyzji	Okres obowiązywania koncesji
10.	Lech Głuszak Usługi sprzętem mechanicznym	64-140 Włoszakowice Ul. Wolności 15 tel.65/5379106	Włoszako -wice 2	j.w.	m. Włoszakowice	OS.IV.7513-12/10	20.07.2010	31.12.2025
11.	Usługi Transportowe Mariusz Łagódka	64-100 Leszno ul. Rolna 3 tel.602514472	Kąty ŁM	j.w.	m. Kąty gm. Osieczna	OS.IV.7513-14/10	26.08.2010	31.12.2025
12.	ANEX Budownictwo Ogólne Kazimierz Andrzejewski	Ziemnice 40 G 64-113 Osieczna tel.65/5350892	Grodzisko	j.w.	m. Grodzisko gm. Osieczna	OS.IV.6522.2.2011	12.04.2011	31.12.2030
13.	Żwirownia Nowy Belęcin Dariusz Słodziński	64-100 Leszno Ul. Łowiecka 8 tel.65/5208147	Nowy Belęcin 2	j.w.	Nowy Belęcin gm. Krzemieniewo	OS.IV.6622.21.2011	15.12.2011	31.12.2030
14.	Tartak	64-234 Przemęt	Długie Nowe	j.w.	Długie Nowe	OS.IV.6522.1.2015	4.03.2015	31.12.2030

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Lp.	Nazwa przedsiębiorcy	Adres przedsiębiorcy	Nazwa złoża	Rodzaj kopaliny	Lokalizacja złoża (gmina)	Nr decyzji (koncesji)	Data decyzji	Okres obowiązywania koncesji
	Usługi Wielobranżowe Sebastian Olbiński	Perkowo, ul. Wolsztyńska 41	SO III		gm. Świąciechowa	przeniesiona dnia 21.09.2018 nr OS.IV.6522.20.2018		
15.	Sobasik RECTYKLING Sobasik Krzysztof	ul. Jaworowa 24 64-100 Leszno	Długie Nowe KS Pole I i II	j.w.	Długie Nowe gm. Świąciechowa	OS.IV.6522.32.2015 Zm. OS.IV.6522.73.2017	7.10.2015 8.08.2017	31.12.2030
16.	Sobasik RECTYKLING Sobasik Krzysztof	64-100 Leszno ul. Jaworowa 24 64-100 Leszno	Długie Nowe TT Pole A i Pole B	j.w.	Długie Nowe gm. Świąciechowa	OS.IV.6522.15.2016 Zm. OS.IV.6522.74.2017 Zm. OS.IV.6522.98.2017	22.06.2016 8.08.2017 9.02.2018	31.12.2031
17.	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe "ZBIGTAR" Zbigniew Tarka	Osowa Sień 55 67-400 Wschowa	ZBARZEWO I	j.w.	Zbarzewo gm. Włoszakowice	OS.IV.6522.48.2016	18.01.2017	31.12.2032
18.	Żwirownia Lech Głuszak	ul. Wolności 15 64-140 Włoszakowice	JEZIERZYCE KOŚCIELNE LG III	j.w.	Jezierzyce Kościelne Gm. Włoszakowice	OS.IV.6522.2.2017	24.02.2017	28.02.2032

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Lp.	Nazwa przedsiębiorcy	Adres przedsiębiorcy	Nazwa złoża	Rodzaj kopaliny	Lokalizacja złoża (gmina)	Nr decyzji (koncesji)	Data decyzji	Okres obowiązywania koncesji
19.	Tartak Usługi Wielobranżowe Sebastian Olbiński	64-234 Przemęt Perkowo, ul. Wolsztyńska 41 Tel.(65)5496313	DŁUGIE NOWE SO IV	j.w.	Długie Nowe Gm. Święciechowa	OS.IV.6522.3.2017	2.03.2017	28.02.2032
20.	Jarosław Bajzert „BAJZERT”	Wojnowice 1A 64-113 Osieczna	WOJNOWICE JB	j.w.	Wojnowice Gm.Osieczna	OS.IV.6522.22.2017	17.03.2017	31.12.2027
21.	Marcin Latanowicz LATAN przen. dec. z 26.06.2020 nr OS.IV.6522.17. 2020 na REN-MAR Renata Marciniak	Ul. Serbska 3 64-100 Leszno Manieczki, ul. Borecka 5A, 63-112 Brodnica	DŁUGIE NOWE ML I	j.w.	Długie Nowe Gm .Święciechowa	OS.IV.6522.53.2017 Zm. z dnia 21.05.2019 nr OS.IV.6522.20.2019 Zm.26.06.2020 Zm.OS.IV.6522.17. 2020 Zmiana z 9.04.2021 znak:OS.IV.6522.12. 2021	6.06.2017 21.05.2019 26.06.2020 9.04.2021	30.06.2032
22.	Tartak Usługi Wielobranżowe Sebastian Olbiński	64-234 Przemęt Perkowo, ul. Wolsztyńska 41	DŁUGIE NOWE SO V	j.w.	Długie Nowe Gm .Święciechowa	OS.IV.6522.71.2017	28.08.2017	31.08.2032

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Lp.	Nazwa przedsiębiorcy	Adres przedsiębiorcy	Nazwa złoża	Rodzaj kopaliny	Lokalizacja złoża (gmina)	Nr decyzji (koncesji)	Data decyzji	Okres obowiązywania koncesji
		Tel.(65)5496313						
23.	Głuszak Lech „Żwirownia”	64-140 Włoszakowice Ul.Wolności 15	SĄDZIA	j.w.	Sądzia Gm.Włoszakowice	OS.IV.6522.15.2018	24.08.2018	31.07.2033
24.	UMIKOP Roboty Ziemne Usługi Transportowe Kruszywo Budowlane Andrzej Umiński	Zaborówiec Ul. Powstańców Wlkp.18 64-150 Wijewo	ZABORÓWIEC II	j.w.	Zaborówiec Gm.Wijewo	OS.IV.6522.21.2018	21.09.2018	31.12.2028
25.	Usługi Transportowe Mariusz Łagódka	ul. Rolna 3 64-100 Leszno	KĄTY ŁM I	j.w.	Kąty Gm.Osieczna	OS.IV.6522.25.2019	5.08.2019	31.07.2034
26.	Głuszak Lech „Żwirownia” Sp. z o.o.	ul. Wolności 15 64-140 Włoszakowice	SĄDZIA II	j.w.	Sądzia gm. Włoszakowice	OS.IV.6522.18.2020	7.07.2020	30.06.2035
27.	Głuszak Lech „Żwirownia”	ul. Wolności 15 64-140 Włoszakowice	SĄDZIA I	j.w.	Sądzia gm.	OS.IV.6522.21.2020	21.07.2020	31.07.2035

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Lp.	Nazwa przedsiębiorcy	Adres przedsiębiorcy	Nazwa złoża	Rodzaj kopaliny	Lokalizacja złoża (gmina)	Nr decyzji (koncesji)	Data decyzji	Okres obowiązywania koncesji
					Włoszakowice			
28.	Głuszak Lech „Żwirownia” Sp. z o.o.	ul. Wolności 15 64-140 Włoszakowice	JEZIERZYCE KOŚCIELNE LG IV	j.w.,	Jezierzyce Kościelne gm. Włoszakowice	OS.IV.6522.22.2020	21.07.2020	31.07.2035
29.	FH-U Katarzyna Olbińska	Perkowo, ul. Wolsztyńska 39a 64-234 Przemęt	DŁUGIE NOWE SO VI	j.w.	Długie Nowe Gm. Święciechowa	OS.IV.6522.30.2020	8.09.2020	31.08.2035
30.	Jarosław Bajzert „BAJZERT”	Wojnowice 1A 64-113 Osieczna	WOJNOWICE JB I	j.w.	Wojnowice Gm.Osieczna	OS.IV.6522.46.2020	17.12.2020	31.12.2040
31.	Żwirownia Lech Głuszak Sp. z o.o.	Ul. Wolności 15 64-140 Włoszakowice	SĄDZIA III	j.w.	Sądzia Gm.Włoszako-wice	OS.IV.6522.14.2021	11.05.2021	31.05.2036
32.	REN-MAR Renata Marciniak	Manieczki, ul. Borecka 5A, 63-112 Brodnica	DŁUGIE NOWE ML II	j.w.	Długie Nowe gm.Święciecho-wa	DSR-I.7422.65.2017 zm.DSR- I.7422.98.2017	3.08.2017 20.11.2017	31.12.2032

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Lp.	Nazwa przedsiębiorcy	Adres przedsiębiorcy	Nazwa złoża	Rodzaj kopaliny	Lokalizacja złoża (gmina)	Nr decyzji (koncesji)	Data decyzji	Okres obowiązywania koncesji
						Zm.DSR-I.7422.26.2019 Przen.DSR-I.7422.51.2020 Zm. OS.IV.6522.16.2021	13.06.2019 6.10.2020 17.05.2021	
33.	Żwirownia Lech Głuszak Sp. z o.o	Ul.Wolności 15 64-140 Włoszakowice	JEZIERZYCE KOŚCIELNE LG VI	j.w.	Jezierzyce Kościelne Gm.Włoszakowice	OS.IV.6522.18.2022	7.09.2022	31.08.3037
34.	Głuszak Lech Żwirownia	Ul.Wolności 15 64-140 Włoszakowice	JEZIERZYCE KOŚCIELNE LG VII	j.w.	Jezierzyce Kościelne Gm.Włoszakowice	OS.IV.6522.19.2022	7.09.2022	31.08.2037
35.	PP-H-U- Ogólnobud.WILER BUD Dominik Wiler	Ul.Krzywińska 28 64-113 Kakolewo	ŁONIEWO DW	j.w.	Łoniewo Gm.Osieczna	OS.IV.6522.25.2022	16.11.2022	30.11.2032
36.	Jacek Pelian	Niechłód 39 64-115 Niechłód	NIECHŁÓD	j.w	Niechłód Gm.Święciechowa	OS.IV.6522.5.2023	5.04.2023	30.04.2033

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Lp.	Nazwa przedsiębiorcy	Adres przedsiębiorcy	Nazwa złoża	Rodzaj kopaliny	Lokalizacja złoża (gmina)	Nr decyzji (koncesji)	Data decyzji	Okres obowiązywania koncesji
37.	Zakład Usług Sprzętem i Transportem Budownictwa Magdalena Kamińska-Maślanka	64-100 Leszno ul. Skryta 11	„WOJNOWICE MKM”	j.w	Wojnowice Gm. Osieczna	OS.IV.6522.13.2023	26.10.2023 r.	31.12.2035

4.6.1. Analiza SWOT

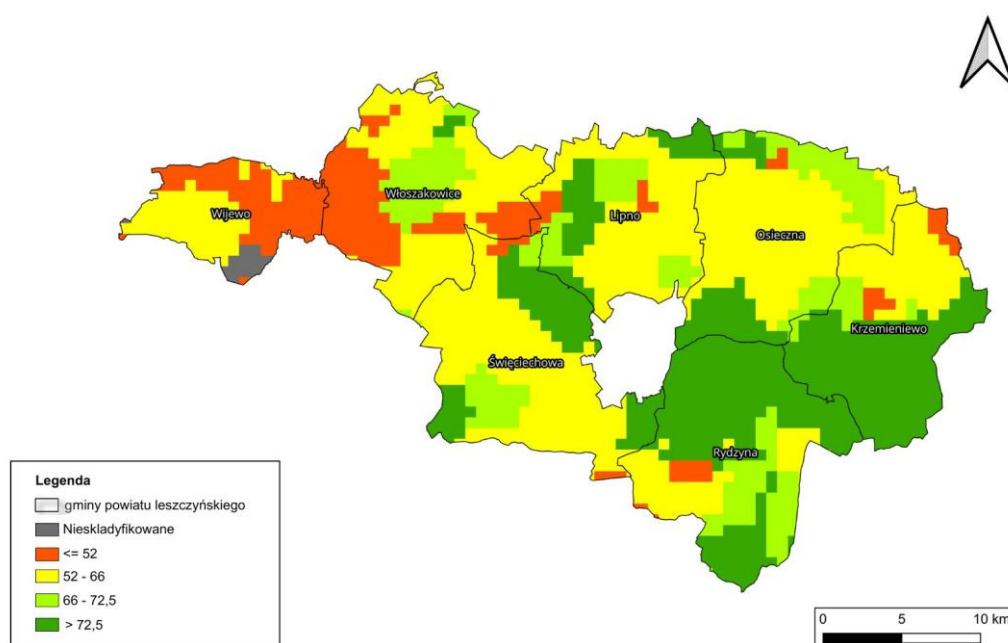
Tabela 31. Analiza SWOT dla obszaru interwencji *Zasoby geologiczne*.

Obszar interwencji <i>Zasoby geologiczne</i>	
Mocne strony	Słabe strony
1. Występowanie rozpoznanych i udokumentowanych złóż (wydane koncesje). 2. Bieżąca rekultywacja terenów po eksploatacji kopalin.	1. Zagrożenie degradacją powierzchni ziemi wskutek potencjalnego wzrostu eksploatacji złóż. 2. Zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego.
Szanse	Zagrożenia
1. Racjonalna gospodarka złożami, minimalizacja strat zasobów. 2. Rozwój gospodarczy w oparciu o pozyskane surowce.	1. Przypadki nielegalnej i niekontrolowanej eksploatacji kopalin. 2. Wydobywanie kopalin niezgodnie z koncesją. 3. Mechanizmy gospodarki rynkowej dyktujące poziom wydobycia kopalin.

Źródło: Opracowanie własne.

4.7. Gleby

Na terenie powiatu leszczyńskiego występują następujące typy i podtypy gleb: pseudobielicowe, brunatne wylugowane, czarne ziemie, gleby brunatne właściwe i gleby murszowate. Jakość i przydatność rolnicza gleb stanowią jeden z najbardziej punktowanych wskaźników waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej (WWRPP). Określa się ją na podstawie klas bonitacyjnych i kompleksów przydatności rolniczej gleb. Na podstawie poniższego rysunku można zauważyć, że gminy: Krzemieniewo i Rydzyna mają znaczący udział obszarów o wysokim wskaźniku waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Zdecydowanie mniejszym potencjałem rolniczym odznaczają się gminy: Wijewo i Włoszakowice, gdzie część powierzchni uzyskała poniżej 52 pkt. i jest zaznaczona kolorem czerwonym.

Rysunek 4. Wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej w powiecie leszczyńskim.

Źródło: Opracowanie własne.

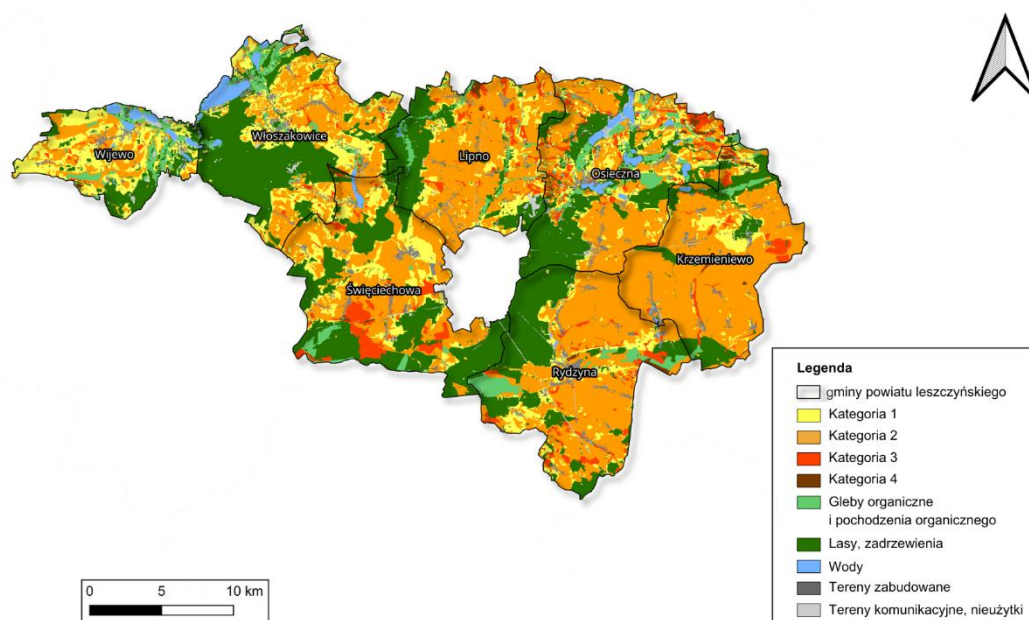
Podatność gleb na suszę

Większość pokrywy glebowej powiatu leszczyńskiego należy do kategorii II, czyli gleb podatnych na suszę z glebami gliniastymi lekkimi i mocnymi. Zgodnie z danymi z Komunikatu odnośnie wystąpienia warunków suszy w Polsce susza rolnicza występowała na terenie całego województwa wielkopolskiego w 2023 roku. W okresie wegetacyjnym od 21 marca do 30 września 2023 roku opracowane czternaście raportów dotyczących monitoringu suszy rolniczej w Polsce. Maksymalny zasięg suszy obejmował całą powierzchnię województwa wielkopolskiego w przypadku uprawy:

- kukurydzy na ziarno i kiszonkę;
- krzewów owocowych;
- rzepaku i rzepiku;

- roślin strączkowych;
- zbóż jarych;
- zbóż ozimych;
- warzyw gruntowych;
- truskawek;
- tytoniu;
- drzew owocowych.

Tylko w przypadku uprawy chmielu, ziemniaków i buraka cukrowego zasięg suszy nie obejmował powierzchni całego województwa, lecz nadal był to udział wszystkich gmin powyżej co najmniej 87%⁴.

Rysunek 5. Kategorie glebowe określające podatność na suszę w powiecie leszczyńskim.

Źródło: Opracowanie własne.

Zasobność gleb

Na podstawie danych otrzymanych od Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Poznaniu można określić zasobność gleb powiatu leszczyńskiego, zwłaszcza gruntów rolnych i użytków rolnych, w mikro- i makroelementy (tabela 32, tabela 33). W 2023 roku zbadano 80 gospodarstw pod kątem takich parametrów jak: kategoria agronomiczna gleby, odczyn pH, potrzeby wapnowania oraz zawartość: potasu, fosforu i magnezu. Badane gleby gruntów rolnych były lekkie (92% gleb). 38% z nich odznaczało się odczynem lekko kwaśnym. Prawie połowa badanych gleb (48%) nie wymagała wapnowania. Najwięcej gleb (38%) odznaczało się bardzo wysoką zawartością fosforu. W przypadku potasu i magnezu najwięcej gleb odznaczało

⁴ <https://susza.iung.pulawy.pl/komentarz/2023/> [data dostępu: 29.10.2024].

się średnią zawartością tych makroelementów. Badane gleby użytków rolnych również były lekkie (89% gleb) i najczęściej z nich odznaczało się lekko kwaśnym odczynem. W przypadku połowy badanych gleb nie stwierdzono konieczności wapnowania. Najwięcej gleb charakteryzowało się bardzo wysoką zawartością fosforu oraz średnią zawartością potasu i magnezu.

Tabela 32. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy, wyniki dla powiatu leszczyńskiego w 2023 roku.

Rodzaj użytku	Powierzchnia przebadana (ha)	Ilość próbek	Parametry				
			Kategoria agronomiczna gleby				
			bardzo lekka	lekka	średnia	ciężka	organiczna
Grunty orne	1639,05	691	7%	92%	1%	0%	0%
			Odczyn pH				
			bardzo kwaśny	kwaśny	lekko kwaśny	obojętny	zasadowy
			13%	22%	38%	17%	10%
			Potrzeby wapnowania				
			konieczne	potrzebne	wskazane	ograniczone	zbędne
			13%	7%	14%	18%	48%
			Zawartość fosforu				
			bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka
			3%	16%	26%	17%	38%
			Zawartość potasu				
			bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka
			11%	27%	29%	17%	16%
			Zawartość magnezu				
			bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka
			9%	15%	36%	21%	19%
Użytki rolne	1821,49	801	Kategoria agronomiczna gleby				
			bardzo lekka	lekka	średnia	ciężka	organiczna
			7%	89%	1%	0%	0%
			Odczyn pH				

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Rodzaj użytku	Powierzchnia przebadana (ha)	Ilość próbek	Parametry				
			Kategoria agronomiczna gleby				
			bardzo lekka	lekka	średnia	ciężka	organiczna
			bardzo kwaśny	kwaśny	lekko kwaśny	obojętny	zasadowy
			12%	22%	38%	17%	11%
			Potrzeby wapnowania				
			konieczne	potrzebne	wskazane	ograniczone	zbędne
			12%	7%	14%	17%	50%
			Zawartość fosforu				
			bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka
			8%	17%	25%	15%	35%
			Zawartość potasu				
			bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka
			18%	25%	26%	15%	16%
			Zawartość magnezu				
			bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka
			9%	15%	34%	21%	21%

Źródło: Opracowane własne na podstawie danych otrzymanych od Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Poznaniu.

W 2023 roku, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Poznaniu przebadła jedno gospodarstwo pod kątem zasobności gleb w mikroelementy. Wszystkie badane próbki odznaczały się: niską zawartością boru oraz średnią zawartością manganu. 75% badanych próbek gleby odznaczało się średnią zawartością miedzi i wysoką zawartością cynku. Odpowiednio 25% badanych próbek gleby odznaczało się średnią zawartością cynku i wysoką zawartością miedzi.

Tabela 33. Zasobność gleb w mikroelementy, wyniki dla powiatu leszczyńskiego w 2023 roku.

Zawartość mikroelementów	B (bor)	Mn (mangan)	Cu (miedź)	Zn (cynk)	Fe (żelazo)
Niska	100%	0%	0%	0%	0%
Średnia	0%	100%	75%	25%	0%
Wysoka	0%	0%	25%	75%	0%

Źródło: Opracowane własne na podstawie danych otrzymanych od Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Poznaniu.

Monitoring jakości gleb i ziemi

Na terenie powiatu leszczyńskiego w gminie Włoszakowice, miejscowości Bukowiec Górny znajduje się jeden z punktów pomiarowych wyznaczonych w celu monitoringu chemizmu gleb Polski. Program „Monitoringu chemizmu gleb ornych Polski” jest elementem Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Program jest realizowany od 1995 w 5-letnich odstępach czasowych i ma na celu obserwację zmian szerokiego zakresu cech gleb użytkowanych rolniczo, ze szczególnym uwzględnieniem właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu w wyniku rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka. Szósta edycja pobierania próbek przypadła na rok 2020⁵.

Zgodnie z danymi z 2020 roku, badane gleby należą do kompleksu żyniego dobrego, co oznacza, że wytworzyły się na piaskach gliniastych lekkich pylastych lub glinie piaszczystej, są wrażliwe na suszę i najczęściej zakwaszone. Ponadto, są to gleby płowe, charakteryzujące się przemieszczaniem przez wody opasowe cząstek iłu w głąb profilu. Pod względem wartości użytkowej zalicza się je do klasy bonitacyjnej IV a. Na przedmiotowych glebach uprawia się m.in. żyto, ziemniaki, pszenicę i jęczmień⁶. Badane gleby charakteryzują się odczynem obojętnym i bardzo wysoką zasobnością w próchnicę. Średni stosunek węgla do azotu (C:N) w badanej glebie był wyższy niż średni wynik dla województwa wielkopolskiego (13,72), ale nieco niższy niż dla Polski (14,80). Na podstawie tego parametru można uznać badaną glebę za żyzną, jednak wymagającą zwiększenia dostępności fosforu i potasu. Niedobór tych pierwiastków w glebie może prowadzić do osłabienia rozwoju systemu korzeniowego, a także ograniczenia wzrostu roślin. Udział zawartości soli w glebie uznaje się za umiarkowany. Nie odnotowano zanieczyszczenia wielopierścieniowymi węglowodorami aromatycznymi (WWA) (tabela 34).

Tabela 34. Wybrane parametry dla punktu 205 (miejscowość: Bukowiec Górny, gmina: Włoszakowice, powiat. leszczyński, woj. wielkopolskie) odnotowanych podczas monitoringu chemizmu gleb w 2020 roku.

Parametry	Jednostka	Wartość
Odczyn		
Odczyn "pH " w zawiesinie H ₂ O	pH	7,1
Odczyn "pH " w zawiesinie KCl	pH	6,5
Substancja organiczna gleby		
Próchnica	%	4,4

⁵ Eurofins OBiKŚ Sp. z o.o., Raport z III etapu realizacji zamówienia „Monitoring chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2020-2022”, Katowice, 2022.

⁶ https://www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/index.php?mod=pomiary&p=205 [data dostępu: 18.10.2024 r.].

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Węgiel organiczny	%	2,55
Azot ogólny	%	0,18
Stosunek C/N	-	14,17
Zawartość pierwiastków przyswajalnych dla roślin		
Fosfor przyswajalny	mg P ₂ O ₅ * 100g ⁻¹	1,9
Potas przyswajalny	mg K ₂ O*100g ⁻¹	4,5
Magnez przyswajalny	mg Mg*100g ⁻¹	11,6
Siarka przyswajalna	mg S-SO ₄ *100g ⁻¹	2,43
Azot amonowy	NNH ₄ mg*kg ⁻¹	2,4
Azot azotanowy	NNO ₃ mg*kg ⁻¹	15,1
Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne		
Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne suma 13 WWA	µg*kg ⁻¹	<25,0
Pozostałe właściwości		
Zasolenie	mg KCl*100g ⁻¹	11

Źródło: Monitoring Chemizmu Gleb Ornych Polski, Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, stan na dzień 18.10.2024.

4.7.1. Analiza SWOT

Tabela 35. Analiza SWOT dla obszaru interwencji *Gleby*.

Obszar interwencji <i>Gleby</i>	
Mocne strony	Słabe strony
1. Wysoka kultura rolna. 2. Korzystna rzeźba terenu i dobre warunki glebowo-przyrodnicze. 3. Wysoki udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni powiatu.	1. Wysoki udział gleb średnich i słabych. 2. Duży udział gleb kwaśnych i lekko kwaśnych. 3. Duży udział gleb o niekorzystnych właściwościach agrochemicznych.
Szanse	Zagrożenia
1. Promocja rolnictwa ekologicznego. 2. Zalesianie gruntów o niskiej przydatności rolniczej. 3. Stosowanie dobrych praktyk rolniczych.	1. Intensyfikacja produkcji rolniczej. 2. Rozwój obszarów zurbanizowanych. 3. Zanieczyszczenie środowiska wodnego związkami azotu nawozów sztucznych.

Źródło: Opracowanie własne.

4.8. Gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

4.8.1. System gospodarowania odpadami

Odpady komunalne zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.) to odpady powstające w gospodarstwach domowych oraz odpady pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter i skład są podobne do odpadów z gospodarstw domowych, w szczególności niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne i odpady selektywnie zebrane:

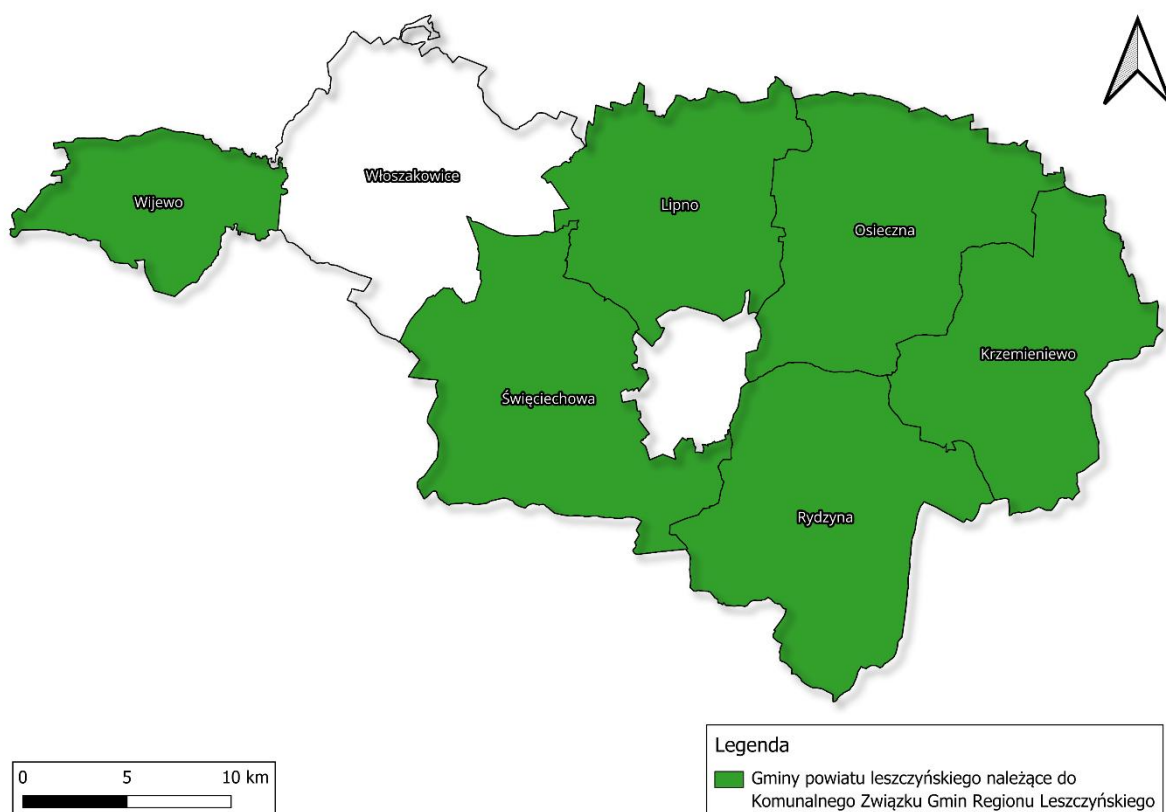
- a) z gospodarstw domowych, w tym papier i tektura, szkło, metale, tworzywa sztuczne, bioodpady, drewno, tekstylia, opakowania, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory oraz odpady wielkogabarytowe, w tym materace i meble,

oraz

- b) ze źródeł innych niż gospodarstwa domowe, jeżeli odpady te są podobne pod względem charakteru i składu do odpadów z gospodarstw domowych

– przy czym odpady komunalne nie obejmują odpadów z produkcji, rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, zbiorników bezodpływowych, sieci kanalizacyjnej oraz z oczyszczalni ścieków, w tym osadów ściekowych, pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych; niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne pozostają niesegregowanymi (zmieszanymi) odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane przetwarzaniu odpadów, ale przetwarzanie to nie zmieniło w sposób znaczący ich właściwości.

Sześć gmin powiatu leszczyńskiego (Wijewo, Lipno, Świąciechowa, Osieczna, Krzemieniewo i Rydzyna) należy do **Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego** (rysunek 6), który został wpisany w dniu 28 listopada 2012 r. do Rejestru Związków Międzygminnych (pozycja 303), prowadzonego przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji. W dniu 12 grudnia 2012 roku, w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego (pozycja 6135) ogłoszono statut Związku. **Jedynie gmina Włoszakowice nie przynależy do ww. Związku.**

Rysunek 6. Gminy powiatu leszczyńskiego należące do Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego.

Źródło: Opracowanie własne.

Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego

Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego został podzielony na sektory, w celu sprawniejszego zorganizowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Gminy powiatu leszczyńskiego przynależącego do Związku zostały przydzielone do **sektora I**. Za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z gmin z sektora I odpowiadało konsorcjum firm: Miejski Zakład Oczyszczania Sp. z o.o. ul. Saperska 23, 64-100 Leszno i Firma Usługowo-Handlowa Dominik Zajac ul. Szkolna 46, Błotnica, 64-234 Przemęt.

Zgodnie z dokumentem pn. „Analizą stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Międzygminnego Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego za 2023 rok” **stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi** wynosiły odpowiednio:

- a) w przypadku nieruchomości zamieszkałych – 33,00 zł od mieszkańca miesięcznie;
- b) w przypadku domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno – wypoczynkowe – 191,00 zł od nieruchomości za rok.

Stawki opłaty tzn. podwyższonej, **dla właścicieli nieruchomości nie wypełniających obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny** wynosiły odpowiednio:

- a) w przypadku nieruchomości zamieszkałych – 70,00 zł od mieszkańca;

- b) w przypadku domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno – wypoczynkowe – 500,00 zł od nieruchomości za rok.

Właściciele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, byli zobowiązani do zawarcia umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów z **przedsiębiorcami wpisanymi do rejestru działalności regulowanej**.

Właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, którzy **kompostują bioodpady w przydomowym kompostowniku** byli zwolnieni z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Kwota zwolnienia wynosiła 3 zł od mieszkańca miesięcznie.

W 2023 roku odebrano od mieszkańców gmin powiatu leszczyńskiego **20 119,592 Mg odpadów komunalnych** (tabela 36). Najwięcej odpadów komunalnych odebrano z gminy Osieczna, a najmniej z gminy Wijewo.

W 2023 roku, **połowa gmin powiatu leszczyńskiego osiągnęła** wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, wynoszący 35%. Były to gminy: Wijewo (41,39%), Osieczna (48,49%) i Krzemieniewo (35,00%). Gminy: Lipno (30,65%), Świąciechowa (29,52%) i Rydzyna (31,58%) **nie osiągnęły wymaganego poziomu**.

Do Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) przekazano **3 240,195 Mg odpadów** przez mieszkańców gmin powiatu leszczyńskiego. W **każdej gminie** Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego znajduje się PSZOK.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Tabela 36. Odpady komunalne odebrane od mieszkańców gmin powiatu leszczyńskiego, wchodzących w skład Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego.

Gminy	Zmieszane odpady komunalne	Popiół	Bioodpady	Tworzywa sztuczne, papier, szkło	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	Odpady wielkogabarytowe	Odpady rozbiórkowe i poremontowe	Inne	Suma
	Mg								
Wijewo	590,87	239,18	236,91	270,16	10,74	66,1	32,39	1,126	1 447,476
Lipno	1 447,09	409,21	1 216,20	641,81	19,05	138,23	148,15	36,349	4 056,087
Świeciechowa	1 162,3	351,72	839,21	452,78	21,235	129,59	181,15	33,788	3 171,773
Osieczna	1 262,84	488,061	1 823,06	521,935	14,65	199,25	297,82	379,046	4 986,664
Krzemieniewo	854,7	343,856	563,39	401,71	12,457	129,49	98,38	38,246	2 442,229
Rydzyzna	1 532,14	320,41	1 128,40	671,27	20,35	173,82	106,58	62,397	4 015,363
								Suma	20 119,592

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Międzygminnego Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego za 2023 rok.

Gmina Włoszakowice

W 2023 roku, za odbiór, transport oraz zagospodarowanie odpadów komunalnych, a także zorganizowanie i prowadzenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) było odpowiedzialne konsorcjum firm: PGO Zając Spółka Z o.o. z siedzibą w Przemęcie przy ul. Starkowskiej 10, gm. Przemęt i Firmy Usługowo-Handlowej Dominik Zając z siedzibą w Błotnicy przy ul. Szkolnej 46, gm. Przemęt. PSZOK zlokalizowano we Włoszakowicach przy ul. Wolsztyńskiej 34.

Wysokość **stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi** w 2023 roku wyniosła 30,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca. W przypadku posiadania przydomowego kompostownika (dotyczy tylko właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi) opłata miesięczna na jednego mieszkańca wynosiła 25,00 zł, w związku z przysługującym zwolnieniem z części opłaty w wysokości 5 zł.

Uchwała nr II/16/2024 Rady Gminy Włoszakowice z dnia 23 maja 2024 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty, **ustalono nową wysokość stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi** w wysokości 40,00 zł od mieszkańca miesięcznie. Ponadto wprowadzono **stawkę opłaty podwyższonej** dla właścicieli nieruchomości niewypełniających obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny w wysokości 80,00 zł od mieszkańca miesięcznie. Zwolnienie z części opłaty w przypadku posiadania przydomowego kompostownika **wzrosło do 10,00 zł od mieszkańca miesięcznie**.

Właściciele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, byli zobowiązani do zawarcia umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów z przedsiębiorcami wpisanymi do rejestru działalności regulowanej.

W gminie Włoszakowice odebrano **4 106,65 Mg odpadów komunalnych** w 2023 roku. Gmina osiągnęła wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, wynoszący w 2023 roku 35%, z wynikiem 37,57%.

4.8.2. Instalacje komunalne

Zgodnie z art. 38b ust. 1 *ustawy o odpadach*, marszałek województwa w Biuletynie Informacji Publicznej prowadzi listę:

- funkcjonujących instalacji spełniających wymagania dla instalacji komunalnych, które zostały oddane do użytkowania i posiadają wymagane decyzje pozwalające na przetwarzanie odpadów, o których mowa w art. 35 ust. 6;
- instalacji komunalnych planowanych do budowy, rozbudowy lub modernizacji.

Na liście funkcjonujących instalacji znajduje się m.in. Zakład Zagospodarowania Odpadów w Trzebani z instalacją do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów oraz składowiskiem odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne (rysunek 7). Do funkcji zakładu można zaliczyć:

- przyjmowanie zmieszanych odpadów komunalnych i odpadów z selektywnej zbiórki "u źródła ich powstawania" oraz odpadów biodegradowalnych;

- biologiczne przetwarzanie biofrakcji wydzielonej z odpadów komunalnych zmieszanych w procesie suchej fermentacji oraz kompostowanie odpadów zielonych gromadzonych selektywnie;
- wydzielenie i odzysk odpadów opakowaniowych z odpadów komunalnych zmieszanych oraz odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki;
- demontaż odpadów wielkogabarytowych;
- zbieranie odpadów niebezpiecznych;
- zbieranie i odzysk odpadów budowlanych;
- produkcja energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, tj. z biogazu powstającego w procesie suchej fermentacji oraz biogazu z zamkniętego i zrekultywowanego składowiska odpadów w Trzebani.

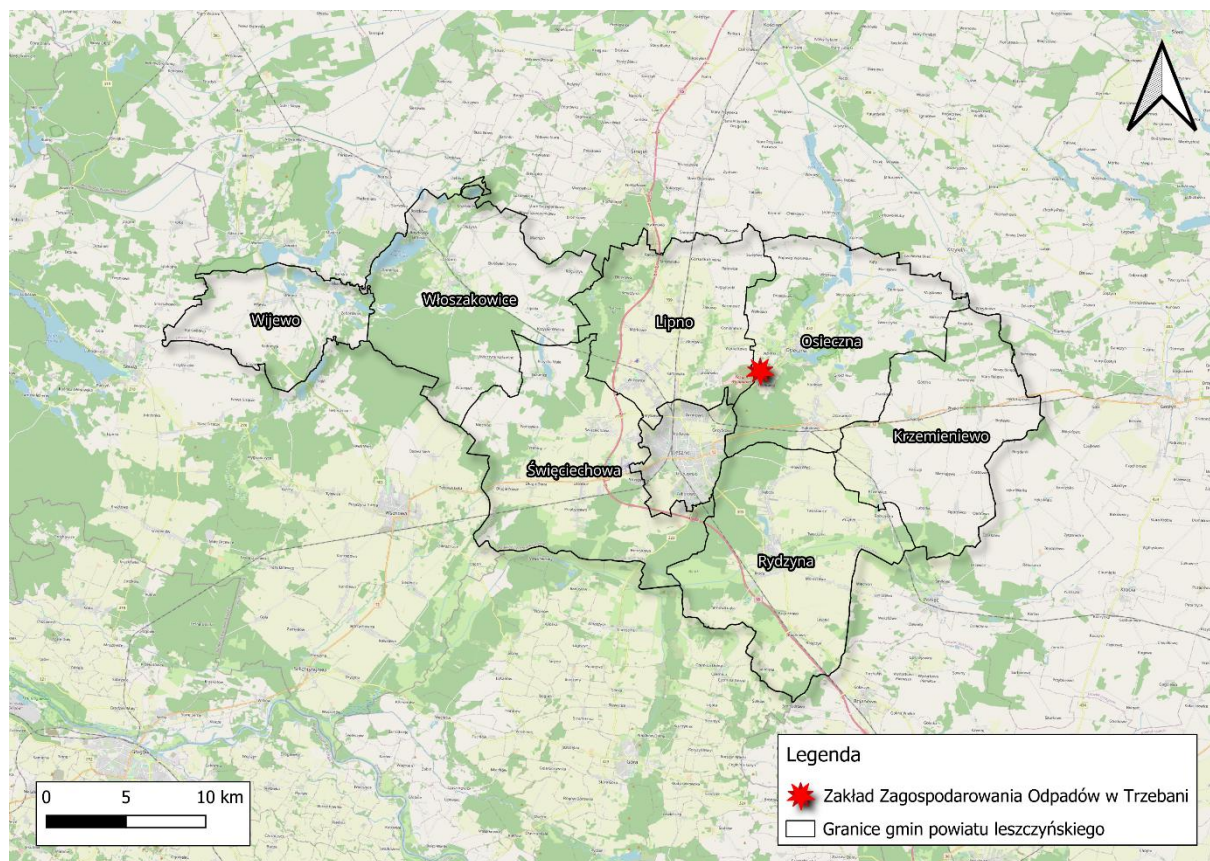
Zakład został wyposażony w następujące obiekty, instalacje technologiczne i urządzenia techniczne:

- punkt ewidencji odpadów;
- hala technologiczna segregacji odpadów:
  - linia segregacji mechanicznej i przygotowania biofrakcji do fermentacji;
  - linia segregacji ręcznej frakcji nadsitowej i surowców z selektywnej zbiórki;
  - linia prasowania i belowania surowców;
- hala technologiczna suchej fermentacji biofrakcji odpadów wyposażona w instalację suchej fermentacji odpadów oraz układ odwadniania i recyrkulacji odpadów pofermentacyjnych;
- komora fermentacyjna;
- kompostownia odpadów zielonych;
- punkt demontażu odpadów wielkogabarytowych;
- magazyn małych ilości odpadów niebezpiecznych;
- magazyn odpadów budowlanych;
- boksy magazynowe surowców wtórnych;
- obiekty zagospodarowania biogazu;
- składowisko odpadów⁷.

---

⁷ <https://mzoleszno.com.pl/zaklad-zagospodarowania-odpadow.html> [data dostępu: 10.12.2024].

Rysunek 7. Lokalizacja Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Trzebani na tle powiatu leszczyńskiego.

Źródło: Opracowanie własne.

4.8.3. Składowiska odpadów

Zgodnie z informacjami otrzymanymi od Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu, na terenie powiatu leszczyńskiego funkcjonuje jedno składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na którym deponowane są odpady. Składowisko zlokalizowane jest w miejscowości Trzebania, gm. Osieczna, na terenie Zakładu Zagospodarowania Odpadów eksploatowanego przez Miejski Zakład Oczyszczania Sp. z o. o. w Lesznie – kwatery nr 2 składowiska. Kwaterna nr 2 składowiska odpadów w Trzebani eksploatowana jest od listopada 2021 r. na podstawie pozwolenia zintegrowanego udzielonego decyzją Marszałka Województwa Wielkopolskiego z dnia 29.10.2021 r. znak: DSK-IV.7222.38.2021. Kwaterna nr 2 stanowi instalację komunalną do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, wpisaną na listę Marszałka Województwa Wielkopolskiego.

4.8.4. Azbest i wyroby zawierające azbest

Azbest znajduje się w wykazie substancji niebezpiecznych sporządzonym przez Ministra Zdrowia jako substancja o udokumentowanym działaniu rakotwórczym stanowiącym poważne zagrożenie zdrowia przy długotrwałym oddziaływaniu na drogi oddechowe. Od roku 1997 w Polsce obowiązuje zakaz stosowania wyrobów zawierających

azbest, wykorzystywanie wyrobów zawierających azbest dopuszcza się w użytkowanych urządzeniach nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2032 roku.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest wymaga zachowania szczególnych procedur postępowania i przestrzegania przepisów, aby nie następowała emisja włókien azbestowych do środowiska i nie powodowała narażenia zdrowia ludzkiego.

Aktualnie obowiązującym dokumentem na szczeblu krajowym jest Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 (POKzA), uchwalony przez Radę Ministrów w dniu 14 lipca 2009 r., zmieniony uchwałą Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r., który jest kontynuacją i aktualizacją przyjętego pierwotnie Programu. Zaproponowano wprowadzenie trzech okresów usuwania azbestów w perspektywie od 2009 do 2032 roku:

- lata 2015 – 2018: 28%;
- lata 2019 – 2024: 35%;
- lata 2025 – 2032: 37%.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest wymaga zachowania szczególnych procedur postępowania i przestrzegania przepisów, aby nie następowała emisja włókien azbestowych do środowiska i nie powodowała narażenia zdrowia ludzkiego.

Na obszarze powiatu leszczyńskiego wyroby zawierające azbest występują m.in. w obiektach budowlanych mieszkalnych i inwentarskich, głównie w postaci różnego rodzaju płyt azbestowo-cementowych wykorzystywanych w latach ubiegłych do wykonania pokryć dachowych oraz elewacji. W poniższej tabeli przedstawiono aktualną masę wyrobów zawierających azbest znajdujących się na terenie powiatu (tabela 37).

Tabela 37. Masa wyrobów zawierających azbest w powiecie leszczyńskim.

zinwentaryzowane			unieszkodliwione			pozostałe do unieszkodliwienia		
razem	osoby fizyczne	osoby prawne	razem	osoby fizyczne	osoby prawne	razem	osoby fizyczne	osoby prawne
16 935 996	12 335 053	4 600 942	1 790 010	1 478 031	311 979	15 145 986	10 857 022	4 288 964

Źródło: www.bazaazbestowa.gov.pl [stan na dzień: 10.12.2024].

4.8.5. Zapobieganie powstawaniu odpadów

Zapobieganie powstawaniu odpadów jest priorytetem w ustanowionej w prawie wspólnotowym hierarchii postępowania z odpadami, stanowiąc jednocześnie cel, dla osiągnięcia którego kraje członkowskie UE mają obowiązek podejmować odpowiednie działania. W związku z tym na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym podejmowane są przede wszystkim następujące działania:

- intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych w tym zakresie;

- wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na recykling i powtórne użycie;
- wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów;
- wyeliminowanie praktyk niewłaściwej eksploatacji i rekultywacji składowisk odpadów;
- podniesienie stawek opłat za składowanie zmieszanych odpadów komunalnych, w szczególności ulegających biodegradacji oraz odpadów wcześniej nieprzetworzonych.

Zapobieganie powstawaniu odpadów jako działanie preferowane w hierarchii postępowania z odpadami obejmuje w szczególności:

- organizowanie i prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych na szczeblu wojewódzkim oraz gminnym, mających na celu m.in.:
  - podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, w tym odpadów ulegających biodegradacji, ze szczególnym podkreśleniem należytego, to jest racjonalnego planowania zakupów artykułów spożywczych, aby zapobiegać marnotrawieniu żywności;
  - właściwe postępowania z odpadami, w tym odpadami ulegającymi biodegradacji, szczególnie w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
  - promowanie technologii przetwarzania bioodpadów, w wyniku których powstaje pełnowartościowy i bezpieczny dla środowiska materiał wykorzystywany do celów nawozowych lub rekultywacyjnych;
- podejmowanie przez gminy kontroli prawidłowego odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych;
- prowadzenie przez gminy gospodarki odpadami komunalnymi w oparciu o funkcjonujące instalacje komunalne, jak również inne instalacje przetwarzające odpady komunalne (np. ITPOK, biokompostownie).

Zapobieganie powstawaniu odpadów wiąże się również z wdrażaniem tzw. gospodarki obiegu zamkniętego. Gospodarka o obiegu zamkniętym (ang. circular economy) jest koncepcją zmierzającą do racjonalnego wykorzystania zasobów i ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko wytwarzanych produktów, które – podobnie jak materiały oraz surowce – powinny pozostawać w gospodarce tak długo, jak jest to możliwe, a wytwarzanie odpadów powinno być jak najbardziej zminimalizowane.

4.8.6. Analiza SWOT

Tabela 38. Analiza SWOT dla obszaru interwencji *Gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów*.

Obszar interwencji <i>Gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów</i>	
Mocne strony	Słabe strony
1. Funkcjonowanie PSZOK. 2. Zwiększanie się udziału odpadów zbieranych selektywnie. 3. Zmniejszanie się masy wytwarzanych odpadów w przeliczeniu na mieszkańca. 4. Zwiększanie się udziału odpadów biodegradowalnych w odpadach zbieranych selektywnie.	1. Duży udział odebranych zmieszanych odpadów komunalnych do łącznej ilości odebranych odpadów. 2. Mały udział odebranych odpadów tworzyw sztucznych, papieru i szkła. 3. Występowanie dzikich wysypisk śmieci i koszty związane z ich usuwaniem. 4. Uciążliwości dla środowiska związane z eksploatacją składowisk odpadów komunalnych. 5. Nieosiągnięty poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych przez część gmin w 2023 roku.
Szanse	Zagrożenia
1. Zwiększenie ponownego wykorzystania i recyklingu odpadów komunalnych. 2. Zagospodarowanie odpadów na cele energetyczne. 3. Ograniczenie składowania odpadów ulegających biodegradacji poprzez promowanie kompostowania przydomowego. 4. Dofinansowania do usuwania wyrobów zawierających azbest. 5. Akcje informacyjno-edukacyjne zachęcające do segregacji odpadów.	1. Niska świadomość ekologiczna społeczeństwa. 2. Powstawanie dzikich wysypisk odpadów. 3. Wzrost konsumpcjonizmu i niska jakość produktów trwałego użytku. 4. Niewłaściwe postępowanie z odpadami (nielegalne składowanie, nielegalne przekazywanie odpadów niebezpiecznych, pozbywanie się odpadów w niewyznaczonych miejscach).

Źródło: Opracowanie własne.

4.9. Zasoby przyrodnicze

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.) elementami środowiska objętymi ochroną na podstawie wyżej wymienionej ustawy są następujące formy ochrony przyrody:

- parki narodowe;
- rezerваты przyrody;
- parki krajobrazowe;
- obszary chronionego krajobrazu;
- obszary Natura 2000;
- pomniki przyrody;
- stanowiska dokumentacyjne;
- użytki ekologiczne;
- zespoły przyrodniczo – krajobrazowe;
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

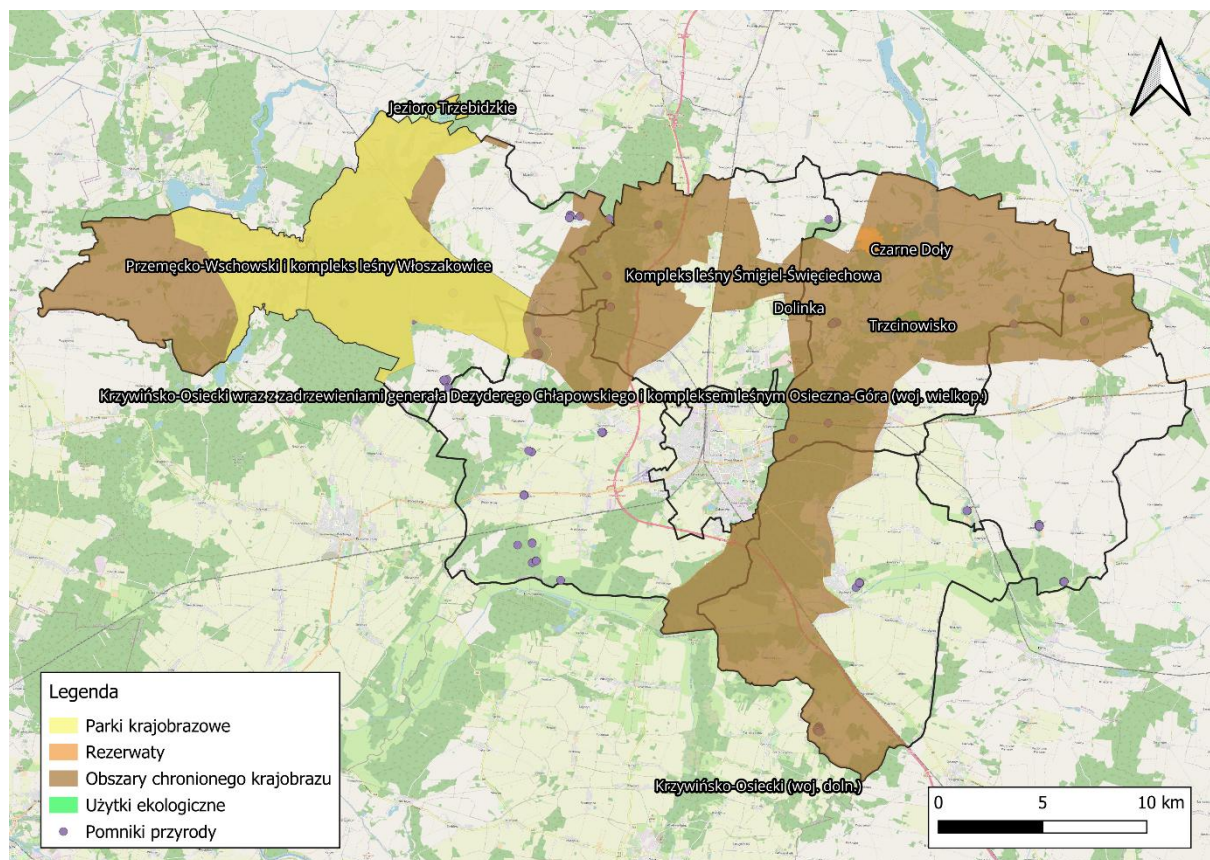
Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, całą gminę Wijewo pokrywają obszary prawnie chronionej przyrody. W gminach Osieczna i Włoszakowice obszary prawnie chronionej przyrody zajmują ponad 70% powierzchni. Najmniejszy udział powierzchni obszarów prawnie chronionej przyrody w stosunku do ogólnej powierzchni gminy odnotowuje się w gminie Świąciechowa (16,9%) i Krzemieniewo (16,4%) (tabela 39).

Tabela 39. Obszary prawnie chronione na terenie gmin powiatu leszczyńskiego w 2023 roku.

Jednostka	Obszary prawnie chronione ogółem	Udział powierzchni obszarów prawnie chronionej przyrody w stosunku do ogólnej powierzchni gminy/powiatu
	[ha]	%
Krzemieniewo	1 856,90	16,4
Lipno	5 714,76	55,0
Osieczna	9 800,00	76,2
Rydzyňa	6 600,00	48,7
Świąciechowa	2 278,40	16,9
Wijewo	6 184,00	100,0
Włoszakowice	9 009,96	70,5

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, stan na 15.11.2024 r.

Na poniższym rysunku przedstawiono wybrane formy ochrony przyrody na terenie powiatu leszczyńskiego (rysunek 8, 9). Ponadto, na terenie powiatu znajduje się 108 pomników przyrody⁸.

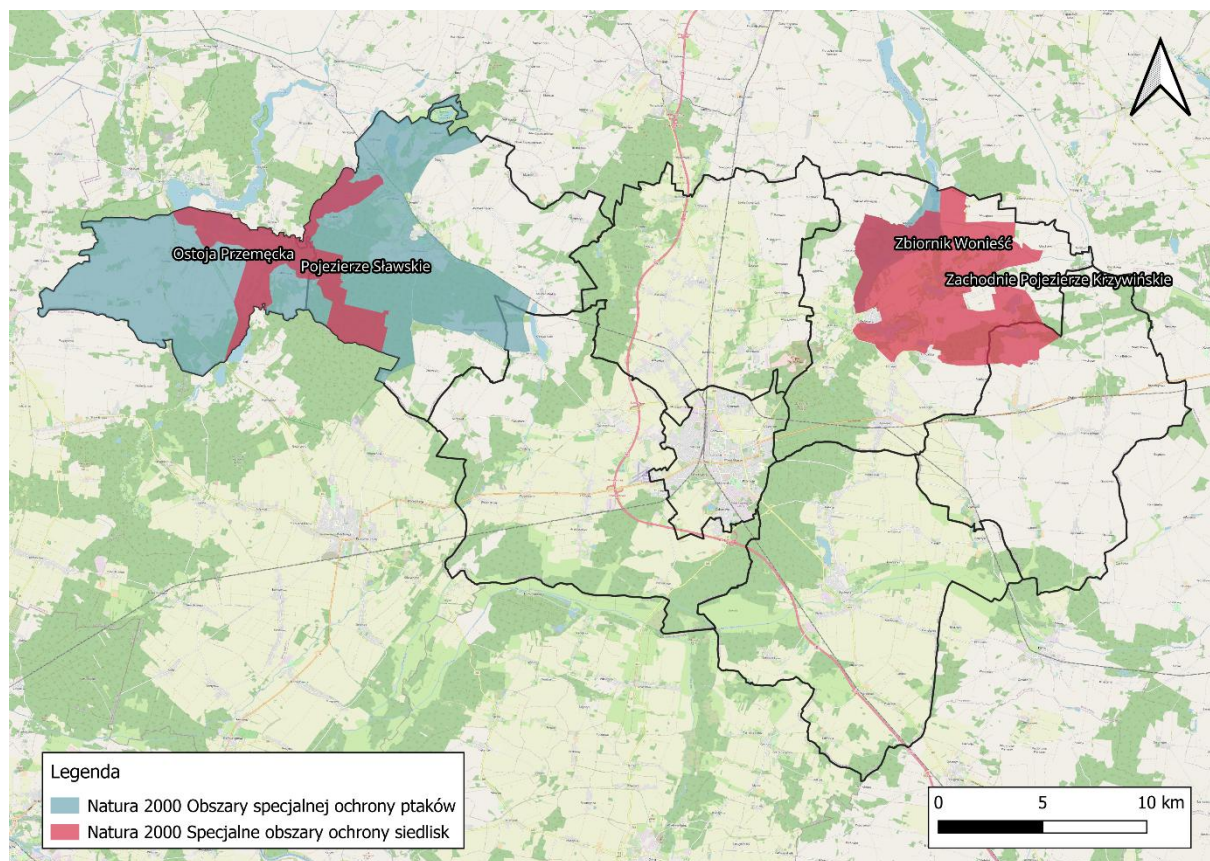

Rysunek 8. Wybrane formy ochrony przyrody na terenie powiatu leszczyńskiego.

Źródło: Opracowanie własne.

⁸ Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, stan na dzień 15.11.2024 r.

Rysunek 9. Wybrane formy ochrony przyrody na terenie powiatu leszczyńskiego.

Źródło: Opracowanie własne.

Od 2020 roku zwiększyła się powierzchnia terenów zielonych w powiecie leszczyńskim. W 2023 roku powierzchnia wspomnianych terenów wyniosła 397,30 ha (tabela 40).

Tabela 40. Powierzchnia terenów zielonych w powiecie leszczyńskim w latach 2020-2023.

Tereny zieleni	Rok			
	2020	2021	2022	2023
	[ha]			
Parki spacerowo-wypoczynkowe	28,38	28,38	28,38	28,38
Zieleńce	43,10	43,10	43,66	43,66
Zieleń uliczna	6,80	6,85	6,85	6,85
Tereny zieleni osiedlowej	6,19	6,19	7,41	7,41
Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	77,67	77,67	79,45	79,45
Cmentarze	17,42	17,42	17,42	17,42

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Tereny zieleni	Rok			
	2020	2021	2022	2023
	[ha]			
Lasy gminne	211,93	213,75	213,92	214,13
SUMA	391,49	393,36	397,09	397,30

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, stan na 15.11.2024 r.

Na terenie powiatu leszczyńskiego znajdują się trzy rezerваты przyrody: *Ostoja żółwia błotnego*, *Dolinka* oraz *Czarne Doły*.

Celem ochrony przyrody w rezerwacie *Ostoja żółwia błotnego* jest zachowanie stanowiska żółwia błotnego *Emys orbicularis* L. Nie ustanowiono planu ochrony dla tego rezerwatu.

Celem ochrony przyrody w rezerwacie *Dolinka* jest zachowanie stanowiska pełnika europejskiego *Trollius europaeus*. Dla tego rezerwatu ustanowiono plan ochrony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 7 września 2018 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Dolinka” (Dz. Urz. z 2018 r. poz. 7082). Określono następujące działania ochronne na obszarze ochrony czynnej:

- poprawienie stanu siedliska pełnika europejskiego:
  - zakres działań ochronnych: usunięcie drzew topoli oraz krzewów występujących wzdłuż rowu melioracyjnego z wyjątkiem gatunków objętych ochroną. Poza sezonem lęgowym ptaków, w pierwszych dziesięciu latach obowiązywania planu ochrony;
  - lokalizacja działań ochronnych: działka ewid. nr 69 oraz część działki ewid. nr 62, obręb ewid. Goniembice;
- wykaszanie roślinności, hamowanie sukcesji, eliminowanie obcych gatunków zagrażających pełnikowi europejskiemu:
  - zakres działań ochronnych: koszenie płątów roślinności nieleśnej z usunięciem pokosu poza terenami rezerwatu. W okresie od 1 czerwca do 20 września, maksymalnie dwa razy do roku; w zależności od wyników monitoringu;
  - lokalizacja działań ochronnych: części działek ewid. Nr 61, 63 i 70/7, obręb ewid. Goniembice;
- monitoring populacji i siedliska pełnika europejskiego:
  - zakres działań ochronnych: ocena następujących parametrów: 1) populacja pełnika europejskiego: liczba kęp, liczba pędów w obrębie kęp w podziale na kwitnące i płożące, stan zdrowotny osobników (uszkodzenie mechaniczne, obecność szkodników, chlorozy itp.), liczba siewek lub osobników juwenilnych, liczba rozet wegetatywnych; 2) siedliska pełnika

europejskiego: organoleptyczna ocena wilgotności gleby, obecność wody stagnującej na powierzchni gleby, zacienienie przez drzewa i krzewy, zarośnięcie przez roślinność szuwarową i ziołoroślową. Co dwa lata w okresie obowiązywania planu ochrony.

- lokalizacja działań ochronnych: części działek ewid. Nr 63 i 70/7, obręb ewid. Goniembice.

Celem ochrony przyrody w rezerwacie *Czarne Doły* jest zachowanie stanowiska żółwia błotnego *Emys orbicularis*. Dla tego rezerwatu ustanowiono plan ochrony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 4 stycznia 2023 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Czarne Doły (Dz. Urz. z 2023 r. poz. 138). Określono następujące sposoby ochrony czynnej ekosystemu i gatunków:

- wypas na powierzchni do 40 h na działkach ewid. o nr.: 192/1, 193 i 194 obręb Drzeczkowo, gmina Osieczna;
- koszenie ekstensywne maksymalnie dwa razy w roku:
  - na powierzchni do 40 ha na działkach ewid. o nr.: 192/1, 193, 194 i 195/1;
  - na powierzchni do 0,38 ha na kserotermicznym zboczu o wystawie południowej na działce ewid. o nr.: 5017/2;
  - na powierzchni do 0,71 ha na kserotermicznym zboczu o wystawie południowej na działkach ewid. o nr.: 5020/4 oraz 5021/3;
- usuwanie drzew i krzewów na powierzchni do 5 ha na działkach ewid. o nr.: 192/1, 193, 194 i 195/1;
- sadzenie rodzimych gatunków drzew w celu zwiększenia bioróżnorodności otwartego krajobrazu w zależności od potrzeb na działkach ewid. o nr.: 192/1 i 194;
- tworzenie stref buforowych poprzez sadzenie szpalerów drzew i krzewów oraz pielęgnacja nasadzeń na granicy rezerwatu oraz odcinku wzdłuż rowu o łącznej długości 1350 m na działkach ewid. o nr.: 192/1, 193, 194, 5012, 5017/2 obręb Drzeczkowo, gmina Osieczna;
- ochrona fragmentów pastwiska przed zgryzaniem zwierząt poprzez budowę tymczasowych ogrodzeń w zależności od potrzeb na działkach ewid. o nr.: 192/1, 193 i 194 obręb Drzeczkowo, gmina Osieczna;
- budowa lub remont obiektów małej retencji, utrzymanie drożnego systemu melioracyjnego w zależności od potrzeb na działkach ewid. o nr.: 192/1, 193, 194, 195/1, 5012, 5015, 5016, 5019/3 i 5020/4 obręb Drzeczkowo, gmina Osieczna;
- budowa infrastruktury (wiata na siano, przyłączy do prądu, studia głębinowa na działkach ewid. o nr.: 192/1 i 194 obręb Drzeczkowo, gmina Osieczna;
- obsługa i konserwacja infrastruktury (wiata na siano, ogrodzenie pastwiska) na działkach ewid. o nr.: 192/1, 193 i 194 obręb Drzeczkowo, gmina Osieczna;

- zabezpieczenie komór lęgowych w zależności od potrzeb – wszystkie lub wybrane gniazda na obszarze rezerwatu;
- kontrola lęgów oraz przenoszenie wykłutych żółwi z komór lęgowych do zbiorników wodnych w zależności od potrzeb w zbiornikach wodnych na terenie rezerwatu;
- odłowy obcych gatunków drapieżnych, w szczególności szopa pracza *Procyon lotor* w zależności od potrzeb na obszarze rezerwatu;
- likwidacja nielegalnych składowisk odpadów oraz utrzymanie czystości w zależności od potrzeb na obszarze rezerwatu;
- usuwanie owocujących osobników klonu jesionolistnego *Acer negundo* poprzez ścięcie żeńskie osobników i pozostawienie biomasy, usuwanie odrostów w celu uniemożliwienia ponownego owocowania w zależności od potrzeb na obszarze rezerwatu;
- trwałe usunięcie powojnika pnącego *Clematis vitalba* poprzez wykopywanie kłaczy i ścinanie pędów w celu powstrzymania przed kwitnieniem – wszystkie egzemplarze na działce ewid. o nr.: 5021/3;
- dosadzenie rodzimych gatunków drzew i krzewów w bliskim sąsiedztwie miejsca usuwania klonu jesionolistnego *Acer negundo* w zależności od potrzeb na obszarze rezerwatu;
- montaż szlabanu (1 szlaban) na drodze leśnej na granicy działek ewid. o nr.: 5019/3 i 5020/4;
- montaż tablic informacyjnych o zakazach obowiązujących na terenie rezerwatu w zależności od potrzeb na obszarze rezerwatu;
- demontaż ogrodzenia uprawy leśnej (851 m) na działce ewid. o nr.: 5021/3;
- demontaż ambony myśliwskich (wszystkie ambony na terenie rezerwatu);
- monitoring populacji żółwia błotnego, odłowy wybranych osobników oraz montaż nadajników w zależności od potrzeb na obszarze rezerwatu;
- monitoring terenów nieleśnych pod kątem wynikania obcych inwazyjnych gatunków roślin na powierzchni do 40 ha na obszarze dawnych gruntów ornych na działkach ewid. o nr.: 192/1, 193, 194 i 195/1.

Na terenie powiatu leszczyńskiego znajduje się Przemęcki Park Krajobrazowy, który został ustanowiony 10 grudnia 1991 r. Nie obowiązuje dla niego plan ochrony.

W obrębie granic powiatu znajdują się cztery obszary chronionego krajobrazu o następujących nazwach: *Przemęcko-Wschowski i kompleks leśny Włoszakowice*, *Kompleks leśny Śmigiel-Święciechowa*, *Krzywińsko-Osiecki wraz z zadrzewieniami generała Dezyderego Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna-Góra* (woj. wielkop.) i *Krzywińsko-Osiecki* (woj. dolnośląskie, fragment na terenie woj. wielkopolskiego). Oprócz tego znajdują się dwa specjalne obszary ochrony siedlisk: *Zachodnie Pojezierze Krzywińskie* i *Ostoja Przemęcka* oraz

dwa obszary specjalnej ochrony ptaków: *Zbiornik Wonieść* i *Pojezierze Sławskie*. Dla trzech z nich, poza Ostoją Przemęcką, ustanowiono dokumenty planistyczne obowiązujące do 31 grudnia 2099 roku.

Dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk *Zachodnie Pojezierze Krzywińskie* określono następujące działania ochronne (tabela 41):

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Tabela 41. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania (obszar Natura 2000 Zachodnie Pojezierze Krzywińskie PLH300014).

Lp.	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny
Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz żółwia błotnego i jego siedlisk			
1.	Działania obligatoryjne: ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. Zachowanie siedliska przyrodniczego położonego na trwałych użytkach zielonych. Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych.	Płaty siedliska 6510 położone w obrębie działek ewidencyjnych o numerach: 223,229,272,5061/3 obręb ewid. 58, 60, 66, 67, 71, 72, 73, 166, 169, 171, 172, 206, 208/1, 208/2, 210, 211, 212, 213, 214, 223/6, 277/2, 343, 357, 531, 532, 578, 581, 582, 588, 589/2, 589/3, 589/4, 608, 612, 617, 629, 681, 684, 713/3, 714/3, 732, 733, 734, 797, 1277, 1278, 1279, 1280, 5007/2 obręb ewid. Świerczyna, 356, 407, 407/1, 441, 445, 446, 449/1, 449/2, 449/3, 449/4, 449/5, 449/6, 449/7, 449/8, 449/9, 449/10, 449/11, 449/12, 449/13, 449/14, 449/15, 470/1, 470/2, 470/3, 470/4 obręb ewid. Grodzisko, 1305/2, 1306/2, 1308/2, 1441/5, 1441/104, 1441/105, obręb ewid. Osieczna, 72, 84 obręb ewid. Łoniewo, 332/5, 333/3, 335/3, 343 obręb ewid. Drzeczkowo, 91/2, 92, 95, 96, 97, 154/1, 156/2, 157, 158/2, 159/1, 159/2, 160, 161, 162/1, 162/2, 163/1, 164, 165, 166/1, 167/1, 168/2, 169/1, 170, 190, 193/2, 195/14, 195/15, 264/1, 264/2, 365, 366/1, 428/1, 429/2, 490/1, 490/3, 428/1, 429/2, 490/1, 490/3, 490/7, 490/9, 492/1, 492/8, 549/ 550, 552, 553, 554, 555, 556, 561, 564, 565, 566, 646 obręb ewid. Wojnowice, 15, 17, 20, 21, 22, 45, 56/2, 57/2, 58/2, 59/2, 123, 124, 125/2, 126/2, 127/5 obręb ewid. Ziemnice, gmina Osieczna oraz pododdziałach 7p i 7r, obręb Karczma Borowa Nadleśnictwa Karczma Borowa	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 lub właściciel lub zarządca nieruchomości na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a na terenie zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe – właściwy miejscowy nadleśniczy
2.	Działania fakultatywne: – użytkowanie kośne, pastwiskowe lub naprzemienne – w niektórych lasach pastwiskowe, a w niektórych kośne; dopuszczalny wypas po pokosie przy użytkowaniu jednokośnym, – jeden lub dwa pokosy rocznie w terminie od 15 czerwca do 30 września, – pozostawienie fragmentów nieskoszonych – 15-20% powierzchni działki rolnej; w przypadku zastosowania dwóch pokosów w ciągu roku należy pozostawić ten sam fragment działki rolnej nieskoszony; w dwóch kolejnych latach należy pozostawić inne fragmenty nieskoszone, – przy użytkowaniu jednokośnym dopuszczalny wypas przy obsadzie zwierząt do 1 DJP/ha, po pokosie w terminie do 15 października,	Płaty siedliska 6510 położone w obrębie działek ewidencyjnych n numerach: 223, 229, 272, 506/13 obręb ewid. Górzno, gmina Krzemieniewo, 59, 60, 66, 67, 71, 72, 73, 166, 169, 171, 172, 206, 208/1, 208/2, 210, 211, 212, 213, 214, 223/6, 277/2, 343, 357, 531, 532, 578, 581, 582, 588, 589/2, 589/3, 589/4, 608, 612, 617, 629, 681, 684, 713/3, 714/3, 732, 733, 734, 797, 1277, 1278, 1279, 1280, 5007/2 obręb ewid. Świerczyna, 356, 407, 407/1, 441, 445, 446, 449/1, 449/2, 449/3, 449/4, 449/5, 449/6, 449/7, 449/8, 449/9, 449/10, 449/11, 449/12, 449/13, 449/14, 449/15, 470/1, 470/2, 470/3, 470/4 obręb ewid. Grodzisko, 1305/2, 1306/2, 1308/2, 1411/5, 1441/104, 1441/105, obręb ewid. Osieczna, 72, 84 obręb ewid. Łoniewo, 332/5, 333/3, 335/3, 343 obręb ewid. Drzeczkowo, 91/2, 92, 95, 96, 97, 154/1,, 156/2, 157, 158/2, 159/1, 159/2, 160, 161, 162/1, 162/2, 163/1, 164, 165, 166/1, 167/1, 168/2, 169/1, 170, 190, 193/2, 195/14, 195/15, 264/1, 264/2, 365, 366/1, 428/1, 429/2, 490/1, 490/3, 490/7, 490/9, 492/1, 492/8, 549, 550, 552, 553, 554, 555, 556, 561, 564, 565, 566, 646 obręb ewid. Wojnowice, 15, 17, 20, 21, 22, 45, 56/2, 57/2, 58/2, 59/2, 123, 124, 125/2, 126/2, 127/5 obręb ewid. Ziemnice, gmina Osieczna oraz pododdziałach 7p i 7r, obręb Karczma Borowa Nadleśnictwa Karczma Borowa	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 lub właściciel lub zarządca nieruchomości na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a na terenie zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe – właściwy miejscowy nadleśniczy

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Lp.	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny
	– przy użytkowaniu pastwiskowym – wypas przy obsadzie zwierząt od 0,5 DJP do 1,0 DJP/ha, w terminie od 1 maja do 15 października, – dopuszczalne wypasanie przez cały rok koników polskich i koni huculskich przy obsadzie zwierząt do 1 DJP/ha, – coroczne jednokrotne wykaszanie niedojadów w terminie od 15 lipca do 31 października, – zebranie i usunięcie skoszonej biomasy; w terminie do 2 tygodni po pokosie siano powinno zostać usunięte z działki rolnej lub ułożone w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi, – dopuszczalne ograniczone nawożenie do 60 kg N/ha/rok, z wyłączeniem obszarów nawożonych przez namuły rzeczne, – wapnowanie dopuszczalne po wykonaniu niezbędnych w tym zakresie analiz glebowych. Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych		
3.	Działania obligatoryjne: ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. Zachowanie siedliska przyrodniczego położonego na trwałych użytkach zielonych. Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Płaty siedliska przyrodniczego 7230 położone w obrębie działek ewidencyjnych o numerach: 1441/105, 1452/1 obręb ewid. Osieczna, 72 obręb ewid. Łoniewo, 353/2, 354/2 obręb ewid. Grodzisko, 34, 170, 171, 343, 575/1, 575/9, 613, 614, 713/3, 728, 734 obręb ewid. Świerczyna, 490/7, 550, 551/ 552, 561, 646 obręb ewid. Wojnowice, 15, 126/2 obręb ewid. Ziemnice, gmina Osieczna	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 lub właściciel lub zarządca nieruchomości na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości
4.	Działania fakultatywne: – koszenie w terminie od 15 lipca do 30 września, – koszenie coroczne 50% powierzchni każdego roku w innym miejscu lub koszenie całej powierzchni raz na 2 lata, – koszenie w sposób nieniszczący runi roślinnej i pokrywy glebowej, – zebranie i usunięcie skoszonej biomasy; w terminie do 2 tygodni po pokosie siano powinno zostać usunięte z siedliska przyrodniczego,	Płaty siedliska przyrodniczego 7230 położone w obrębie działek ewidencyjnych 1441/105, 1452/1 obręb ewid. Osieczna, 72 obręb ewid. Łoniewo, 353/2, 354/2 obręb ewid. Grodzisko, 34/ 170, 171, 343, 575/1, 575/9, 613, 614, 713/3, 728, 734 obręb ewid. Świerczyna, 490/7, 550, 551, 552, 561, 646 obręb ewid. Wojnowice, 15, 126/2 obręb ewid. Ziemnice, gmina Osieczna	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 lub właściciel lub zarządca nieruchomości na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Lp.	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny
	– sukcesywne wycinanie pojawiających się drzew i krzewów, – tworzenie nowych, rozbudowa i odtwarzanie istniejących systemów melioracyjnych wyłącznie w celu utrzymania lub osiągnięcia poziomu wody mierzonego w piezometrze od 2 cm powyżej do 10 cm poniżej powierzchni siedliska. Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych		
5.	Stosowanie następujących zasad: – odnawianie drzewostanu wyłącznie gatunkami zgodnymi z siedliskiem przyrodniczym, z zachowaniem właściwej dla siedliska struktury, składu gatunkowego, – zachowanie naturalnego podrostu drzew, – kształtowanie odpowiedniej dla siedliska przyrodniczego struktury i składu gatunkowego podczas cięć pielęgnacyjnych w przypadku planowania cięć rębnych pozostawianie 5% lub większej powierzchni nienaruszonego drzewostanu, – zapewnienie zasobów martwego drewna – pozostawienie wywrotów i złomów, martwych drzew stojących, nieusuwanie drzew dziuplastych i próchniejących z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenia zdrowia, życia lub mienia ludzkiego	Płaty siedliska przyrodniczego 9170 położone w pododdziałach 5c, 7Ai, 11c, 14d, 14h, 15f, 15i, 16d, 17i, 18d, 18g, 19a, 19d, 20a, 20n, 21l, 22h, 23a, 59r, 60i, 60m, 61n, 61o, 62b, 62f, 62i, 62k, 62m, 71Ab, 71Ac, 79d, 79g, 82a, 82b, 82c, 83a, obręb Karczma Borowa Nadleśnictwo Karczma Borowa	Właściwy miejscowo nadleśniczy
6.	Stosowanie następujących zasad: – odnawianie drzewostanu wyłącznie gatunkami zgodnymi z siedliskiem przyrodniczym, z zachowaniem właściwej dla siedliska struktury, składu gatunkowego, – zachowanie naturalnego podrostu drzew, – kształtowanie odpowiedniej dla siedliska przyrodniczego struktury i składu gatunkowego podczas cięć pielęgnacyjnych,	Płaty siedliska przyrodniczego 91E0 położone w pododdziałach 5i, 6b, 6f, 7o, 7t, 7w, 7Ak, 9b, 43h, 65h, obrębu Karczma Borowa Nadleśnictwo Karczma Borowa	Właściwy miejscowo nadleśniczy

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Lp.	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny
	– w przypadku planowanych cięć rębnią Ib pozostawienie 5% lub większej powierzchni nienaruszonego drzewostanu, – zapewnienie zasobów martwego drewna – pozostawianie wywrotów i złomów, martwych drzew stojących, nieusuwanie drzew dziuplastych i próchniejących z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenia zdrowia, życia lub mienia ludzkiego		
7.	Selektywne usunięcie drzew i krzewów zacinających zbiorniki wodne. Działania realizowane w drugiej połowie obowiązywania planu zadań ochronnych	Skupiska drzew i krzewów na działkach ewid. o numerach 192/1, 193 i 194, 5012 obręb Drzeczkowo, gmina Osieczna	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
8.	Retencjonowanie wody w zbiornikach i zagłębieniach terenu poprzez: a) budowę zastawek, progów piętrzących oraz remont grobli; b) wykonanie nowego drenowania lub remont istniejącego systemu melioracji gruntów ornych lub wykonanie innych rozwiązań technicznych umożliwiających napełnienie zbiorników wodnych. Działanie realizowane w drugiej połowie obowiązywania planu zadań ochronnych	Zbiorniki wodne i ciekі znajdujące się na działkach ewid. o numerach 192/1, 193, 194, 5012, 5015, 5016, 5017/2, 5019/3 i 5019/4 obręb Drzeczkowo, gmina Osieczna	Sprawujący nadzór nad obszarem natura 2000 oraz właściwy miejscowo nadleśniczy
9.	Zmiana sposobu użytkowania gruntów poprzez wyeliminowanie użytkowania ornego na łęgowskich żółwia błotnego	Łęgowskie żółwia błotnego położone w gminie Osieczna	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
10.	Odłowy obcych inwazyjnych gatunków żółwi	Zbiorniki wodne od Jeziora Drzeczkowskiego do stawów w Zglińcu	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
Działania dotyczące monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych			
11.	Ocena stanu ochrony siedlisk przyrodniczych: 3150, 6430, 6510, 7210, 7230, 91E0 i 9170 zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.). Działanie realizowane dwukrotnie w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Na reprezentatywnej liczbie stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Lp.	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny
12.	Ocena stanu ochrony żółwia błotnego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.). Działanie realizowane co dwa lata w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Wszystkie stanowiska gatunku w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i uwarunkowaniach jego ochrony			
13.	Sporządzenie ekspertyzy analizującej możliwości poprawy stanu siedliska 3150 w zakresie co najmniej stany czystości wód, presji wędkarskiej, zmiany struktury ichtiofauny. Określenie na podstawie jej wyników działań ochronnych.	Jezioro Łoniewskie	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

Źródło: Załącznik do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 8 listopada 2021 r. w sprawie zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zachodnie Pojezierze Krzywińskie PLH300014.

Dla obszaru specjalnej ochrony ptaków *Zbiornik Wonieść* ustanowiono plan zadań ochronnych zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbiornik Wonieść PLB300005. Do celów działań ochronnych należą:

- utrzymanie obecnego właściwego stanu ochrony dla czterech przedmiotów ochrony:
  - A022 Bączek *Ixobrychus minutus*;
  - A039 Gęś zbożowa *Anser fabalis*;
  - A043 Gęgawa *Anser anser*;
  - A051 Krakwa *Anas strepera*;
- Uzupełnienie stanu wiedzy o populacji gatunku i uwarunkowaniach jego ochrony dla trzech przedmiotów ochrony:
  - A060 Podgorzałka *Aythya nyroca*;
  - A127 Żuraw *Grus grus*;
  - A272 Podróżniczek *Luscinia svecica*.

Dla obszaru określono następujące działania ochronne (tabela 42):

Tabela 42. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania (obszar Natura 2000 Zbiornik Wonieść PLB 300005).

Lp.	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny
Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony			
1.	Uzupełniające rozpoznanie występowania i wykorzystania obszaru przez podgorzałkę <i>Aythya nyroca</i> , podróżniczkę <i>Luscinia svecica</i> , żurawia <i>Grus grus</i> . Ocena ich stanu ochrony zgodnie z metodyką monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2, i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy o ochronie przyrody, i określenie ewentualnych działań ochronnych. W drugim roku obowiązywania planu zadań ochronnych	obszar Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych			
2.	Ocena stanu ochrony gatunków zgodnie z metodyką monitoringu, o którym mowa w art. 11 ust.2, oraz raportów, o których mowa a art. 38 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Wszystkie przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 w drugim, szóstym i dziewiątym roku obowiązywania planu zadań ochronnych. W przypadku stwierdzenia niewłaściwego lub złego stanu ochrony określenie działań ochronnych	obszar Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

Źródło: Załącznik Nr 5 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbiornik Wonieść PLB300005.

Dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Pojezierze Sławskie ustanowiono plan zadań ochronnych zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pojezierze Sławskie PLB300011. Do celów działań ochronnych należą:

- utrzymanie właściwego stanu ochrony:
  - Bąka *Botaurus stellaris* A021;
  - Bączka *Ixobrychus minutus* A022;
  - Perkoza dwuczubego *Podiceps cristatus* A008;
  - Gęgawy *Anser anser* A043;
  - Krakwy *Anas strepera* A051;
  - Gągoła *Bucephala clangula* A067;
  - Trzciniaka *Acrocephalus arundinaceus* A298;
  - Wąsatka *Panurus biarmicus* A323;
- rozpoznanie liczebności populacji i stanu siedliska gatunku:
  - Kani rudej *Milvus milvus* A074;
  - Podróżniczka *Luscinia svecica* A272.

Dla obszaru określono następujące działania ochronne (tabela 43):

Tabela 43. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania (obszar Natura 2000 Pojezierze Sławskie PLB300011).

Lp.	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny
Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony			
1.	Kontrola terenowa potencjalnych siedlisk występowania kani rudej <i>Milvus milvus</i> w celu określenia rewirów lęgowych oraz ewentualnego odnalezienia gniazd. Działanie ciągłe realizowane w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych, od drugiej dekady marca do połowy czerwca.	Potencjalne siedliska gatunku w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 w porozumieniu z właściwym miejscowo nadleśniczym.
2.	Kontrola terenowa potencjalnych miejsc lęgowych podróżniczka <i>Luscinia svecica</i> , polegająca na lokalizacji śpiewających samców. Ocena stanu siedlisk gatunku na stwierdzonych stanowiskach. Działanie realizowane w drugim roku obowiązywania planu zadań ochronnych, od początku kwietnia do końca lipca.	Potencjalne siedliska gatunku w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych			
3.	Ocena stanu ochrony następujących gatunków: bąk <i>Botaurus stellaris</i> , bączek <i>Ixobrychus minutus</i> , kania ruda <i>Milvus milvus</i> , podróżniczek <i>Luscinia svecica</i> , perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i> , gęgawa <i>Anser anser</i> , krakwa <i>Anas strepera</i> , gągoł <i>Bucephala clangula</i> , trzciniak <i>Acrocephalus arundinaceus</i> i wąsatka <i>Panurus</i>	Obszar Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.

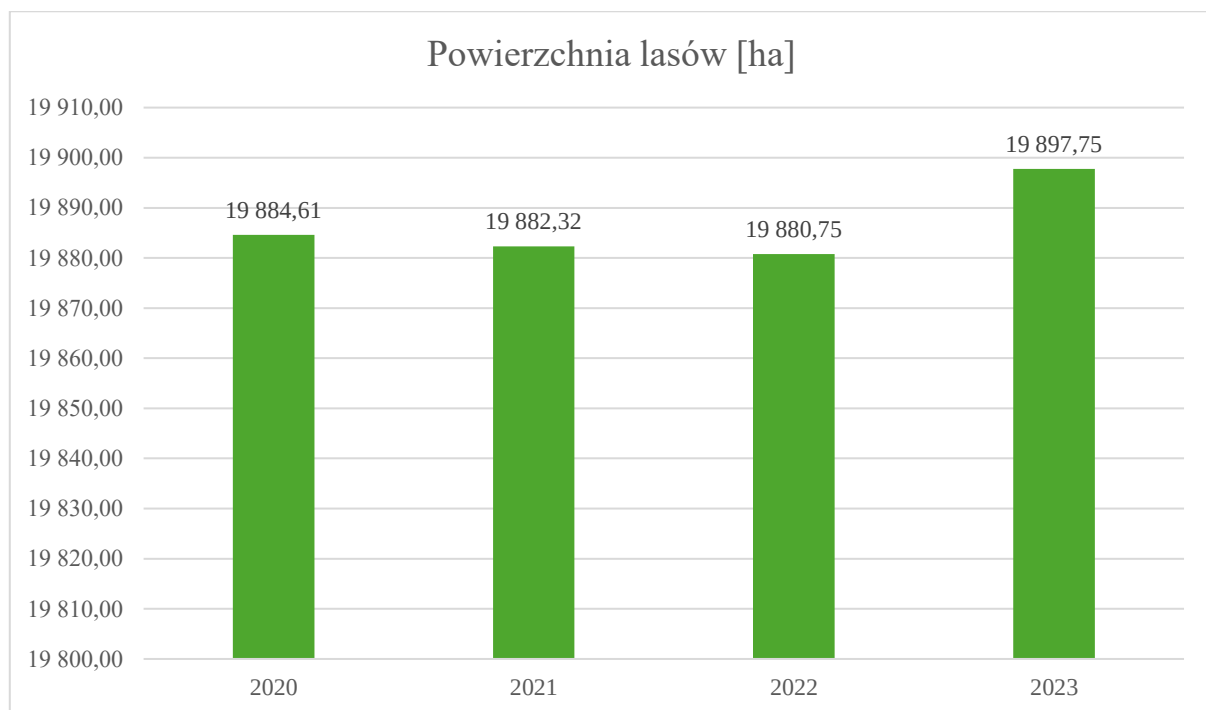
Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

	<i>biarmicus</i> , z zastosowaniem metodyki monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Działanie realizowane w czwartym, siódmym i dziesiątym roku obowiązywania planu zadań ochronnych.		

Źródło: Załącznik Nr 5 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pojezierze Sławskie PLB300011).

Na terenie powiatu znajduje się 108 pomników przyrody oraz jeden użytek ekologiczny. Nie ma stanowisk dokumentacyjnych ani zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.

Ponadto, od 2020 roku, z niewielkim spadkiem w 2022 r., zwiększyła się powierzchnia lasów w powiecie (wykres 6). Sumaryczna powierzchnia terenów zielonych i lasów stanowi ok. 25% powierzchni całego powiatu.

Wykres 6. Powierzchnia lasów w powiecie leszczyńskim w latach 2020-2023.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, stan na 15.11.2024 r.

4.9.1. Analiza SWOT

Tabela 44. Analiza SWOT dla obszaru interwencji *Zasoby przyrodnicze*.

Obszar interwencji <i>Zasoby przyrodnicze</i>	
Mocne strony	Słabe strony
1. Duży udział atrakcyjnych przyrodniczo i krajobrazowo lasów i terenów zielonych. 2. Ponad połowa powierzchni powiatu to obszary prawnie chronionej przyrody. 3. Funkcjonowanie wewnętrznego systemu powiązań przyrodniczych zapewniającego łączność z systemem Krajowej Sieci Ekologicznej.	1. Intensyfikacja produkcji rolnej – negatywne oddziaływanie na walory krajobrazowe oraz zmniejszenie różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich. 2. Degradacja lasów przez występowanie pożarów.
Szanse	Zagrożenia
1. Plany ochrony dla Parków Krajobrazowych. 2. Racjonalna gospodarka leśna. 3. Działania w kierunku zachowania potencjału przyrodniczego obszarów chronionych. 4. Promowanie zachowań proekologicznych. 5. Utrzymanie i pielęgnacja zieleni. 6. Kompensacje przyrodnicze, nasadzenia drzew.	1. Niska świadomość społeczeństwa w zakresie ochrony zasobów przyrody i ochrony środowiska. 2. Zanieczyszczenia środowiska (powietrza, gleb, wód). 3. Zmiany klimatyczne powodujące nieodwracalne przekształcenia w ekosystemach. 4. Presja rekreacyjna i turystyczna na obszary cenne przyrodniczo. 5. Presja urbanistyczna na obszary cenne przyrodniczo. 6. Występowanie gatunków inwazyjnych.

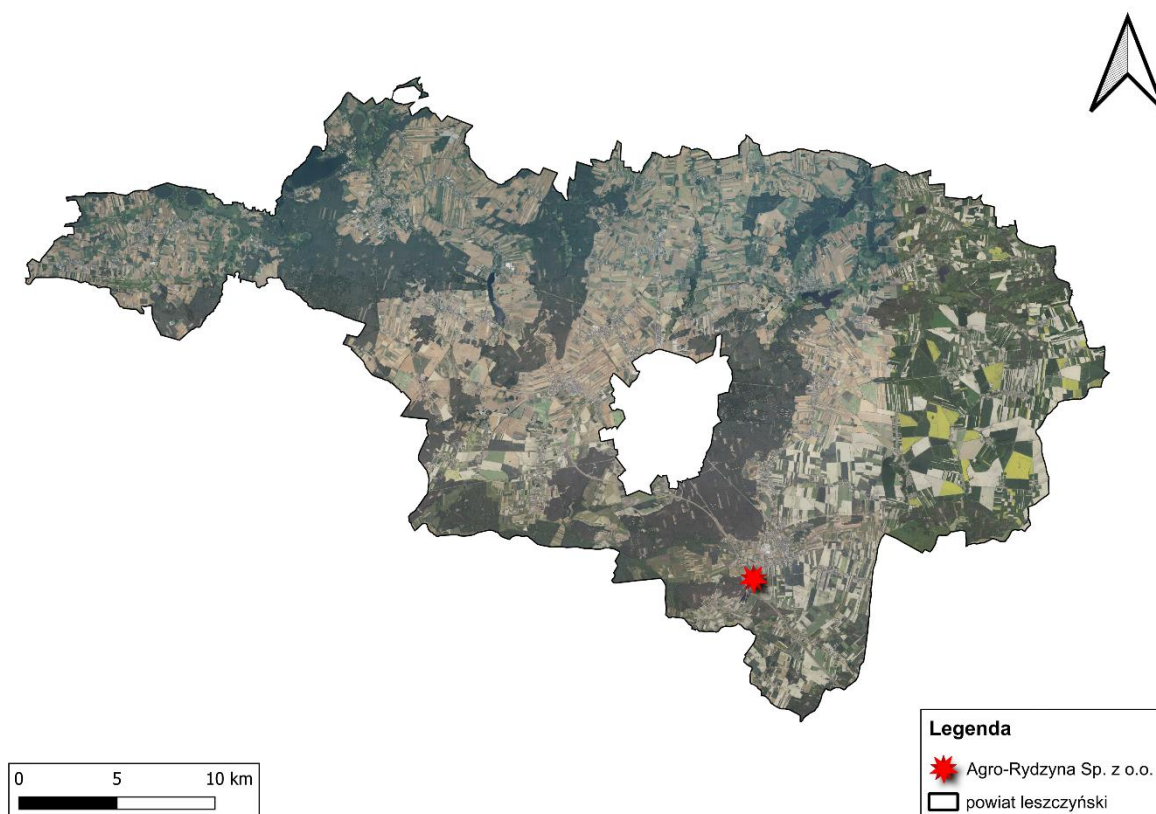
Źródło: Opracowanie własne.

4.10. Zagrożenia poważnymi awariami

Wedle art. 3 pkt 23 p.o.ś., przez poważną awarię rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar, eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

W przypadku wystąpienia awarii, powiat oraz inne organy administracji mają obowiązek zabezpieczenia środowiska przed awariami. Główne obowiązki administracyjne ciążyą na władzach wojewódzkich i straży pożarnej.

W 2023 roku na terenie powiatu leszczyńskiego odnotowano występowanie zakładu zaliczanego do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii – Agro-Rydzyna Sp. z o.o. (ul. Kolejowa 7k, 64-130 Kłoda).

Rysunek 10. Lokalizacja zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii w powiecie leszczyńskim.

Źródło: Opracowanie własne.

4.10.1. Monitoring awarii

Analiza rejestru zakładów, należących do grupy potencjalnych sprawców poważnej awarii przemysłowej (PSPA), wg stanu na 31 grudnia 2023 r., wykazała, że na terenie Powiatu Leszczyńskiego znajdują się 2 zakłady z tej grupy, tj.:

- Best Oil Sp. z o.o. ul. Szkolna 3, 64-100 Lasocice;

- Hipsz Spółka z o.o. Zakład Produkcyjny w Rydzynie, ul. Rzeczypospolitej 9, 64-130 Rydzyna.

4.10.2. Analiza SWOT

Tabela 45. Analiza SWOT dla obszaru interwencji *Zagrożenia poważnymi awariami*.

Obszar interwencji <i>Zagrożenia poważnymi awariami</i>	
Mocne strony	Słabe strony
1. Prowadzenie ewidencji zakładów stwarzających duże lub zwiększone ryzyko wystąpienia poważnych awarii przemysłowych. 2. Doposażanie wyspecjalizowanych służb ratowniczych w niezbędny sprzęt. 3. Aktualne procedury kryzysowe opracowywane przez Straż Pożarną i Starostwo Powiatowe. 4. Brak zdarzeń o znamionach poważnej awarii.	1. Występowanie zakładu zaliczanego do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. 2. Występowanie pozostałych, potencjalnych sprawców poważnej awarii przemysłowej.
Szanse	Zagrożenia
1. Rozwój systemów powiadamiania o zagrożeniach i ekstremalnych zjawiskach pogodowych. 2. Rozwój przedsiębiorczości opartej na nieuciążliwych ekologicznie nowoczesnych technologiach. 3. Wykrywanie i zapobieganie potencjalnym zagrożeniom.	1. Nasilenie się ekstremalnych zjawisk pogodowych. 2. Zagrożenie pożarami. 3. Brak funduszy na inwestycje związane z poprawą bezpieczeństwa.

Źródło: Opracowanie własne.

4.11. Analiza SWOT - podsumowanie

Na podstawie analizy stanu środowiska i stanu wyposażenia w infrastrukturę ochrony środowiska powiatu leszczyńskiego, dokonano analizy czynników wewnętrznych i zewnętrznych mających wpływ na dalsze planowanie strategii powiatu w zakresie ochrony środowiska - mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń w postaci analizy SWOT (ang. Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats). W poniższej tabeli zamieszczono podsumowanie analiz SWOT dla obszarów przyszłej interwencji.

Tabela 46. Analizy SWOT dla obszarów przyszłej interwencji w powiecie leszczyńskim.

Obszar interwencji <i>Ochrona klimatu i jakości powietrza</i>	
Mocne strony	Słabe strony
- Potencjał terenów do wykorzystania na OZE (energia słoneczna, biomasa). - Systematyczna modernizacja i remonty nawierzchni dróg na terenie powiatu. - Postępująca rozbudowa sieci gazowej. - Prowadzenie edukacji ekologicznej.	- Niski poziom wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE). - Wysokie stężenie benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 na terenie województwa. - Stężenie ozonu przekracza poziomu celu długoterminowego. - Emisja ze źródeł indywidualnych tzw. „niska emisja”, szczególnie w sezonie grzewczym. - Wzrastający ruch komunikacyjny i koncentracja zanieczyszczeń wzdłuż najważniejszych ciągów komunikacyjnych. - Niska świadomość ekologiczna mieszkańców. - Węgiel kamienny jako główny nośnik energii cieplnej w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej.
Szanse	Zagrożenia
- Promowanie i realizacja działań sprzyjających adaptacji do zmian klimatu. - Wsparcie i promowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii (energia słoneczna, biomasa). - Ochrona powietrza atmosferycznego poprzez termomodernizację budynków mieszkalnych. - Stosowanie urządzeń grzewczych opartych na najnowszych technologiach spalania lub opalanie paliwem lepszej jakości.	- Nasilające się ekstremalne zjawiska pogodowe. - Wzrost liczby pojazdów, zwiększenie ruchu drogowego. - Wysoki koszt wdrażania OZE. - Nieprawidłowa eksploatacja pieców centralnego ogrzewania poprzez spalanie złej jakości paliw energetycznych w postaci zasiarczonych niskokalorycznych węgla, mułów węglowych oraz odpadów komunalnych, głównie w formie tworzyw sztucznych.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

5. Dotacje dla właścicieli lokali chcących zmienić ogrzewanie węglowe na ogrzewanie proekologiczne, w tym także do jej modernizacji;	
6. Przeniesienie ciężkiego ruchu tranzytowego spoza centrum miast.	
7. Rozwój sieci dróg pieszo-rowerowych.	
Obszar interwencji Zagrożenie hałasem	
Mocne strony	Słabe strony
1. Kontynuowanie budowy, remontów dróg i budowy obwodnic. 2. Dobre połączenie sieci dróg lokalnych i regionalnych. 3. Budowa ścieżek rowerowych, promowanie ruchu drogowego.	1. Nasilający się ruch samochodowy, a tym samym hałas komunikacyjny.
Szanse	Zagrożenia
1. Zmniejszenie uciążliwości akustycznej poprzez zastosowanie rozwiązań na drogach wymuszających zmniejszenie prędkości pojazdów. 2. Modernizacja istniejącej sieci kolejowej. 3. Wspólne dojazdy do pracy. 4. Możliwość pozyskania krajowych i zewnętrznych środków finansowania (budżet państwa, UE) na realizację przedsięwzięć infrastrukturalnych.	1. Wzrost natężenia ruchu. 2. Malejące zainteresowanie transportem publicznym (wzrost transportu indywidualnego). 3. Brak funduszy na inwestycje zmierzające do poprawy stanu środowiska akustycznego. 4. Pogarszający się stan techniczny dróg niższej klasy.
Obszar interwencji Pola elektromagnetyczne	
Mocne strony	Słabe strony
1. Dotrzymanie dopuszczalnych poziomów PEM.	1. Zbyt mała ilość punktów pomiarowych na terenie powiatu przy dużej liczbie źródeł elektromagnetycznych. 2. Obecność napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokich napięć.
Szanse	Zagrożenia
1. Inwentaryzacja źródeł promieniowania. 2. Poprawa stanu technicznego źródeł promieniowania elektromagnetycznego (rozwój technologii).	1. Rozwój telefonii komórkowej. 2. Wzrost zapotrzebowanie społeczeństwa na media (radio, telewizja, internet).

Obszar interwencji <i>Gospodarowanie wodami</i>	
Mocne strony	Słabe strony
1. Cykliczny monitoring jakości wód powierzchniowych i podziemnych. 2. Brak zagrożenia powodziowego na znacznych obszarach powiatu.	1. Zły stan jakości wód powierzchniowych. 2. Zagrożenie zanieczyszczeniami rolniczymi.
Szanse	Zagrożenia
1. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej. 2. Zwiększenie retencji wodnej. 3. Programy działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu na obszarach OSN. 4. Opracowanie i realizacja planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych. 5. Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnej. 6. Zwiększenia zainteresowania społeczeństwa problematyką gospodarowania wodami.	1. Zmiany klimatu, susza, wzrost częstości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych. 2. Intensyfikacja produkcji rolnej. 3. Urbanizacja, zwiększanie się powierzchni zabudowanej. 4. Zanieczyszczenia atmosferyczne. 5. Zanieczyszczenie wód poprzez nielegalne zrzuty ścieków.
Obszar interwencji <i>Gospodarka wodno-ściekowa</i>	
Mocne strony	Słabe strony
1. Wzrost liczby mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. 2. Stan sanitarno-techniczny sieci wodociągowej z roku na rok ulega poprawie, dzięki prowadzonym remontom i modernizacji. 3. Ujęcia wód podziemnych zaspokajają potrzeby mieszkańców gmin.	1. Wzrost ilości odprowadzania ścieków komunalnych. 2. Nieekologicznie systemu gromadzenia ścieków sanitarnych na terenie gospodarstw (szamba).
Szanse	Zagrożenia
1. Dostępność funduszy zewnętrznych na realizację inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej. 2. Indywidualne rozwiązania gospodarki ściekami np. budowa przydomowych oczyszczalni ścieków. 3. Dalszy rozwój sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. 4. Rozwiązania promujące oraz zachęcające do oszczędzania wody.	1. Niewłaściwa eksploatacja oraz opróżnianie indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych), a tym samym przedostawanie się zanieczyszczeń do wód gruntowych. 2. Postępująca zabudowa rekreacyjna w bezpośredniej zlewni jezior.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

5. Stała kontrola zbiorników bezodpływowych, prowadzenie ich ewidencji.	
6. Realizacja KPOŚK.	
Obszar interwencji Zasoby geologiczne	
Mocne strony	Słabe strony
1. Występowanie rozpoznanych i udokumentowanych złóż (wydane koncesje). 2. Bieżąca rekultywacja terenów po eksploatacji kopalin.	1. Zagrożenie degradacją powierzchni ziemi wskutek potencjalnego wzrostu eksploatacji złóż. 2. Zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego.
Szanse	Zagrożenia
1. Racjonalna gospodarka złożami, minimalizacja strat zasobów. 2. Rozwój gospodarczy w oparciu o pozyskane surowce.	1. Przypadki nielegalnej i niekontrolowanej eksploatacji kopalin. 2. Wydobywanie kopalin niezgodnie z koncesją. 3. Mechanizmy gospodarki rynkowej dyktujące poziom wydobycia kopalin.
Obszar interwencji Gleby	
Mocne strony	Słabe strony
1. Wysoka kultura rolna. 2. Korzystna rzeźba terenu i dobre warunki glebowo-przyrodnicze. 3. Wysoki udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni powiatu.	1. Wysoki udział gleb średnich i słabych. 2. Duży udział gleb kwaśnych i lekko kwaśnych. 3. Duży udział gleb o niekorzystnych właściwościach agrochemicznych.
Szanse	Zagrożenia
1. Promocja rolnictwa ekologicznego. 2. Zalesianie gruntów o niskiej przydatności rolniczej. 3. Stosowanie dobrych praktyk rolniczych.	1. Intensyfikacja produkcji rolniczej. 2. Rozwój obszarów zurbanizowanych. 3. Zanieczyszczenie środowiska wodnego związkami azotu nawozów sztucznych.
Obszar interwencji Gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	
Mocne strony	Słabe strony
1. Funkcjonowanie PSZOK. 2. Zwiększanie się udziału odpadów zbieranych selektywnie. 3. Zmniejszanie się masy wytwarzanych odpadów w przeliczeniu na mieszkańca.	1. Duży udział odebranych zmieszanych odpadów komunalnych do łącznej ilości odebranych odpadów. 2. Mały udział odebranych odpadów tworzyw sztucznych, papieru i szkła.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

4. Zwiększanie się udziału odpadów biodegradowalnych w odpadach zbieranych selektywnie.	3. Występowanie dzikich wysypisk śmieci i koszty związane z ich usuwaniem. 4. Uciążliwości dla środowiska związane z eksploatacją składowisk odpadów komunalnych. 5. Nieosiągnięty poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych przez część gmin w 2023 roku.
Szanse	Zagrożenia
1. Zwiększenie ponownego wykorzystania i recyklingu odpadów komunalnych. 2. Zagospodarowanie odpadów na cele energetyczne. 3. Ograniczenie składowania odpadów ulegających biodegradacji poprzez promowanie kompostowania przydomowego. 4. Dofinansowania do usuwania wyrobów zawierających azbest. 5. Akcje informacyjno-edukacyjne zachęcające do segregacji odpadów.	1. Niska świadomość ekologiczna społeczeństwa. 2. Powstawanie dzikich wysypisk odpadów. 3. Wzrost konsumpcjonizmu i niska jakość produktów trwałego użytku. 4. Niewłaściwe postępowanie z odpadami (nielegalne składowanie, nielegalne przekazywanie odpadów niebezpiecznych, pozbywanie się odpadów w niewyznaczonych miejscach).
Obszar interwencji Zasoby przyrodnicze	
Mocne strony	Słabe strony
1. Duży udział atrakcyjnych przyrodniczo i krajobrazowo lasów i terenów zielonych. 2. Ponad połowa powierzchni powiatu to obszary prawnie chronionej przyrody. 3. Funkcjonowanie wewnętrznego systemu powiązań przyrodniczych zapewniającego łączność z systemem Krajowej Sieci Ekologicznej.	1. Intensyfikacja produkcji rolnej – negatywne oddziaływanie na walory krajobrazowe oraz zmniejszenie różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich. 2. Degradacja lasów przez występowanie pożarów.
Szanse	Zagrożenia
1. Plany ochrony dla Parków Krajobrazowych. 2. Racjonalna gospodarka leśna. 3. Działania w kierunku zachowania potencjału przyrodniczego obszarów chronionych. 4. Promowanie zachowań proekologicznych. 5. Utrzymanie i pielęgnacja zieleni. 6. Kompensacje przyrodnicze, nasadzenia drzew.	1. Niska świadomość społeczeństwa w zakresie ochrony zasobów przyrody i ochrony środowiska. 2. Zanieczyszczenia środowiska (powietrza, gleb, wód). 3. Zmiany klimatyczne powodujące nieodwracalne przekształcenia w ekosystemach. 4. Presja rekreacyjna i turystyczna na obszary cenne przyrodniczo.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

	5. Presja urbanistyczna na obszary cenne przyrodniczo. 6. Występowanie gatunków inwazyjnych.
Obszar interwencji Zagrożenia poważnymi awariami	
Mocne strony	Słabe strony
1. Prowadzenie ewidencji zakładów stwarzających duże lub zwiększone ryzyko wystąpienia poważnych awarii przemysłowych. 2. Doposażanie wyspecjalizowanych służb ratowniczych w niezbędny sprzęt. 3. Aktualne procedury kryzysowe opracowywane przez Straż Pożarną i Starostwo Powiatowe. 4. Brak zdarzeń o znamionach poważnej awarii.	1. Występowanie zakładu zaliczanego do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. 2. Występowanie pozostałych, potencjalnych sprawców poważnej awarii przemysłowej.
Szanse	Zagrożenia
1. Rozwój systemów powiadamiania o zagrożeniach i ekstremalnych zjawiskach pogodowych. 2. Rozwój przedsiębiorczości opartej na nieuciążliwych ekologicznie nowoczesnych technologiach. 3. Wykrywanie i zapobieganie potencjalnym zagrożeniom.	1. Nasilenie się ekstremalnych zjawisk pogodowych. 2. Zagrożenie pożarami. 3. Brak funduszy na inwestycje związane z poprawą bezpieczeństwa.

Źródło: Opracowanie własne.

5. Edukacja ekologiczna

Konstytucyjnych podstaw dla realizacji edukacji ekologicznej należy upatrywać w art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski z dnia 2 kwietnia 1997 r.: *Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju* (Dz. U. z 1997 r., nr 78, poz. 483) oraz w art. 86: *każdy jest obowiązany do dbałości o stan środowiska i ponosi odpowiedzialność za spowodowane przez siebie jego pogorszenie*.

Zgodnie z art. 77 p.o.ś., *problematykę ochrony środowiska uwzględnia się w podstawach programowych kształcenia ogólnego dla wszystkich typów szkół*. Wspomniany obowiązek dotyczy również organizatorów kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych.

Ponadto kwestię edukacji ekologicznej podejmują uchwały podejmowane na różnych poziomach administracyjnych i programy edukacyjne.

Obecnie, Ministerstwo Klimatu i Środowiska prowadzi prace nad **Strategicznym planem działań w zakresie edukacji ekologicznej**, czyli dokumentem, który będzie prezentować ramy wdrożeniowe działań z obszaru edukacji ekologicznej, w tym klimatycznej, uwzględniających treści dotyczące ochrony środowiska i klimatu ujęte w Polityce Ekologicznej Państwa 2030. Dokument zakłada, że:

1. Edukacja ekologiczna powinna być skierowana **nie tylko do dzieci i młodzieży**, ale także (a może nawet: przede wszystkim) do dorosłych, szczególnie tych decyzyjnych w kwestiach istotnych dla środowiska, społeczeństwa i gospodarki.
2. Powinniśmy **kłaść nacisk na zmiany praktyk społecznych**, a istotnym wymiarem tych działań jest moderowanie społecznej dyskusji o możliwościach zmiany stylu życia ma bardziej zrównoważony (zwiększenie udziału mediów).
3. Kompleksowa edukacja ekologiczna i klimatyczna musi **obejmować edukację formalną, nieformalną i pozaformalną**. Każdy z komponentów edukacji ekologicznej powinien być prowadzony w oparciu o nowoczesne metody i narzędzia nauczania, a także realizowany w dialogu i we współpracy z interesariuszami tych działań, w tym m.in. z instytucjami naukowymi, organizacjami pozarządowymi oraz społeczeństwem obywatelskim.
4. Edukacja ekologiczna musi być **poparta dostępem do rzetelnych źródeł wiedzy** o stanie środowiska, w szczególności poprzez prowadzenie badań, obserwacji i ocen stanu komponentów środowiska oraz kontynuację budowy i rozwijanie baz danych przestrzennych.
5. **Zmiana systemowa**, wprowadzająca edukację ekologiczną i klimatyczną na wszystkich poziomach nauczania, **powinna zostać dokonana w sposób interdyscyplinarny, z nastawieniem na długofalowe skutki**. Za wzór może tu posłużyć proces informatyzacji i cyfryzacji szkoły. Edukacja informatyczna jest realizowana zarówno na wydzielonych zajęciach z informatyki, jak i podczas wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych na zajęciach innych

przedmiotów. Wdrożenie edukacji informatycznej do szkół wpłynęło na rozwój tej dziedziny i dynamiczny rozrost związanej z nią gałęzi gospodarki, przyczyniając się do wyrównania różnic między stanem wiedzy i kompetencji w większych ośrodkach miejskich oraz poza nimi.

6. Podobnie powinniśmy podejść do kształcenia „umiejętności ekologicznych i klimatycznych”, tak aby wraz z **rozwojem i wdrażaniem zielonych technologii rozwijać również kompetencje społeczeństwa**, w szczególności dzieci i młodzieży.
7. Wsparciem dla realizacji działań w obszarze edukacji ekologicznej powinien być **wykorzystanie zamówień publicznych** - w szczególności podjęcie odpowiednich działań edukacyjnych, zwiększających świadomość zamawiających, przedstawicieli instytucji kontrolnych w zakresie istniejących problemów środowiskowych, ich znaczenia, a także potrzeby i sposobu uwzględniania tych kwestii w ramach prowadzonych postępowań⁹.

Edukacja ekologiczna w powiecie leszczyńskim i w jednostkach powiatowych prowadzona jest głównie przez:

- Starostwo Powiatowe w Lesznie;
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu;
- Urzędy Miast i Gmin;
- Nadleśnictwa;
- jednostki oświatowe: szkoły, przedszkola;
- pozarządowe organizacje i fundusze ekologiczne;
- KP PSP w Lesznie;
- firmy i instytucje.

Edukacja ekologiczna na terenie powiatu leszczyńskiego przybiera różne formy. W placówkach oświatowych organizowane są konkursy, akcje tematyczne (np. sprzątanie świata), prelekcje, oraz spotkania z leśnikami. Prowadzone są również lekcje terenowe (np. na terenie lasu, PSZOK-u). Edukacja ekologiczna w powiecie najczęściej dotyczy **gospodarki odpadami** (segregacja, spalanie), **pielęgnacji przyrody** i **ochrony lasu**.

Starostwo Powiatowe w Lesznie jest organizatorem programu edukacyjnego „Zielona szkoła”, w której biorą udział szkoły z terenu powiatu leszczyńskiego. Celem programu jest wychowanie człowieka wrażliwego na problemy przyrody i szanującego jej prawa. Dzięki zajęciom w plenerze nie tylko upowszechniana jest wiedza o przyrodzie, ale przede wszystkim propagowane są konkretne zachowania korzystne dla środowiska naturalnego, a co za tym idzie – wzrasta poziom świadomości ekologicznej dzieci. Zajęcia odbywają się w ośrodkach edukacyjnych Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Lesznie, Miejskiego

---

⁹ <https://www.gov.pl/web/edukacja-ekologiczna/strategiczny-plan-dzialan-w-zakresie-edukacji-ekologicznej> [data dostępu: 03.01.2025].

Zakładu Oczyszczania w Lesznie, Nadleśnictwa Włoszakowice oraz Nadleśnictwa Karczma Borowa.

Samorząd powiatu leszczyńskiego każdego roku finansuje warsztaty ekologiczne organizowane dla uczniów szkół podstawowych oraz dwóch szkół specjalnych. Uczestniczy w nich corocznie około pół tysiąca uczniów. Tematyka zajęć obejmuje szereg zagadnień związanych z hałasem, powietrzem, gospodarką odpadami, gospodarką zasobami wodnymi itp.

Od kilku lat powiat prowadzi Program Edukacyjny „Zadrzewiamy Powiat”. Akcja ta jest wynikiem wykonywania obowiązkowych nasadzeń zastępczych w ramach planowanej wycinki drzew. Jej celem jest pielęgnowanie i utrzymywanie na obszarze powiatu drzewostanu odpowiedniej ilości i jakości co przynosi korzyści ekologiczne zarówno ludziom jak i zwierzętom (w tym pszczołom).

Funkcję edukacyjną pełnią również szlaki turystyczne i ścieżki edukacyjne. Przez teren Powiatu przebiegają ścieżki rowerowe i dydaktyczne oraz szlaki turystyczne. Szlaki piesze wytyczone zostały w terenach o wysokich walorach turystyczno-krajoznawczych. W większości szlaki biegną ścieżkami rowerowymi, lokalnymi drogami gruntowymi i leśnymi.

6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

6.1. Powiązania programu z innymi dokumentami

Zgodnie z p.o.ś., Program powinien uwzględniać cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*. W celu zapewnienia adekwatności i komplementarności celów Programu z dokumentami strategicznymi i programowymi szczebla krajowego i wojewódzkiego, przy określaniu celów dla powiatu leszczyńskiego rozpatrywano cele pochodzące z następujących wybranych dokumentów:

- **nadrzędne dokumenty strategiczne:**
  - Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej;
  - Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku;
  - Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022;
  - Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030;
  - Polityka Energetyczna Polski do 2040 r.;
- **krajowe dokumenty sektorowe:**
  - Aktualizacja krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.;
  - Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej;
  - Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych;
  - Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030;
  - Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028;
  - Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009–2032;
- **wojewódzkie dokumenty strategiczne i programowe:**
  - Program ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030;
  - Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku;
  - Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego „Wielkopolska 2020+”;
  - Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym;
  - Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej;
  - Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa wielkopolskiego;

- Uchwały antysmogowe.

Uwzględniono również dokumenty międzynarodowe i wspólnotowe: Globalna Agenda 21, Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 r., Europejski Zielony Ład.

6.1.1. Dokumenty międzynarodowe i wspólnotowe

Globalna Agenda 21

Globalna Agenda 21 stanowi wynik Konferencji organizacji Narodów Zjednoczonych dla Spraw Środowiska i Rozwoju w Rio de Janeiro pod nazwą Szczytu Ziemi, w czerwcu 1992 roku. Jej polska wersja ukazała się w roku 1993 w opracowaniu „Dokumenty końcowe Konferencji Narodów Zjednoczonych Środowisko i Rozwój”. Agenda wyznacza kierunek działań na rzecz zrównoważonego rozwoju, aby pogodzić rozwój ludzkości z zachowaniem środowiska naturalnego w 21 wieku.

Według agendy największa rola w realizacji działań zgodnych ze zrównoważonym rozwojem przypadają władzom lokalnym zgodnie z propagowaną myślą „Myśl globalnie, działaj lokalnie”.

Agenda składa się z czterech zasadniczych części, omawiających następujące zagadnienia:

- problemy socjalne i gospodarcze;
- zachowanie i zagospodarowanie zasobów w celu zapewnienia rozwoju;
- wzmocnienia znaczenia ważnych grup społecznych;
- możliwości realizacyjne celów i zadań agendy.

Zasady zrównoważonego rozwoju przyjęte w Agendzie 21 zostały usankcjonowane na szczeblu krajowym między innymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju

Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 została przyjęta przez przywódców państw ONZ w dniu 25 września 2015 r. Określono w niej ambitny plan służący poprawie życia ludzi w każdym miejscu na świecie. Zgodnie z treścią dokumentu konieczne jest podjęcie działań mających na celu przeciwdziałanie zmianom klimatu i ich skutkom. Agenda ta ma uniwersalny charakter oraz stanowi wezwanie do działania skierowane do wszystkich państw niezależnie od ich poziomu rozwoju. Podobnie jak pozostałe państwa OECD, Polska poszukuje obecnie sposobów możliwie najlepszej realizacji Agendy oraz osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju do 2030 r.

Zgodnie z przyjętym dokumentem, w zakresie środowiska naturalnego Polska powinna:

- podjąć działania mające na celu osiągnięcie zrównoważonego wzrostu gospodarczego w sektorze rolnictwa;
- wykorzystać wodę w bardziej zrównoważony sposób;
- zwiększyć udział energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, z jednoczesnym zmniejszeniem produkcji gazów cieplarnianych związanych z produkcją energii;
- zwiększyć potencjał w zakresie innowacyjności;

- zapewnić mieszkańcom kraju czystsze powietrze;
- ograniczyć swój ślad środowiskowy wynikający z konsumpcji i produkcji dóbr;
- zapewnić edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju;
- ograniczać skutki zmian klimatu oraz stosować systemy wczesnego ostrzegania przed zagrożeniami.

Europejski Zielony Ład

Europejski Zielony Ład to plan działania na rzecz zrównoważonej gospodarki UE. Osiągnięcie powyższego celu jest możliwe poprzez przekształcenie wyzwań związanych z klimatem i środowiskiem w nowe możliwości we wszystkich obszarach polityki, a także zadbanie o to, by transformacja była sprawiedliwa i sprzyjała włączeniu społecznemu. W skład Europejskiego Zielonego Ładu wchodzi wiele inicjatyw, na przykład w dziedzinie klimatu, energii, transportu, przemysłu, rolnictwa oraz środowiska. Pakiet 55 ma na celu przekształcenie tych ambicji na przepisy, czyli dostosować unijne przepisy do celów klimatycznych Unii Europejskiej.

Europejska Konwencja Krajobrazowa

Celem konwencji jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu oraz organizowanie współpracy europejskiej w tym zakresie, opartej na wymianie doświadczeń, specjalistów i tworzeniu dobrej praktyki krajobrazowej. Konwencja traktuje krajobraz jako ważny element życia ludzi zamieszkujących wszędzie: w miastach i wsiach, na obszarach zdegradowanych, pospolitych, jak również na obszarach odznaczających się wyjątkowym pięknem – dlatego swoim zasięgiem obejmuje całe terytorium Polski.

W celu realizacji zapisów konwencji strony podejmują działania zmierzające do identyfikacji własnych krajobrazów, podnoszenia świadomości społecznej, określenia celów jakości krajobrazu oraz współpracy transgranicznej.

6.1.2. Nadrzędne dokumenty strategiczne

Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej

Polityka ekologiczna państwa 2030 to dokument przyjęty Uchwałą nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. Jest to najważniejszy dokument strategiczny w obszarze środowiska i gospodarki wodnej. Jego rolą jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski, a także zapewnienie wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców.

Jako cel główny wskazano rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców. Poprzez analizę najważniejszych trendów w obszarze środowiska wyznaczono cele szczegółowe oraz horyzontalne mające przyczynić się do realizacji celu głównego:

- Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie – poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;
- Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka – zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska;

- Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat – łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;
- Cel horyzontalny: Środowisko i edukacja – rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa;
- Cel horyzontalny: Środowisko i administracja – poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku

Została przyjęta Uchwałą nr 105 Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 roku. Kierunek interwencji 5: ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko przedstawia:

- zwiększenie udziału tych rodzajów transportu, które powodują najmniejsze obciążenie środowiska oraz ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko poszczególnych gałęzi transportu, a w szczególności transportu samochodowego;
- utrzymanie harmonii układu komunikacyjnego z jego otoczeniem krajobrazowym: przyrodniczym, kulturowym oraz społeczno–gospodarczym;
- wprowadzenie pakietu mechanizmów ograniczających szarą strefę w obrocie paliwami;
- wprowadzenie odpowiednich rozwiązań planistycznych, technologicznych i architektoniczno-krajobrazowych, jako elementów zrównoważonej gospodarki przestrzennej;
- działania edukacyjno–informacyjne mające na celu zachęcanie do włączenia się w kampanie promujące zrównoważony transport na szczeblu lokalnym oraz rozpowszechniające wykorzystanie narzędzi pomiaru kwantyfikacji emisji gazów cieplarnianych w wyniku działalności transportowej, których efektem długofalowym będzie stopniowa poprawa jakości powietrza w miastach i gminach oraz zwiększenie świadomości lokalnych społeczności;
- działania o charakterze organizacyjno–systemowym:
  - ściśle powiązanie polityki transportowej z polityką przestrzenną państwa i JST;
  - promowanie efektywności energetycznej;
  - promowanie elektryfikacji transportu drogowego poprzez wprowadzenie infrastruktury szybkiego ładowania pojazdów elektrycznych;
  - inwestowanie w gospodarkę niskoemisyjną;
  - tworzenie stref ograniczonej emisji transportu;
  - tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w tym poprzez generowanie hałasu;
  - rozwijanie systemu instrumentów o charakterze finansowym stymulujący zakup, posiadanie i użytkowanie pojazdów charakteryzujących się mniejszą presją na środowisko naturalne;

- działania o charakterze inwestycyjnym:
  - inwestycje związane bezpośrednio z ograniczeniem negatywnego wpływu na środowisko (m.in. rozwiązania ograniczające emisję hałasu, przejścia dla zwierząt);
  - rozwój infrastruktury paliw alternatywnych;
  - unowocześnianie taboru wszystkich gałęzi transportu;
  - modernizacja i rozbudowa infrastruktury transportowej;
- działania o charakterze innowacyjno–technicznym:
  - uwzględnienie wpływu transportu na środowisko, klimat i krajobraz, poprawienie, jego efektywności energetycznej oraz łagodzenie skutków zmian klimatu oddziałujących na infrastrukturę i działalność transportową;
  - zastosowanie nowych technologii, w tym cyfryzacji procedur oraz systemów wspierających zarządzanie;
  - coraz szersze zastosowanie przyjaznych środowisku środków transportu;
  - wdrożenie technicznych i naturalnych środków ograniczania wibracji i hałasu;
  - wdrażanie innowacyjnych technologii budownictwa infrastrukturalnego minimalizujących presję środowiskową;
  - rozwój i powszechne stosowanie nowatorskich rozwiązań służących ochronie zwierząt przed kolizjami z środkami transportu;
- monitoring środowiska i wskaźniki.

Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022

Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022 została przyjęta w drodze uchwały Nr 67 Rady Ministrów w dniu 9 kwietnia 2013 roku i określa warunki funkcjonowania i sposoby rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego, podnoszące jego efektywność i spójność w perspektywie średniookresowej.

Cel główny: wzmocnienie spójności i efektywności bezpieczeństwa narodowego, który powinien być zdolny do identyfikacji i eliminacji źródeł, przejawów oraz skutków zagrożeń bezpieczeństwa narodowego.

- Cel 3. Rozwój odporności na zagrożenia bezpieczeństwa narodowego / Priorytet 3.1. Zwiększanie odporności infrastruktury krytycznej:
  - 3.1.3. Zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania energetyki jądrowej w Polsce;
- Cel 4. Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa / Priorytet 4.1 Integracja rozwoju społeczno–gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego:
  - 4.1.1. Wzmocnienie relacji między rozwojem regionalnym kraju a polityką obronną;

- 4.1.2. Koordynacja działań i procedur planowania przestrzennego uwzględniających wymagania obronności i bezpieczeństwa państwa;
- 4.1.3. Wspieranie rozwoju infrastruktury przez sektor bezpieczeństwa;
- 4.1.4. Wspieranie ochrony środowiska przez sektor bezpieczeństwa.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030) przyjęta Uchwałą nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 roku jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. Strategia jest zbiorem wartości, zasad współpracy rządu i samorządów oraz partnerów społeczno-gospodarczych na rzecz rozwoju kraju i województw. Dokument wskazuje na systemowe ramy prowadzenia polityki regionalnej zarówno przez rząd wobec regionów, jak i wewnątrzregionalnie.

Głównym celem polityki regionalnej jest „efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym środowiskowym i przestrzennym.

Wśród celów szczegółowych wymieniono m.in.:

- zwiększenie spójności rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym;
- przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych.

W dokumencie określono wyzwania rozwojowe w kraju regionalnym do 2030 roku w świetle analiz terytorialnych:

- adaptację do zmian klimatu oraz ograniczanie zagrożeń do środowiska;
- zachowanie bogactwa przyrodniczego regionów;
- przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych;
- rozwój i wsparcie kapitału ludzkiego i społecznego;
- wzrost produktywności i innowacyjności regionalnych gospodarek;
- rozwój infrastruktury podnoszącej konkurencyjność atrakcyjność inwestycyjną i warunki życia w regionach;
- zwiększenie efektywności zarządzania rozwojem (w tym finansowania działań rozwojowych) oraz współpracy między samorządami terytorialnymi i między sektorami;
- przeciwdziałanie nierównościom terytorialnym i przestrzennej koncentracji problemów rozwojowych oraz niwelowanie sytuacji kryzysowych na obszarach zdegradowanych.

Polityka Energetyczna Polski do 2040 r.

Dokument uchwalony przez Radę Ministrów z dnia 2 lutego 2021 roku wyznacza ramy transformacji energetycznej w Polsce – przedstawiono w nim zalecenia w zakresie stosowania technologii służących tworzeniu niskoemisyjnego systemu energetycznego. W Polityce uwzględniono skalę wyzwań jakie stawia przystosowanie krajowej gospodarki do uwarunkowań regulacyjnych UE związanych z m.in. celami klimatyczno–energetycznymi na 2030 r., Europejskim Zielonym Ładem. Przewidziana niskoemisyjna transformacja energetyczna inicjować będzie modernizację całej gospodarki gwarantując bezpieczeństwo energetyczne z uwzględnieniem sprawiedliwego podziału kosztów i ochrony najbardziej wrażliwych grup społecznych.

W dokumencie zawarto opis stanu i uwarunkowań sektora energetycznego, wskazano 3 filary, na których opiera się 8 celów szczegółowych wraz z działaniami służącymi ich realizacji oraz projekty strategiczne. Przedstawiono także ujęcie terytorialne oraz wskazano źródła finansowania.

Filary:

- **I filar** – sprawiedliwa transformacja;
- **II filar** – zeroemisyjny system energetyczny;
- **III filar** – dobra jakość powietrza.

Cele:

- Cel szczegółowy 1. Optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych;
- Cel szczegółowy 2. Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej;
- Cel szczegółowy 3. Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych;
- Cel szczegółowy 4. Rozwój rynków energii;
- Cel szczegółowy 5. Wdrożenie energetyki jądrowej;
- Cel szczegółowy 6. Rozwój odnawialnych źródeł energii;
- Cel szczegółowy 7. Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji;
- Cel szczegółowy 8. Poprawa efektywności energetycznej.

6.1.3. Krajowe dokumenty sektorowe

Aktualizacja krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.

Aktualizacja krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. stanowi zaktualizowaną wersję dokumentu średniookresowej strategii poprawy jakości powietrza w Polsce, tj. KPOP. Zaktualizowany dokument ma na celu ograniczenie negatywnego wpływu poszczególnych obszarów działalności człowieka na stan powietrza i stanowi kluczowy dokument do spraw klimatu w obszarze polityki poprawy jakości powietrza.

Program zawiera rekomendacje i kierunki interwencji w newralgicznych obszarach gospodarczych i społecznych. Wprowadza zmiany w systemie zarządzania jakością powietrza w Polsce, w tym obowiązujących dokumentów strategicznych (strategii, polityk, programów).

Głównym celem KPOP jest ochrona zdrowia i komfortu życia mieszkańców oraz środowiska naturalnego jako całości, w szczególności – pilna poprawa na obszarach przekroczeń dopuszczalnych i docelowych poziomów niektórych zanieczyszczeń.

Planowanym efektem realizacji zaktualizowanego dokumentu jest poprawa stanu powietrza poprzez doprowadzenie go do stanu odpowiadającego normom jakości powietrza określonych w prawodawstwie krajowym oraz unijnym.

W celu osiągnięcia wyżej wymienionych celów, główne kierunki interwencji Programu obejmują:

- utrzymanie priorytetu poprawy jakości powietrza oraz rozwój systemu oceny jakości powietrza poprzez zwiększenie liczby stacji pomiarowych uwzględnionych w pomiarach jakości powietrza w ramach PMS;
- ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń powietrza z sektora bytowo-komunalnego;
- ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń powietrza z sektora transportu drogowego;
- ograniczenie poziomu zanieczyszczeń powietrza w miastach, polityka miejska;
- zwiększenie udziału czystej energii, ciepła, rozwój OZE;
- edukacja ekologiczna;
- zapewnienie finansowania przedsięwzięć ukierunkowanych na poprawę jakości powietrza;
- ograniczanie wielkości emisji zanieczyszczeń powietrza z pozostałych sektorów mających wpływ na stan powietrza, w tym uwzględnieniem działań dla sektora mieszkalnictwa do realizacji na obszarach wiejskich.

Chcąc poprawić jakość powietrza w Polsce należy przede wszystkim wymienić stare piece węglowe na niskoemisyjne oraz stosować OZE. W tym celu niezwykle ważną rolę pełnią działania o charakterze edukacyjno-promocyjnym. Działania te powinny być prowadzone na wszystkich szczeblach zarządzania, w tym na poziomie wojewódzkim, powiatowym oraz gminnym, gdzie jednostki samorządu terytorialnego mają bezpośredni kontakt z mieszkańcami oraz są odpowiedzialne za realizację działań naprawczych bezpośrednio ukierunkowanych na poprawę jakości powietrza.

Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej

Cel główny: Rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju kraju.

Cele szczegółowe i priorytety:

Cel szczegółowy A: Niskoemisyjne wytwarzanie energii:

- Priorytet A.1. Modernizacja infrastruktury krajowego systemu elektroenergetycznego;
- Priorytet A.2. Rozwój wykorzystania OZE;
- Priorytet A.3 Upowszechnienie alternatywnych, innych niż odnawialne, metod pozyskiwania energii;

Cel szczegółowy B: Poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami, w tym odpadami:

- Priorytet B.1 Promocja optymalnego wykorzystywania surowców;
- Priorytet B.2 Rozwój niskoemisyjnej gospodarki odpadami;

Cel szczegółowy C: Rozwój zrównoważonej produkcji (przemysł, budownictwo, rolnictwo):

- Priorytet C.1 Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju niskoemisyjnej gospodarki w sektorze przemysłu;
- Priorytet C.2 Rozpowszechnienie istniejących technologii niskoemisyjnych w procesach produkcyjnych; Priorytet C.3 Poprawa standardu energetycznego istniejących budynków;
- Priorytet C.4 Poprawa standardu energetycznego nowobudowanych budynków;
- Priorytet C.5 Rozwój zrównoważonej produkcji w rolnictwie;

Cel szczegółowy D: Transformacja niskoemisyjna w dystrybucji i mobilności:

- Priorytet D.1 Zwiększenie efektywności wybranych elementów łańcucha logistycznego;
- Priorytet D.2 Transformacja niskoemisyjna w sektorze handlu;
- Priorytet D.3 Modernizacja pojazdów oraz infrastruktury w celu upowszechnienia niskoemisyjnych form transportu;
- Priorytet D.4 Poprawa efektywności zarządzania transportem oraz wspieranie rozwoju transportu publicznego;
- Priorytet D.5 Rozwój i zastosowanie niskoemisyjnych paliw w transporcie oraz magazynowania energii w środkach transportu;

Cel szczegółowy E: Promocja wzorców zrównoważonej konsumpcji:

- Priorytet E.1 Promocja wzorców zrównoważonej konsumpcji w edukacji;
- Priorytet E.2 Wspieranie dostępności oraz wiarygodności informacji na temat wpływu konsumpcji poszczególnych produktów i usług na emisyjność gospodarki;
- Priorytet E.3 Promocja wzorców zrównoważonej konsumpcji w gospodarstwach domowych;

- Priorytet E.4 Promocja transformacji niskoemisyjnej w sektorze publicznym.

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

W celu wypełnienia zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej, przyjętych w Traktacie Akcesyjnym Polski do Unii Europejskiej, w części dotyczącej dyrektywy 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych, został sporządzony przez Ministra Środowiska, a następnie zatwierdzony przez Rząd Rzeczypospolitej w dniu 16 grudnia 2003 r., Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK). Określa on plan inwestycyjny w dziedzinie gospodarki wodno-ściekowej, jaki musi zostać zrealizowany przez Polskę, aby osiągnąć wymagane efekty ekologiczne.

Celem Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest dokumentem strategicznym, w którym oszacowano potrzeby i określono działania na rzecz wyposażenia aglomeracji miejskich i wiejskich, o RLM większej od 2 000, w systemy kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków komunalnych. Program koordynuje działania gmin i przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych w realizacji infrastruktury sanitarnej na ich terenach.

Obowiązek aktualizacji KPOŚK wynika z art. 96 p.w., zgodnie z którym aktualizacji Programu dokonuje się co najmniej raz na 4 lata. 5 maja 2022 r. Rada Ministrów przyjęła VI aktualizację Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (AKPOŚK 2022). Przyjęta aktualizacja zawiera listę przedsięwzięć zaplanowanych przez samorządy do realizacji w latach 2021–2027. Dotyczy ona 1 524 aglomeracji, w których zlokalizowane są 1 653 oczyszczalnie ścieków komunalnych, o łącznym RLM wynoszącym 37 095 793.

Zgodnie z zapisami dyrektywy 91/271/EWG warunkami koniecznymi do spełnienia jej wymogów przez aglomerację są:

- wydajność oczyszczalni ścieków w aglomeracjach odpowiadająca przynajmniej ładunkowi generowanemu na ich obszarze (art. 10 dyrektywy);
- standardy oczyszczania ścieków przez oczyszczalnie powinny zostać zapewnione poprzez zastosowanie odpowiednich technologii oczyszczania ścieków, które gwarantują osiągnięcie wymaganych standardów oczyszczania ścieków, w tym podwyższone usuwanie biogenów w aglomeracjach powyżej 10 000 RLM (art. 4 lub art. 5 ust. 2 dyrektywy);
- wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych powinno gwarantować co najmniej 98% poziomu obsługi, przy czym pozostałe 2% niezbranego siecią kanalizacyjną ładunku jest mniejsze niż 2 000 RLM. Zgodnie z art. 3 dyrektywy, ładunek niezbrany musi być oczyszczany w innych systemach oczyszczania ścieków, zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska, jak dla całej aglomeracji.

Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Celem główny: zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu.

Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska:

- Kierunek działań 1.1 – dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu;
- Kierunek działań 1.2 – adaptacja strefy przybrzeżnej do zmian klimatu;
- Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu;
- Kierunek działań 1.4 – ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu;
- Kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie;
- Kierunek działań 1.6 – zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu.

Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich:

- Kierunek działań 2.1 – stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami;
- Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu;
- Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu:
- Kierunek działań 3.1 – wypracowywanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu;
- Kierunek działań 3.2 – zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu.

Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu:

- Kierunek działań 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie);
- Kierunek działań 4.2 – miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu.

Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu:

- Kierunek działań 5.1 – promowanie innowacji na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu;
- Kierunek działań 5.2 – budowa systemu wsparcia polskich innowacyjnych technologii sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.

Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu:

- Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyka związanego ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu;

- Kierunek działań 6.2 – ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych.

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028

W gospodarce odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji, przyjęto następujące cele:

- 1) wdrażanie ZPO oraz zmniejszenie ilości powstających odpadów;
- 2) wspieranie działań związanych z ponownym użyciem produktów;
- 3) zwiększanie świadomości społeczeństwa w zakresie ZPO i postępowania z odpadami;
- 4) osiągnięcie następujących poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych:
  - a. 55% dla roku 2025,
  - b. 60% dla roku 2030,
  - c. 65% dla roku 2035;
- 5) minimalizacja ilości składowanych odpadów:
  - a. do 30% w roku 2025,
  - b. do 20% w roku 2030,
  - c. do 10% w roku 2035;
- 6) zwiększenie recyklingu organicznego poprzez propagowanie kompostowania bioodpadów „u źródła” przez mieszkańców;
- 7) zapewnienie selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia;
- 8) zwiększanie świadomości społeczeństwa w zakresie selektywnego zbierania odpadów;
- 9) zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu odbieranych i zbieranych odpadów;
- 10) zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu;
- 11) utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby nie było składowanych więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy wytworzonych w 1995 r;
- 12) ograniczenie powstawania tzw. dzikich wysypisk,
- 13) zwiększanie świadomości społeczeństwa w zakresie zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami.

W gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi przyjęto następujące cele:

- 1) osiągnięcie:

- a. nie później niż do dnia 31 grudnia 2025 r. recykling co najmniej 65% wagowo wszystkich odpadów opakowaniowych,
  - b. nie później niż do dnia 31 grudnia 2030 r. recykling co najmniej 70% wagowo wszystkich odpadów opakowaniowych;
- 2) osiągnięcie dla poszczególnych rodzajów materiałów opakowaniowych recyklingu na poziomie:

Material	2025	2030
Wszystkie odpady opakowaniowe	65%	70%
Tworzywa sztuczne	50%	55%
Drewno	25%	30%
Metale żelazne	70%	80%
Aluminium	51%	60%
Szkło	70%	75%
Papier i tektura	75%	85%

- 3) osiągnięcie minimalnych rocznych poziomów recyklingu opakowań wielomateriałowych na poziomie:

Rok	Recykling [%]
2022	47
2023	53
2024	59
2025	65
2026	66
2027	67
2028	68
2029	69
2030 i lata następne	70

- 4) osiągnięcie minimalnych rocznych poziomów recyklingu dla opakowań po środkach niebezpiecznych (rodzaje opakowań: tworzywa sztuczne, aluminium, stal, w tym blacha stalowa oraz pozostałe metale, papier i tektura, szkło, drewno, wielomateriałowe, pozostałe) na poziomie:

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Rok	Recykling [%]
2022	36
2023	38
2024	40
2025	42
2026	44
2027	46
2028	48
2029	49
2030 i lata następne	50

- 5) zwiększenie efektywności systemu zbierania odpadów opakowaniowych w celu zapewnienia osiągnięcia celów dotyczących recyklingu;
- 6) zwiększenie roli ekoprojektowania, uwzględniającego potrzeby w zakresie ponownego użycia, naprawy i przydatności do recyklingu;
- 7) od 3 lipca 2024 r. dopuszczenie do obrotu tylko takich opakowań jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, których nakrętki i wieczka plastikowe będą przymocowane do nich na stałe (dotyczy to do butelek i pojemników);
- 8) od 2025 r. wprowadzenie obowiązku użycia do produkcji butelek PET minimum 25% z materiału pochodzącego z recyklingu, a od 2030 r. – minimum 30%;
- 9) zwiększenie selektywnego zbierania, by zapewnić do 2025 r. przynajmniej 77% selektywnego zbierania do recyklingu butelek z tworzyw sztucznych jednorazowego użytku na napoje o pojemności do 3l, a do 2029 r. – 90%;
- 10) wprowadzenie odpowiednich oznaczeń na wyrobach jednorazowych z tworzyw sztucznych z informacjami dla konsumenta, dotyczących zagospodarowania produktów stanowiących odpady lub niewskazanych metod unieszkodliwiania takich produktów, negatywnych skutków zaśmiecania środowiska, a także informacji dotyczących obecności tworzyw sztucznych w produkcie;
- 11) zmniejszenie w 2026 r., w porównaniu z 2022 r. stosowania produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych takich jak:
  - a. kubki na napoje, w tym ich pokrywki i wieczka;
  - b. pojemniki na posiłki w tym pojemniki takie jak pudełka, z pokrywką lub bez, stosowane w celu umieszczania w nich posiłków, które są przeznaczone do bezpośredniego spożycia, na miejscu lub na wynos, są zazwyczaj spożywane

bezpośrednio z pojemnika, oraz są gotowe do spożycia bez dalszej obróbki, takiej jak przyrządzanie, gotowanie czy podgrzewanie.

Krajowy Program Zapobiegania Powstawaniu Odpadów

Krajowy Program Zapobiegania Powstawaniu Odpadów stanowi załącznik nr 1 do Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2028. Program ten zawiera zarówno odniesienie do celów w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów (ZPO), jak i informacje odnoszące się do już istniejących środków ZPO. Ponadto program zawiera działania rekomendowane do realizacji w zakresie ZPO, ocenę różnych środków przyjętych w tej dziedzinie oraz wskaźniki, które pozwolą na monitorowanie wyznaczonych celów. Program zawiera:

- cele i wskaźniki monitorowania wdrażania środków służących zapobieganiu powstawaniu odpadów;
- informacje o wpływie instrumentów ekonomicznych i innych środków zachęcających do stosowania hierarchii sposobów postępowania z odpadami;
- ocenę użyteczności stosowanych środków służących zapobieganiu powstawaniu odpadów;
- rekomendowane działania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów;
- program zapobiegania powstawaniu odpadów żywności.

Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032

Podstawowym celem programu jest oczyszczenie terytoriów kraju z azbestu i usunięcie stosowanych od wielu lat materiałów zawierających azbest w terminie do 2032 roku. Program zakłada następujące cele:

- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest;
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu;
- likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009–2032 jest programem wieloletnim mającym na celu selektywne usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest, na terytorium Polski.

Polska jako pierwszy i jedyny kraj w Unii Europejskiej, podjęła wyzwanie wycofania z użytkowania wyrobów zawierających azbest. Główne cele Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu to:

- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest;
- minimalizację negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju;
- likwidację szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Cele te osiągnęte będą przez realizację wzajemnie uzupełniających się zadań, na trzech poziomach (centralnym, wojewódzkim i lokalnym: powiatowym i gminnym), finansowanych ze środków prywatnych i publicznych. Usunięcie wyrobów zawierających azbest przyniesie korzyści społeczne, ekonomiczne i ekologiczne polegające na zmniejszeniu emisji włókien azbestu, uzyskaniu poprawy ochrony zdrowia mieszkańców, poprawie wyglądu technicznego obiektów budowlanych i ich stanu technicznego.

6.1.4. Wojewódzkie dokumenty strategiczne i programowe

Program ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030

Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030 został sporządzony w celu realizacji polityki ochrony środowiska, zgodnie z wymogami p.o.ś. Program został przygotowany w oparciu o „Wytoczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” opracowane przez Ministerstwo Środowiska.

W programie dokonano diagnozy aktualnego stanu środowiska, infrastruktury ochrony środowiska, analizy czynników wewnętrznych i zewnętrznych mających wpływ na dalsze planowanie strategii województwa w zakresie ochrony środowiska - mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń w postaci analizy SWOT (ang. Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats).

Na podstawie diagnozy stanu środowiska województwa oraz analizy SWOT zostały sformułowane główne problemy i zagrożenia środowiska w województwie. Identyfikacja zagrożeń stanowiła jeden z punktów wyjścia do sformułowania celów Programu do 2030 roku.

Cele i kierunki interwencji Programu oraz działania zmierzające do poprawy stanu środowiska zostały wskazane w ramach poszczególnych obszarów interwencji.

W dokumencie został opisany proces realizacji Programu, na który składają się następujące elementy:

- współpraca z interesariuszami/uczestnikami programu;
- opracowanie treści programu;
- wdrażanie i zarządzanie - instrumenty zarządzania;
- monitorowanie, w tym monitoring środowiska;
- okresowa sprawozdawczość;
- ewaluacja;
- aktualizacja.

Wdrażanie Programu nastąpi przy udziale wielu partnerów, wśród których należy wymienić: UMWW, JST, instytucje z zakresu ochrony środowiska i zasobów przyrody (RDOŚ w Poznaniu, RDLP w Poznaniu, PGW Wody Polskie), instytucje kontrolujące (WIOŚ w Poznaniu), zarządy dróg, zakłady przemysłowe i podmioty gospodarcze, mieszkańcy, organizacje pozarządowe, jednostki oświatowe i inne.

Kontrola i monitoring realizacji celów i zadań dokumentu obejmie określenie stopnia wykonania działań:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów;
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami a ich wykonaniem;
- analizę przyczyn rozbieżności.

Podstawą monitoringu realizacji Programu będzie sprawozdawczość oparta na wskaźnikach odzwierciedlających stan środowiska naturalnego i presję na środowisko oraz stan infrastruktury technicznej.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku

Dokument stanowi załącznik do uchwały Nr XVI/287/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 stycznia 2020 r. w ramach Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku. Wyznaczono wizję rozwoju województwa, misję oraz cel generalny.

Misją Samorządu Województwa jest umacnianie krajowej i europejskiej pozycji Wielkopolski, rozwój jej potencjału społecznego i gospodarczego, podnoszenie poziomu życia mieszkańców oraz dbałość o środowisko przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe regionu dla dobra jego obecnych i przyszłych pokoleń w myśl zasad zrównoważonego rozwoju.

Rozwój Wielkopolski ma przebiegać według modelu funkcjonalnego, zakładającego zrównoważony terytorialnie rozwój regionu, wzajemnie korzystne relacje zarówno w przestrzeni, jak i w układzie sfer gospodarczych i społecznych, a także powiązania międzyinstytucjonalne i partnerskie współdziałanie.

Na potrzeby realizacji celu generalnego, wyznaczono 4 cele strategiczne, a w ich obrębie cele operacyjne:

- CEL STRATEGICZNY 1. Wzrost gospodarczy wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców:
  - CEL OPERACYJNY 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu;
  - CEL OPERACYJNY 1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia;
  - CEL OPERACYJNY 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy;
- CEL STRATEGICZNY 2. Rozwój społeczny wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu:
  - CEL OPERACYJNY 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie;
  - CEL OPERACYJNY 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom;
  - CEL OPERACYJNY 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu;

- CEL STRATEGICZNY 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego wielkopolski:
  - CEL OPERACYJNY 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa;
  - CEL OPERACYJNY 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski;
  - CEL OPERACYJNY 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej;
- CEL STRATEGICZNY 4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem:
  - CEL OPERACYJNY 4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług;
  - CEL OPERACYJNY 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego „Wielkopolska 2020+”

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 2020 + ustanowiony został Uchwałą Nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. W ramach dokumentu określono 8 następujących celów polityki przestrzennej, dla których określono kierunki zagospodarowania przestrzennego:

1. Kształtowanie spójnej przestrzeni osadniczej:
  - a) Podnoszenie konkurencyjności ośrodków miejskich i ich najbliższego otoczenia;
  - b) Kształtowanie przestrzeni osadniczej;
2. Ochrona walorów przyrodniczych:
  - a) Ochrona różnorodności biologicznej;
  - b) Ochrona obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych;
  - c) Zapewnienie trwałości i ciągłości systemu przyrodniczego województwa;
3. Kształtowanie i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego:
  - a) Ochrona zasobów leśnych;
  - b) Ochrona zasobów wód;
  - c) Ochrona powierzchni ziemi;
  - d) Ochrona złóż kopalin;
4. Ochrona potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwój konkurencyjnych form turystyki i rekreacji:
  - a) Wzmacnianie tożsamości narodowej i regionalnej;
  - b) Rozwój zróżnicowanych form turystyki i rekreacji;

5. Zrównoważony rozwój rolnictwa:
  - a) Kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej;
  - b) Rozwój innowacyjnego sektora rolno-spożywczego i sieci obsługi rolnictwa;
  - c) Rozwój odnawialnych źródeł energii pochodzenia rolniczego;
6. Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa:
  - a) Kształtowanie spójnego systemu komunikacji województwa;
7. Rozwój efektywnej i innowacyjnej infrastruktury technicznej:
  - a) Poprawa bezpieczeństwa energetycznego;
  - b) Rozwój infrastruktury komunalnej;
  - c) Poprawa dostępności infrastruktury teleinformatycznej;
  - d) Rozwój produkcji i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii;
8. Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie zagrożeniom:
  - a) Zapewnienie bezpieczeństwa ludzi i mienia;
  - b) Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska.

Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym

W dniu 28 września 2020 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwalił nowy zaktualizowany „Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym”. W dokumencie wyznaczono szereg celów w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji, odpadami powstającymi z produktów, odpadami niebezpiecznymi oraz odpadami pozostałymi.

Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej

Dokument został przyjęty związku z przekroczeniem poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu.

W Programie tym sporządzono plan przywrócenia naruszonych standardów jakości powietrza, co ma doprowadzić do poprawy jakości zdrowia i życia mieszkańców zamieszkujących obszar objęty Programem. Określono działania naprawcze dla strefy wielkopolskiej, między innymi:

- ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego w komunalnym zasobie mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej w gminach strefy wielkopolskiej,
- zachęty finansowania modernizacji budynków mieszkalnych oraz na wymianę kotłów, pieców i palenisk w gminach strefy wielkopolskiej,
- inwentaryzacja źródeł ogrzewania indywidualnego na terenie gmin,
- kontrola realizacji uchwały ograniczającej stosowanie paliw stałych;

- termomodernizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej;
- obniżenie emisji komunikacyjnej poprzez regularne utrzymywanie czystości ulic oraz zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści w gminach miejskich i miastach w gminach miejsko-wiejskich;
- ochrona i zwiększanie udziału zieleni w przestrzeni gmin miejskich strefy wielkopolskiej;
- zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego.

Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa wielkopolskiego

Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa wielkopolskiego (POH) jest dokumentem strategicznym, który stanowi istotny element długookresowej polityki w zakresie ochrony mieszkańców województwa przed hałasem w środowisku, i który sporządzany jest na potrzeby zarządzania emisją i skutkami hałasu, w tym w celu zmniejszenia hałasu.

Celem programu jest:

- poprawa stanu klimatu akustycznego w środowisku poprzez określenie działań ograniczających poziom hałasu tam, gdzie naruszone są standardy jakości środowiska, na terenie miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy oraz wzdłuż głównych dróg i głównych linii kolejowych, tzw. ochrona czynna;
- utrzymanie korzystnych warunków akustycznych w środowisku, tzw. ochrona bierna.

W ramach POH wskazano:

- działania w zakresie ochrony przed hałasem planowane do podjęcia w ciągu 5 lat licząc od roku uchwalenia Programu tj. w latach 2024-2029;
- długofalową strategię ukierunkowaną na określenie i realizację celów w zakresie ochrony przed hałasem po 2029 r.

Uchwały antysmogowe

Sejmik Województwa Wielkopolskiego w dniu 18 grudnia 2017 r. przyjął tzw. „uchwały antysmogowe”, w tym m.in.: Uchwałę XXXIX/941/17 w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego (bez Miasta Poznania i Miasta Kalisza), ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Uchwały wprowadziły zakaz stosowania najgorszej jakości paliw stałych np. bardzo drobnego miału lub węgla brunatnego czy flotokoncentratu. Ponadto, wprowadzone zostaną ograniczenia dla kotłów oraz tzw. miejscowych ogrzewaczy np. kominków i pieców.

Wszystkie nowe kotły po 1 maja 2018 r. muszą zapewnić możliwość wyłącznie automatycznego podawania paliwa, wysoką efektywność energetyczną oraz dotrzymanie norm emisyjnych. Nie będą mogły również posiadać rusztu awaryjnego oraz możliwości jego zamontowania. Zgodnie z projektem kotły zainstalowane przed wejściem w życie uchwał antysmogowych i nie spełniające ich wymagań będą musiały być wymienione w 2 etapach:

- do 1 stycznia 2024 r. – w przypadku kotłów bezklasowych,
- do 1 stycznia 2028 r. – w przypadku kotłów spełniających wymagania dla klasy 3 lub
- 4 według normy PN-EN 303-5:2012.

Kotły tzw. 5 klasy, zainstalowane przed wejściem w życie uchwał, mogą być użytkowane dożywotnio. Ponadto miejscowe ogrzewacze pomieszczeń (piece, kominki, kozy) zainstalowane przed wejściem w życie uchwał antysmogowych i nie spełniające ich wymagań będą musiały być wymienione do 1 stycznia 2026 r.

Cele Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032 zostały opracowane na podstawie celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblach: międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Przykładowo, cele Programu w obszarze „ochrona klimatu i jakości powietrza” wprost wynikają z celów zawartych w „Aktualizacji krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.”. Cele realizowane na szczeblu lokalnym poprzez zaplanowane zadania, wskazane w tabeli 1, będą umożliwiały realizację celów na kolejnych szczeblach: krajowym, wspólnotowym i międzynarodowym.

6.2. Cele i kierunki interwencji programu

W oparciu o diagnozę stanu środowiska powiatu leszczyńskiego, zdefiniowane zagrożenia i problemy oraz mając na uwadze oczekiwane pozytywne zmiany w ochronie środowiska, w tabeli poniżej zaproponowano cele i kierunki interwencji Programu dla poszczególnych obszarów interwencji:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza – cele:
  - poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie zanieczyszczeń gazowych i pyłowych;
  - osiągnięcie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza;
  - zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego.
2. Zagrożenie hałasem – cele:
  - zmniejszenie oddziaływania hałasu i ochrona przed hałasem;
  - zapewnienie dobrego klimatu akustycznego.
3. Pola elektromagnetyczne – cel: ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym.
4. Gospodarowanie wodami – cele:
  - zrównoważone gospodarowanie wodami;
  - poprawa stanu wód powierzchniowych i zwiększenie retencji wodnej.
5. Gospodarka wodno-ściekowa – cel:
  - zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa oraz gospodarki;
  - rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków.

6. Zasoby geologiczne – cel: ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalin; rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.
7. Gleby – cel: zachowanie dobrej jakości gleb poprzez ich ochronę i racjonalne wykorzystanie terenu.
8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cele: racjonalna gospodarka odpadami.
9. Zasoby przyrodnicze – cele:
  - zwiększenie lesistości powiatu; zachowanie różnorodności biologicznej;
  - ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów;
  - Zachowanie różnorodności biologicznej i jej racjonalne użytkowanie.
10. Zagrożenie poważnymi awariami – cele:
  - utrzymanie stanu bez incydentów o znamionach poważnej awarii;
  - zapobieganie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków.

Poza głównymi obszarami interwencji w strategii ochrony środowiska uwzględniono również zagadnienia horyzontalne:

11. Edukacja – cel: podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa

Cele zostały określone zgodnie z zasadą SMART, co oznacza, że są one skonkretyzowane (specific, określone możliwie konkretnie), mierzalne (measurable, z przypisanymi wskaźnikami), akceptowalne (achievable, akceptowane przez osoby pracujące na rzecz ich osiągnięcia), realne (realistic, możliwe do osiągnięcia), terminowe (time-bound, z przypisanymi terminami).

Na poszczególne cele strategiczne i kierunki interwencji składają się konkretne zadania, poprzez które cele te będą realizowane.

Wiele z zaproponowanych zadań w założeniu powinno być realizowanych przez powiat leszczyński lub przez jednostki działające na tym terenie oraz w regionie. Władze Powiatu będą pełniły m.in. funkcję kontrolną działalności, wspierającą działalność dla podmiotów zaangażowanych w rozwój obszaru Powiatu, a także regulacyjną, związaną z aktami prawa lokalnego i decyzjami administracyjnymi ukierunkowanymi na poprawę środowiska przyrodniczego.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

6.2.1. Zadania własne

Tabela 47. Harmonogram realizacji zadań własnych wyznaczonych w Programie ochrony środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032.

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie zanieczyszczeń gazowych i pyłowych	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł komunikacyjnych	Budowa rowerowego szlaku turystyczno – edukacyjnego po Przemęckim Parku Krajobrazowym wraz z budową wieży widokowej nad Jeziorem Dominickim	Starostwo Powiatowe w Lesznie	2024	2026	2 415 300,00	5 635 700,00	0	0	Budżet Powiatu, Gmina Włoszakowice, Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027	Realizacja zadania uzależniona od pozyskania dofinansowania (wniosek w trakcie oceny formalnej)
			Budowa drogi dla pieszych i rowerów od granic miasta Leszno do miejscowości Lasocice (zadanie ma realizować gmina Świąciechowa - Powiat leszczyński partycypuje w kosztach)	Gmina Świąciechowa (Powiat Leszczyński – partycypacja w kosztach)	2025	2026	500 000,00 – wartość pomocy finansowej Powiatu przekazanej Gminie Świąciechowa)	0	0	0	Powiat Leszczyński, Gmina Świąciechowa oraz Miasto Leszno	22 listopada 2023 r. zawarte zostało porozumienie w sprawie wspólnej realizacji zadania pomiędzy Powiatem Leszczyńskim, Gminą Świąciechowa oraz Miastem Leszno
			Budowa drogi dla rowerów wzdłuż drogi krajowej nr 12 na odcinku od granicy z m. Leszna do Kąkolewa w ramach zadania ograniczenie niskiej emisji na terenie Aglomeracji Leszczyńskiej	Zarząd Dróg Powiatowych/Starostwo Powiatowe w Lesznie	2025	2027	500 000,00	2 500 000,00	3 000 000,00	0	Budżet Powiatu, Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027 (ZIT)	Zadanie w trakcie opracowywanie koncepcji. Planuje się w roku 2025 opracować projekt i zgłosić zadanie do dofinansowania.
		Działania systemowe realizowane przez powiat w zakresie ochrony powietrza	Prowadzenie kontroli na stacjach diagnostycznych pojazdów	Starosta Leszczyński	Zadanie ciągle	Zadanie ciągle	Zadanie ciągle	Zadanie ciągle	Zadanie ciągle	Zadanie ciągle	Budżet Powiatu	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
			Prowadzenie bazy pozwoleń zawierających informacje o wprowadzaniu gazów i pyłów do powietrza, bazy instalacji podlegających zgłoszeniu	Starosta Leszczyński	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Budżet Powiatu	
Zagrożenie hałasem	Zmniejszenie oddziaływania hałasu i ochrona przed hałasem	Działania systemowe realizowane przez powiat w zakresie hałasu	Wydawanie decyzji ustalających dopuszczalny poziom hałasu	Starosta Leszczyński	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Budżet Powiatu	Zadania w zakresie hałasu i pól elektromagnetycznych mogą być realizowane również przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego, który w ramach swojej kompetencji wydaje decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu oraz przyjmuje zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne.
Pola elektromagnetyczne	Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym	Działania systemowe realizowane przez powiat w zakresie pól elektromagnetycznych	Gromadzenie informacji o źródłach wytwarzających pola elektromagnetyczne (zgłoszenia instalacji)	Starosta Leszczyński	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Budżet Powiatu	
Gospodarowanie wodami	Zrównoważone gospodarowanie wodami	Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego; minimalizacja ryzyka powodziowego	Plany operacyjne ochrony przed powodzią oraz plany zarządzania kryzysowego	Starosta Leszczyński	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Budżet Powiatu	
		Gospodarowanie wodami dla ochrony przed: powodzią, suszą i deficytem wody; zwiększenie retencji wodnej	Dotacje dla spółek wodnych	Starosta Leszczyński	2025	2028 i lata kolejne	W zależności od dostępnych środków	W zależności od dostępnych środków	W zależności od dostępnych środków	W zależności od dostępnych środków	Budżet Powiatu	
Zasoby geologiczne	Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalni;	Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalni ze złóż	Kontrolę w zakresie wykonywania postanowień udzielonych koncesji oraz eliminacja nielegalnych eksploatacji	Starosta Leszczyński	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Budżet Powiatu	Kontrolę w zakresie zgodności eksploatacji złóż kopalni z warunkami koncesji na wydobywanie kopaliny przeprowadzane są również przez Marszałka

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
	rekultywacja terenów poeksploatacyjnych											Województwa Wielkopolskiego.
		Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalin	Rekultywacja wyrobisk poeksploatacyjnych	Starosta Leszczyński	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Środki własne właścicieli/koncesjonariuszy/budżet Powiatu	
Gleby	Zachowanie dobrej jakości gleb poprzez ich ochronę i racjonalne wykorzystanie terenu	Działania systemowe w zakresie ochrony gleb i właściwości sposobu użytkowania powierzchni ziemi	Kontrola w zakresie wydawanych decyzji w sprawach rekultywacji i zagospodarowania terenu	Starosta Leszczyński	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Budżet Powiatu	
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Racjonalna gospodarka odpadami	Działania systemowe w zakresie właściwości gospodarki odpadami	Kontrola podmiotów w zakresie wydawanych zezwoleń w zakresie wytwarzania, zbierania, przetwarzania odpadów (odzysk lub unieszkodliwianie), transportu odpadów	Starosta Leszczyński	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Środki własne właścicieli/koncesjonariuszy/budżet Powiatu	
		Zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów oraz wdrożenie nowoczesnych systemów ich zbiórki, odzysku i unieszkodliwiania	Prowadzenie działań edukacyjno – informacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami (warsztaty ekologiczne, zielone szkoły)	Starosta Leszczyński	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Zadanie ciągłe	Środki własne właścicieli/koncesjonariuszy/budżet Powiatu	
Zasoby przyrodnicze	Zwiększenie lesistości powiatu; zachowanie różnorodności biologicznej	Tworzenie zielonej infrastruktury	Akcja „Zadrzewiamy Powiat”	Starostwo Powiatowe w Lesznie	2025	2028 i lata kolejne	W zależności od dostępnych środków	W zależności od dostępnych środków	W zależności od dostępnych środków	W zależności od dostępnych środków	Budżet Powiatu, UMWW	
			Zieleń drogowa, osłonowa, izolacyjna	ZDP	2025	2028 i lata kolejne	W zależności od	W zależności od	W zależności od	W zależności od	Budżet Powiatu	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
							dostępnych środków	dostępnych środków	dostępnych środków	dostępnych środków		
		Trwale zrównoważona gospodarka leśna	Nadzór nad lasami	Starostwo Powiatowe w Lesznie Nadleśnictwo Włoszakowice, Karczma Borowa i Kościan	2025	2028 i lata kolejne	W zależności od stawki oraz powierzchni leśnej	W zależności od stawki oraz powierzchni leśnej	W zależności od stawki oraz powierzchni leśnej	W zależności od stawki oraz powierzchni leśnej	Budżet Powiatu	Starostwo podpisuje porozumienia z nadleśnictwami, które w jego imieniu prowadzą nadzór nad lasami niepaństwowymi
	Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów	Działania systemowe w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych	Uproszczone plany urządzania lasu	Starostwo Powiatowe w Lesznie	2025	2028 i lata kolejne	W zależności od potrzeb	W zależności od potrzeb	W zależności od potrzeb	W zależności od potrzeb	Budżet Powiatu	Kwoty zależne od stawki wykonującego UPUL oraz od wielkości terenu jaką w danym roku trzeba objąć UPUL
Zagrożenia poważnymi awariami	Utrzymanie stanu bez incydentów o znamionach poważnej awarii	Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaj zagrożeń	Doposażenie jednostek OSP	Starostwo Powiatowe w Lesznie	2025	2028 i lata kolejne	W zależności od dostępnych środków	W zależności od dostępnych środków	W zależności od dostępnych środków	W zależności od dostępnych środków	Budżet Powiatu	
Edukacja ekologiczna	Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa	Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców i zmian ich zachowań na proekologiczne	Konkursy Ekologiczne	Starostwo Powiatowe w Lesznie	2025	2028 i lata kolejne	W zależności od dostępnych środków	W zależności od dostępnych środków	W zależności od dostępnych środków	W zależności od dostępnych środków	Budżet Powiatu Dofinansowania zewnętrzne	
			Warsztaty Ekologiczne dla uczniów z terenu Powiatu Leszczyńskiego	Starostwo Powiatowe w Lesznie	2025	2028 i lata kolejne	W zależności od dostępnych środków	W zależności od dostępnych środków	W zależności od dostępnych środków	W zależności od dostępnych środków	Budżet Powiatu	
			Tworzenie materiałów na rzecz promowań zachowań proekologicznych	Starostwo Powiatowe w Lesznie	2025	2028 i lata kolejne	W zależności od dostępnych środków	W zależności od dostępnych środków	W zależności od dostępnych środków	W zależności od dostępnych środków	Budżet Powiatu	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
			Akcja sprzątanie świata – zakup worków i rękawic dla szkół z terenu Powiatu Leszczyńskiego	Starostwo Powiatowe w Lesznie	2025	2028 i lata kolejne	W zależności od dostępnych środków	W zależności od dostępnych środków	W zależności od dostępnych środków	W zależności od dostępnych środków	Budżet Powiatu	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Lesznie.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

6.2.2. Zadania monitorowane

Tabela 48. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wyznaczonych w Programie ochrony środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032.

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Osiągnięcie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza	Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza	Budowa drogi ul. Sportowa w Krzemieniewie	Gmina Krzemieniewo	2022	2025	50.000,00	0,00	0,00	0,00	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	
			Przebudowa drogi gminnej ul. Spółdzielcza w miejscowości Lipno	Gmina Lipno	2024	2025	9 163 577,49	-	-	-	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	
			Przebudowa drogi w miejscowości Trzebania	Gmina Osieczna	2027	2027	-	-	1 000 000,00	-	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	
			Przebudowa drogi w miejscowości Jezioraki	Gmina Osieczna	2026	2026	0,00	3 000 000,00	-	-	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	
			Przebudowa drogi w miejscowości Grodzisko	Gmina Osieczna	2025	2025	300 000,00	-	-	-	Budżet Gminy	
			Przebudowa drogi w miejscowości Osieczna ul. Witosa	Gmina Osieczna	2025	2025	400 000,00	-	-	-	Budżet Gminy	
			Przebudowa dróg dojazdowych do gruntów rolnych	Gmina Osieczna	2025	2028	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	Budżet Gminy, Dotacja z UMWW	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
			Przebudowa i modernizacja dróg gminnych w miejscowości Dąbcze, Kłoda, Rojęczyn, ul. Wierzbowa w Dąbczu	Gmina Rydzyna	2025	2028	3 800 000,00	b.d.	b.d.	b.d.	Budżet Gminy, fundusze krajowe, europejskie	POŚ dla Gminy Rydzyna na lata 2025-2028 z perspektywą na lata 2029-2032
			Budowa ścieżek rowerowych	Gmina Rydzyna	2025	2028	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Budżet Gminy, fundusze krajowe, europejskie	POŚ dla Gminy Rydzyna na lata 2025-2028 z perspektywą na lata 2029-2032
			Budowa dróg, chodników i ciągów pieszko-jezdnych	Gmina Świąciechowa	2024	2025	9 121 995,22	-	-	-	Budżet Gminy	Inicjatywa lokalna
			Poprawa brd na skrzyżowaniach w ciągu DK12 w m. Kąkolewo w pikietażu: 175+475 176+909	GDDiKA	24.02.2025	31.10.2025	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	
			Budowa ścieżki pieszo rowerowej w ciągu DK12 na odcinku Zbytki - Gostyń, w pikietażu: 185+592 - 186+650 187+200 - 188+840 189+727 - 191+834	GDDiKA	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	
			Budowa ścieżki pieszo rowerowej w ciągu DK12 na odcinku Leszno - Kąkolewo, w pikietażu: 170+569 - 175+480	GDDiKA	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	
			Budowa ścieżki pieszo rowerowej, budowa przejść dla pieszych w ciągu DK12 na odcinku	GDDiKA	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
			gr. województwa - Lasocice - Leszno, w pikietażu: 154+076 - 161+100 162+470 - 163+571									
			Rozbudowa skrzyżowania w m. Krzemieniewo w ciągu DK12 w pikietażu: 186+745 - 187+200	GDDiKA	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	
			Rozbudowa skrzyżowania w m. Hersztupowo w ciągu DK12 w pikietażu: 189+250 - 189+565 189+565 - 189+960	GDDiKA	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	
			Rozbudowa skrzyżowania w m. Zbytki w ciągu DK12 w pikietażu: 184+150 - 184+830	GDDiKA	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	
			Budowa drogi dla rowerów wzdłuż drogi powiatowej nr 477P na odcinku od Gronówka do Leszna w ramach zadania ograniczanie niskiej emisji na terenie Aglomeracji Leszczyńskiej	ZDP	2021	2025	1 483 114,00	-	-	-	b.d.	
			Budowa drogi dla rowerów wzdłuż drogi powiatowej nr 4772P na odcinku Lasocice-Święciechowa w ramach zadania ograniczenie niskiej emisji na terenie Aglomeracji Leszczyńskiej	ZDP	2024	2025	2 775 180,00	-	-	-	b.d.	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
			Budowa drogi dla rowerów wzdłuż drogi powiatowej nr 4799P na odcinku Kłoda-Tarnowa Łąka w ramach zadania ograniczenie niskiej emisji na terenie Aglomeracji Leszczyńskiej	ZDP	2024	2025	700 000,00	-	-	-	b.d.	
			Rozbudowa z przebudową drogi powiatowej nr 476P na odcinku Osieczna-Goniembice – poprawa bezpieczeństwa na drogach powiatowych	ZDP	2021	2025	5 217 000,00	-	-	-	b.d.	
			Rozbudowa drogi powiatowej nr 3903 w zakresie budowy drogi dla rowerów na odcinku od Brenna w kierunku Włoszakowic – poprawa bezpieczeństwa na drogach powiatowych	ZDP	2024	2025	8 210 000,00	-	-	-	b.d.	
			Przebudowa drogi od parkingu do budynku nr 4 WILLA oraz budowa parkingu przy budynku ŁĄCZNIK (opracowanie Dokumentacji projektowo-kosztorysowej)	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Franciszka Ratajczaka w Rydzynie	2025	2026	50 000,00	350 000,00	-	-	Plan finansowy Program „Polski Ład”	Realizacja tylko w przypadku, gdy organ prowadzący zatwierdzi plan finansowy na 2025 r. przyzna planowane kwoty na zadania. W 2025 r. tylko opracowanie dokumentacji.
			DW 309 odcinek DK36-Kaczkowo (DK5) przebudowa drogi na dł. 18,39 km	WZDW	2025	2030	Do 2030 r. 73 560 000,00				b.d.	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
			DW 432 m. Leszno, rozbudowa ul Osieckiej w granicach m. Leszna na dł. 2,8 km	WZDW	2025	2030	Do 2030 r. 10 500 000,00				b.d.	
			DW 432 odcinek Leszno-Jerka oraz odc. Zaniemyśl-Środa	WZDW	2025	2030	Do 2030 r. 133 640 000,00				b.d.	
		Rozwój i modernizacja zbiorowych systemów ciepłowniczych	Audyt energetyczny obie- ficyny (wschodnia i zachodnia)	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Franciszka Ratajczaka w Rydzynie	2025	2025	50 000,00	-	-	-	Plan finansowy Program „Polski Ład”	Realizacja tylko w przypadku, gdy organ prowadzący zatwierdzi plan finansowy na 2025 r. przyzna planowane kwoty na zadania.
			Wymiana źródeł ciepła- „Ciepłe Mieszkanie”	Gmina Krzemieniewo	2024	2025	1.221.500,00	0,00	0,00	0,00	NFOŚiGW	
			Wymiana piecy w świetlicach wiejskich i budynkach komunalnych	Gmina Lipno	2025	2027	300 000,00			-	Budżet Gminy	
			Gminny Program wymiany źródła ciepła	Gmina Lipno	2025	2027	40 000,00	40 000,00	40 000,00	-	Budżet Gminy	
			Dotacje do wymiany źródeł ciepła	Gmina Osieczna	2025	2028	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	Budżet Gminy	
			Wymiana kotła Leśniczówka Błotkowo	Nadleśnictwo Kościan	2025	2025	82 000,00	-	-	-	Budżet Nadleśnictwa	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
			Udzielanie dotacji celowej z budżetu Gminy Włoszakowice na realizację inwestycji polegających na wymianie niskosprawnych kotłów i pieców na niskoemisyjne źródła ciepła	Gmina Włoszakowice	2025	2028	200 000,00	210 000,00	220 000,00	230 000,00	Budżet Gminy	
			Modernizacja systemów ogrzewania i wymiana kotłów na bardziej ekologiczne	Gmina Rydzyna	2025	2028	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Budżet Gminy, NFOŚiGW, WFOŚiGW, fundusze krajowe, europejskie	POŚ dla Gminy Rydzyna na lata 2025-2028 z perspektywą na lata 2029-2032
			Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Wilkowicach	Gmina Lipno	2025	2025	600 000,00	-	-	-	Środki zewnętrzne	
			Termomodernizacja budynków i poprawa efektywności energetycznej	Gmina Rydzyna	2025	2028	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Budżet Gminy, NFOŚiGW, WFOŚiGW, fundusze krajowe, europejskie	POŚ dla Gminy Rydzyna na lata 2025-2028 z perspektywą na lata 2029-2032
			„Jedno miejsce, wiele możliwości” – modernizacja i doposażenie Sali wiejskiej w Lasociach	Gmina Świąciechowa	2025	2030	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Budżet Gminy Świąciechowa, środki zewnętrzne (w tym m.in. fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty), WFOŚiGW oraz NFOŚiGW	Szacowana wartość przedsięwzięcia rozłożona jest na lata 2024-2030 i wynosi 2 600 000,00 zł
			Termomodernizacja stacji uzdatniania wody	Wodociągi Leszczyńskie Sp. z o.o.	2028	2028	-	-	-	2 000 000,00	Środki własne/inne źródła dofinansowania	Zadania zostaną zrealizowane po uzyskaniu dofinansowania zewnętrznego

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
			Termomodernizacja obiektów SOSW w Rydzynie - wymiana okien i drzwi w budynkach: nr 4 Willa i Łącznik	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Franciszka Ratajczaka w Rydzynie	2025	2025	2 030 000,00	-	-	-	Plan finansowy Program „Polski Ład”	Realizacja tylko w przypadku, gdy organ prowadzący zatwierdzi plan finansowy na 2025 r. przyzna planowane kwoty na zadania.
			Modernizacja kotłowni – wymiana kotłów w KM PSP Leszno	KM PSP Leszno	06.2026	08.2026	-	387 000,00	-	-	Dotacja WFOŚiGW, środki samorządowe, budżet państwa	Realizacja możliwa w przypadku otrzymania środków
			Zmiana sposobu ogrzewania w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Ułańskiej 12 w Świąciechowie	Gmina Świąciechowa	2024	2025	875 911,46	-	-	-	Budżet Gminy	
			Przebudowa budynku mieszkalnego Nowy Świat	Nadleśnictwo Karczna Borowa	2025	2025	55 000,00	-	-	-	Budżet Nadleśnictwa	Wymiana źródła ciepła - uchwała antysmogowa
			Przebudowa budynku mieszkalnego Grodzisko	Nadleśnictwo Karczna Borowa	2025	2025	55 000,00	-	-	-	Budżet Nadleśnictwa	Wymiana źródła ciepła - uchwała antysmogowa
			Przebudowa budynku mieszkalnego Janiszewo	Nadleśnictwo Karczna Borowa	2025	2025	55 000,00	-	-	-	Budżet Nadleśnictwa	Wymiana źródła ciepła - uchwała antysmogowa
			Przebudowa budynku mieszkalnego Krzywińska	Nadleśnictwo Karczna Borowa	2026	2026	-	54 000,00	-	-	Budżet Nadleśnictwa	Wymiana źródła ciepła - uchwała antysmogowa

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
			Przebudowa budynku mieszkalnego Robczyisko	Nadleśnictwo Karczna Borowa	2026	2026	-	54 000,00	-	-	Budżet Nadleśnictwa	Wymiana źródła ciepła - uchwała antysmogowa
		Ocena stanu jakości powietrza	Kontrolę przestrzegania uchwały antysmogowej, zakazu spalania odpadów	Gmina Rydzyna	2025	2028	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Budżet Gminy	POŚ dla Gminy Rydzyna na lata 2025-2028 z perspektywą na lata 2029-2032
			Monitoring jakości powietrza	GIOŚ	Zadanie ciągłe. Na terenie powiatu leszczyńskiego nie planuje się lokalizacji stacji pomiarów jakości powietrza.		Koszty zadania nie obciążają budżetu powiatu leszczyńskiego ziemskiego.				NFOŚiGW, budżet państwa	
			Monitoring powietrza, monitoring poeksploatacyjnych składowisk odpadów	Gmina Święciechowa	2024	2028	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	Budżet Gminy	
	Zapewnianie bezpieczeństwa energetycznego	Produkcja energii elektrycznej z OZE	Budowa instalacji fotowoltaicznej dla Zespołu Szkół w Osiecznej	Gmina Osieczna	2025	2025	300 000,00	-	-	-	Budżet Gminy, Pożyczka z WFOŚiGW	
			Instalacja OZE na budynkach użyteczności publicznej i mieszkalnych	Gmina Rydzyna	2025	2028	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Budżet Gminy, NFOŚiGW, WFOŚiGW, fundusze krajowe, europejskie	POŚ dla Gminy Rydzyna na lata 2025-2028 z perspektywą na lata 2029-2032
Zagrożenie hałasem	Zapewnienie dobrego klimatu akustycznego	Zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego, zwłaszcza na terenach zabudowanych	Modernizacja nawierzchni dróg, w tym stosowane tzw. cichych nawierzchni podczas remontów	Gmina Rydzyna	2025	2028	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Budżet Gminy, fundusze krajowe, europejskie	
			Budowa ekranu akustycznego o wys. 3 m, po stronie lewej w ciągu drogi krajowej S5i w piketażu: 19+149 - 19+497	GDDiKA	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
		Ocena klimatu akustycznego	Monitoring klimatu akustycznego	GIOŚ	Planowanie coroczne. Ze względu na terminy przygotowania wykonawczego programu Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie monitoringu hałasu na rok 2025 i lata kolejne, ewentualne badania na terenie powiatu nie zostały jeszcze zaplanowane		Koszty zadania nie obciążają budżetu powiatu leszczyńskiego ziemskiego.				NFOŚiGW, budżet państwa	
Pola elektromagnetyczne	Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym	Ocena oddziaływania pól elektromagnetycznych	Monitoring pól elektromagnetycznych	GIOŚ	Badania cykliczne		Koszty zadania nie obciążają budżetu powiatu leszczyńskiego ziemskiego.				NFOŚiGW, budżet państwa	
Gospodarowanie wodami	Poprawa stanu wód powierzchniowych i zwiększenie retencji wodnej	Konserwacja wód płynących	Konserwacja cieków wodnych	Gmina Świąciechowa, RZSW, Wody Polskie	2024	2028	70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	Budżet Gminy	
		Ochrona wód i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi	Pogłębienie gminnych zbiorników wodnych	Gmina Lipno	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	
			Zielona Osieczna	Gmina Osieczna	2026 r.	2026 r.	0,00	1 800 000,00	0,00	0,00	Budżet Gminy, Program Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027	
			Dotacje dla spółek wodnych na utrzymanie systemów melioracyjnych	Gmina Rydzyna	2025	2028	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Budżet Gminy	POŚ dla Gminy Rydzyna na lata 2025-2028 z perspektywą na lata 2029-2032
			Budowa i utrzymanie zbiorników retencyjnych	Gmina Rydzyna	2025	2028	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Budżet Gminy	POŚ dla Gminy Rydzyna na lata 2025-2028 z perspektywą na lata 2029-2032

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
			Ogólne utrzymanie urządzeń melioracyjnych	Nadleśnictwo Kościan	2025	2025	1 984,00	-	-	-	Budżet Nadleśnictwa	
			Osuszenie i renowacja części murów Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. F. Ratajczaka w Rydzynie	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. F. Ratajczaka w Rydzynie	2024	2025	1 939 885,00	-	-	-	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	Zadanie w trakcie realizacji
		Utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych	Monitoring wód powierzchniowych	GIOŚ	Badania cykliczne zgodnie z Programem PMS, obecnie na lata 2022-2027, oraz z programami wykonawczymi aktualizowanymi co roku.		Koszty zadania nie obciążają budżetu powiatu leszczyńskiego ziemskiego				NFOŚiGW, budżet państwa	
			Monitoring wód podziemnych	GIOŚ	Badania cykliczne		Koszty zadania nie obciążają budżetu powiatu leszczyńskiego ziemskiego.				NFOŚiGW, budżet państwa	
Gospodarka wodno-ściekowa	Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa oraz gospodarki	Budowa/modernizacja ujęć wód i stacji uzdatniania wód	Połączenie SUW Lipno z SUW Wilkowice (wybudowanie nowej SUW Lipno; wybudowanie ujęcia w Smyczynie; wybudowanie rurociągu wody surowej z ujęć w Smyczynie do SUW Lipno; wykonanie spinki sieciowej między Lipnem, a Wilkowicami)	Gmina Lipno	2025	2030	18 000 000,00				Wodociągi Leszczyńskie	
			Modernizacja stacji uzdatniania wody we Włoszakowicach i Krzycku Wielkim	Gmina Włoszakowice	30.06.2025	31.03.2026	4 199 840,08		-	-	Dofinansowanie ze środków UE oraz Budżet Gminy	
			Budowa nowego ujęcia wody na terenie Gminy Lipno	Wodociągi Leszczyńskie Sp. z o.o.	2024	2028	600 000,00	8 500 000,00	-	-	Środki własne/inne źródła dofinansowania	Zadania zostaną zrealizowane po uzyskaniu dofinansowania zewnętrznego

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
		Budowa i/lub rozbudowa sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, wodno-kanalizacyjnej i deszczowej	Budowa studni głębinowej SUW Maryszewice	Gmina Lipno	2025	2025	320 000,00	-	-	-	Budżet Gminy	
			Budowa sieci wodociągowej w Zakowie	Gmina Lipno	2025	2026	100 000,00		-	-	Budżet Gminy	
			Budowa sieci wodociągowej na ul. Maryszewickiej w Wilkowicach	Gmina Lipno	2025	2027	250 000,00			-	Budżet Gminy	
			Budowa sieci wodociągowej na ul. Łanowej w Wilkowicach	Gmina Lipno	2025	2026	180 000,00		-	-	Budżet Gminy	
			Budowa sieci wodociągowej na Os. Kardynała Hłonda w Mórkwie	Gmina Lipno	2025	2026	90 000,00		-	-	Budżet Gminy	
			Budowa sieci wodociągowej na ul. Borowikowej i Wiśniowej w Lipnie	Gmina Lipno	2025	2027	100 000,00			-	Budżet Gminy	
			Budowa sieci wodociągowej w Górcie Duchownej	Gmina Lipno	2025	2026	150 000,00		-	-	Budżet Gminy	
			Budowa sieci wodociągowej na Os. Leśnym w Wyciążkowie	Gmina Lipno	2025	2027	500 000,00			-	Budżet Gminy	
			Budowa sieci wodociągowej w ul. Słonecznej w Lasocicach w dz. 357 i 375	Gmina Świąciechowa	2024	2025	40 000,00	-	-	-	Budżet Gminy	Inicjatywa lokalna
			Budowa sieci wodociągowej w ul.	Gmina Świąciechowa	2024	2025	36 000,00	-	-	-	Budżet Gminy	Inicjatywa lokalna

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
			Parkowej w Długiem Starem w dz. nr 293									
			Budowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Krzyckiej i Jasionowej w Świąciechowie w dz. nr 761/2, 776/7 i 776/9	Gmina Świąciechowa	2024	2025	159 300,00	-	-	-	Budżet Gminy	Inicjatywa lokalna
			Budowa sieci wodociągowej w Gminie Lipno	Wodociągi Leszczyńskie Sp. z o.o.	2025	2028	700 000,00	280 000,00	-	3 000 000,00	Środki własne/inne źródła dofinansowania	Zadania zostaną zrealizowane po uzyskaniu dofinansowania zewnętrznego
			Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy – Kąkolewo ul. Morełowa	Gmina Osieczna	2025	2025	600 000,00	-	-	-	Budżet Gminy, Pożyczka z WFOŚiGW	
			Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy – Kąkolewo ul. Południowa	Gmina Osieczna	2025	2025	130 000,00	-	-	-	Budżet Gminy, Pożyczka z WFOŚiGW	
			Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w Gminie Świąciechowa	Wodociągi Leszczyńskie Sp. z o.o.	2027	2027	-	-	400 000,00	-	Środki własne/inne źródła dofinansowania	Zadania zostaną zrealizowane po uzyskaniu dofinansowania zewnętrznego
			Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na ul. Krętej i Kolejowej w Wilkowicach	Gmina Lipno	2025	2026	1 500 000,00		-	-	Budżet Gminy	
			Budowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w Boszkowie, Boszkowie Letnisku, Dominicach i Ujazdowie – etap II	Gmina Włoszakowice	15.12.2024	30.04.2026	10 424 848,43		-		Dofinansowanie ze środków UE oraz Budżet Gminy	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
			Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Klonówcu	Gmina Lipno	2025	2026	2 000 000,00		-	-	Budżet Gminy	
			Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Słonecznej w Krzycku Małym w dz. 222/19	Gmina Świąciechowa	2024	2025	65 000,00	-	-	-	Budżet Gminy	Inicjatywa lokalna
			Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Brzozowej w Piotrowicach w dz. 127/41	Gmina Świąciechowa	2024	2025	73 000,00	-	-	-	Budżet Gminy	Inicjatywa lokalna
			Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w Gołanicach w dz. nr 324/14 i 364/4	Gmina Świąciechowa	2024	2025	667 000,00	-	-	-	Budżet Gminy	Inicjatywa lokalna
			Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na ul. Leśników, Wolności, Poprzecznej, Jesiennej i Os. Zatorze we Włoszakowicach, ul. Radosnej w Krzycku Wielkim i ul. Leśnej w Bukówcu Górnym	Gmina Włoszakowice	2025	2025	4 429 326,44	-	-	-	Dofinansowanie ze środków UE oraz Budżet Gminy	
			Przebudowa kanalizacji sanitarnej wraz z przebudową sanitariatów w budynku szkolnym nr 1	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Franciszka Ratajczaka w Rydzynie	2025	2025	280 000,00	-	-	-	Plan finansowy Program „Polski Ład”	Realizacja tylko w przypadku, gdy Organ prowadzący zatwierdzi plan finansowy na 2025 r. i przyzna planowane kwoty na zadania
			Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Boguszynie, modernizacja stacji uzdatniania wody w Boguszynie i Dominicach	Gmina Włoszakowice	23.06.2023	23.03.2025	3 860 109,00	-	-	-	Dofinansowanie ze środków UE oraz Budżet Gminy	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
			wraz z wymianą sieci wodociągowej i budową zbiornika retencyjnego wód opadowych w Jezierzycach Kościelnych									
			Modernizacja kanalizacji deszczowej w ul. Klonowej i ul. Modrzewiowej w m. Wilkowice	Gmina Lipno	2024	2026	1 500 000,00		-	-	Budżet Gminy	
	Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków	Modernizacja oczyszczalni ścieków	Pogwarancyjne przeglądy serwisowe oczyszczalni ścieków w zakresie technologii urządzeń	Gmina Krzemieniewo	2024	2025	33.210,00	28.290,00	0,00	0,00	Budżet Gminy	
			Budowa lokalnej oczyszczalni ścieków wraz z siecią kanalizacyjną obsługującą miejscowość Wojnowice	Gmina Osieczna	23.02.2024	23.08.2025	6 519 000,00	-	-	-	Budżet Gminy, Polski Ład	
			Dotacje do montażu przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Osieczna	2025	2028	60 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00	Budżet Gminy	
			Budowa lokalnej oczyszczalni ścieków wraz z siecią kanalizacyjną obsługującą miejscowość Kąty	Gmina Osieczna	2027	2028	-	-	4 000 000,00	4 000 000,00	Budżet Gminy, Pożyczka z WFOŚiGW	
			Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków – etap III (zaprojektuj-wybuduj)	Gmina Włoszakowice	31.10.2024	30.09.2025	6 209 65,00	-	-	-	Dofinansowanie ze środków UE oraz Budżet Gminy	
			Przebudowa z rozbudową Oczyszczalni Ścieków w Henrykowie	Wodociągi Leszczyńskie Sp. z o.o.	2025	2027	2 000 000,00	25 000 000,00	-	-	Dofinansowanie źródła zewnętrzne	Zadania zostaną zrealizowane po uzyskaniu dofinansowania zewnętrznego

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
			Prace modernizacyjne na oczyszczalni ścieków w Henrykowie	Wodociągi Leszczyńskie Sp. z o.o.	2025	2025	600 000,00	-	-	-	Środki własne/inne źródła dofinansowania	Zadania zostaną zrealizowane po uzyskaniu dofinansowania zewnętrznego
			Przebudowa z rozbudową Oczyszczalni Ścieków w Henrykowie	Wodociągi Leszczyńskie Sp. z o.o.	2025	2027	-	-	34 000 000,00	-	Dofinansowanie źródła zewnętrzne	Zadania zostaną zrealizowane po uzyskaniu dofinansowania zewnętrznego
Gleby	Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania ziemi	Ocena jakości gleb	Monitoring jakości gleby i ziemi	GIOŚ	Zadanie cykliczne realizowane w 5 letnich odstępach czasu		Program Monitoring chemizmu gleb ornych Polski realizowany jest w stałej sieci 216 punktów pomiarowych zlokalizowanych na glebach użytkowanych rolniczo na terenie całego kraju. Oszacowanie kosztów realizacji zadania nie jest możliwe dla danego powiatu.				NFOŚiGW	
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Racjonalna gospodarka odpadami	Zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów oraz wdrożenie nowoczesnych systemów ich zbiórki, odzysku i unieszkodliwiania	Usuwanie azbestu z gospodarstw rolnych na terenie gminy Krzemieniewo	Gmina Krzemieniewo	2024	2025	100.800,00	28.700,00	0,00	0,00	NFOŚiGW	
			Program usuwania azbestu	Gmina Lipno	2025	2027	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	Budżet Gminy	
			Udzielenie dotacji do usuwania wyrobów zawierających azbest	Gmina Włoszakowice	2025	2028	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	Budżet Gminy	
			Usuwanie odpadów zawierających azbest	Gmina Świąciechowa	2024	2032	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (dotacje WFOŚiGW)	
			Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej	Gmina Świąciechowa, rolnicy	2025	2028	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (dotacje NFOŚiGW)	
			Likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów	Gmina Rydzyna	2025	2028	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Budżet Gminy	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
Zasoby przyrodnicze	Zachowanie różnorodności biologicznej i jej racjonalne użytkowanie	Ochrona zasobów przyrody oraz zachowanie lokalnego systemu powiązań przyrodniczych	Nasadenia zastępcze/kompensacyjne	Gmina Krzemieniewo	2025	2025	41.000,00	0,00	0,00	0,00	Budżet Gminy	
			Zakup sadzonek drzew miododajnych	Gmina Lipno	2025	2027	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	UMWW	
			Pielęgnacja zieleni, nasadenia kompensacyjne	Gmina Świąciechowa	2024	2028	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (dotacje)	
			Nasadenia drzew miododajnych na terenach stanowiących własność Gminy Włoszakowice	Gmina Włoszakowice	2025	2028	20 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00	Budżet woj. wielkopolskiego, Budżet Gminy	
			Nasadenia kompensacyjne drzew i krzewów	Zarząd Dróg Gminnych we Włoszakowicach	2025	2028	6 000,00	6 000,00	6 000,00	6 000,00	Środki własne ZDG	
			Pielęgnacja zieleni w pasach drogowych (cięcie, koszenie)	Zarząd Dróg Gminnych we Włoszakowicach	2025	2028	16 000,00	18 000,00	20 000,00	20 000,00	Środki własne ZDG	
			Zieleń drogowa, osłona, izolacyjna	ZDP	2025	2028 i lata kolejne	W zależności od dostępnych środków	W zależności od dostępnych środków	W zależności od dostępnych środków	W zależności od dostępnych środków	Budżet Powiatu	
			Zakup gruntu	Nadleśnictwo Włoszakowice	2024	2028	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	Środki Nadleśnictwa	
			Budowa rurociągu w rezerwacie przyrody Czarne Doły	RDOŚ w Poznaniu	IV kwartał 2025 r.	I kwartał 2026 r.	-	406 203,00	-	-	NFOŚiGW	Działanie w trakcie naboru o finansowanie
			Wypas w rezerwacie przyrody Czarne Doły	RDOŚ w Poznaniu	II kwartał 2025 r.	IV kwartał 2027 r.	44 850,00	44 850,00	44 850,00	-	NFOŚiGW	Działanie w trakcie naboru o finansowanie
			Koszenie w rezerwacie przyrody Czarne Doły	RDOŚ w Poznaniu	II kwartał 2025 r.	IV kwartał 2027 r.	43 700,00	43 700,00	43 700,00	-	NFOŚiGW	Działanie w trakcie naboru o finansowanie

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
			Koszenie w rezerwacie przyrody „Dolinka”	RDOŚ w Poznaniu	II kwartał 2025 r.	IV kwartał 2027 r.	24 840,00	24 840,00	24 840 ,00	-	NFOŚiGW	Działanie w trakcie naboru o finansowanie
			Odłowy obcych inwazyjnych gatunków żółwi	RDOŚ w Poznaniu	II kwartał 2025 r.	IV kwartał 2028 r.	70 870,14	55 892,43	55 892,43	55 892,43	FEnIKS	Działanie w trakcie naboru o finansowanie
		Realizacja zrównoważonej gospodarki leśnej	Nadzór nad lasami gminnymi	Gmina Świąciechowa	2024	2028	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	Budżet Gminy	
			Opracowanie nowego Planu Urządzenia Lasu na lata 2025-2034	Nadleśnictwo Karczmą Borowa	2023	2025	1 326 000,00	-	-	-	Fundusz Leśny	
		Ocena jakości zasobów przyrodniczych	Monitoring przyrody	GIOŚ	Zadanie ciągłe		Monitoring przyrody obejmuje wykonanie badań na stanowiskach/powierzchniach rozlokowanych na terenie całego kraju, dlatego nie jest możliwe określenie kosztów realizacji zadania wyłącznie na terenie powiatu.				NFOŚiGW	
			Monitoring stanu ochrony siedlisk przyrodniczych 6430, 6510, 1340, 6410, 3160, 3260, 91E0, 9170 w obszarze Natura 2000 Zachodnie Pojezierze Krzywińskie PLH300014	RDOŚ w Poznaniu	II kwartał 2027 r.	IV kwartał 2027 r.	-	-	68 570,08	-	FEnIKS	Działanie w trakcie naboru o finansowanie
			Monitoring stanu ochrony siedliska przyrodniczego 3150 i 3160 w obszarze Natura 2000 Zachodnie Pojezierze Krzywińskie PLH300014	RDOŚ w Poznaniu	II kwartał 2027 r.	IV kwartał 2027 r.	-	-	36 465,19	-	FEnIKS	Działanie w trakcie naboru o finansowanie
			Monitoring stanu ochrony siedliska przyrodniczego 7210 i 7230 w obszarze Natura 2000 Zachodnie Pojezierze Krzywińskie PLH300014	RDOŚ w Poznaniu	III kwartał 2027 r.	IV kwartał 2027 r.	-	-	51 908,31	-	FEnIKS	Działanie w trakcie naboru o finansowanie

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
			Inwentaryzacja wraz z oceną stanu ochrony siedliska przyrodniczego 3140 w obszarze Natura 2000 Zachodnie Pojezierze Krzywińskie PLH300014	RDOŚ w Poznaniu	III kwartał 2027 r.	IV kwartał 2027 r.	-	-	36 465,19	-	FEnIKS	Działanie w trakcie naboru o finansowanie
			Inwentaryzacja staroduba łąkowego <i>Ostericum palustre</i> w obszarze Natura 2000 Zachodnie Pojezierze Krzywińskie PLH300014	RDOŚ w Poznaniu	III kwartał 2026 r.	IV kwartał 2026 r.	-	-	40 792,5	-	FEnIKS	Działanie w trakcie naboru o finansowanie
			Monitoring stanu ochrony ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze w obszarze Natura 2000 Pojezierze Sławskie PLB300011	RDOŚ w Poznaniu	I kwartał 2028 r.	IV kwartał 2028 r.	-	-	-	86 089,71	FEnIKS	Działanie w trakcie naboru o finansowanie
Zagrożenia poważnymi awariami	Zapobieganie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków	Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia zdarzeń mogących powodować poważną awarię oraz ograniczenie jej skutków dla ludzi i środowiska	Doposażenie jednostek OSP	Gmina Świąciechowa	2024	2028	60 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00	Budżet Gminy	
			Zakup samochodu specjalnego z drabiną mechaniczną typu SD	KM PSP Leszno	2027	2027	-	-	4 500.000,00	-	Dotacja NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki samorządowe, budżet państwa	Realizacja możliwa w przypadku otrzymania środków
			Zakup ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego typu GCBA	KM PSP Leszno	2026	2026	-	1 850.000,00	-	-	Dotacja NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki samorządowe, budżet państwa	Realizacja możliwa w przypadku otrzymania środków
			Zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego z modulem proszkowym	KM PSP Leszno	2027	2027	-	-	1 750.000,00	-	Dotacja NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki samorządowe, budżet państwa	Realizacja możliwa w przypadku otrzymania środków

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
Edukacja ekologiczna	Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa	Pobudzenie odpowiedzialności za stan środowiska u lokalnej społeczności	Zakup samochodu specjalnego do przewozu osób typu bus	KM PSP Leszno	2026	2026	-	450 000,00	-	-	Dotacja NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki samorządowe, budżet państwa	Realizacja możliwa w przypadku otrzymania środków
			Działania w ramach ochrony ppoż (m.in. utrzymanie pasów ppoż, punktów czerpania wody, dojazdów pożarowych, utrzymanie bazy sprzętu ppoż, lotnicze akcje gaśnicze)	Nadleśnictwo Włoszakowice	2024	2028	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	Budżet Nadleśnictwa	
			Materiały na potrzeby akcji „Sprzątanie świata” i działania proekologiczne	Gmina Krzemieniewo	2025	2025	10.000,00	-	-	-	Budżet Gminy	
			Akcje o tematyce ekologicznej, pikniki ekologiczne, tworzenie materiałów na rzecz promowania zachowań ekologicznych	Gmina Świąciechowa	2024	2028	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	Budżet Gminy	
Edukacja ekologiczna	Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa	Pobudzenie odpowiedzialności za stan środowiska u lokalnej społeczności	Edukacja ekologiczna mieszkańców gmin będących członkami Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego w zakresie odpadów komunalnych	Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego	2025	2028	500 000,00	515 000,00	530 450,00	546 363,00	Oplaty mieszkańców za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz środki zewnętrzne np. dofinansowania z WFOŚiGW w Poznaniu	Szacunkowe koszty uwzględnione zostały dla wszystkich gmin będących członkami KZGRL, co nie jest równoznaczne z kosztami dla powiatu leszczyńskiego
			Otwarcie punktu edukacyjno-turystycznego „Na tropie przyrody”	Nadleśnictwo Karczna Borowa	2025	2025	5 000,00	-	-	-	Budżet Nadleśnictwa	Montaż infrastruktury edukacyjnej

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Szacunkowe koszty [zł]				Źródła finansowania	Uwagi
							2025	2026	2027	2028		
			Rozbudowa ścieżki edukacyjnej „Wokół Polany Trzech Dębów”	Nadleśnictwo Karczma Borowa	2025	2028	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	Budżet Nadleśnictwa, dotacja z WFOŚiGW	Zakup tablic edukacyjnych
			Budowa nowego punktu edukacyjnego „Życie w lesie”	Nadleśnictwo Karczma Borowa	2025	2028	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00	Budżet Nadleśnictwa, dotacja z WFOŚiGW	Zakup tablic edukacyjnych
			„Orientuj się w lesie” Organizacja zawodów sportowych, czyli biegi i jazda na rowerze na orientację	Nadleśnictwo Karczma Borowa	2025	2028	6 000,00	6 000,00	6 000,00	6 000,00	Budżet Nadleśnictwa, dotacja z Centrum Informacyjnego Lasów Państwowych	Promocja lasów i zdrowego stylu życia przy wykorzystaniu istniejących dwóch Zielonych Punktów Kontrolnych
			Organizacja wydarzeń/pikników edukacyjnych	Nadleśnictwo Włoszakowice	2025	2028	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	Środki Nadleśnictwa	
			Akcje o tematyce ekologicznej dla mieszkańców Aglomeracji Leszczyńskiej	Wodociągi Leszczyńskie Sp. z o.o.	2025	2025	40 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00	Środki własne/inne źródła dofinansowania	Zadania zostaną zrealizowane po uzyskaniu dofinansowania zewnętrznego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankietyzacji gmin i instytucji.

7. System realizacji Programu Ochrony Środowiska

7.1. Wdrażanie i zarządzanie Programem

Warunkiem realizacji Programu ochrony środowiska jest ustalenie systemu zarządzania tym programem. System ten powinien składać się z następujących elementów:

- współpraca z interesariuszami/uczestnikami programu;
- monitorowanie, w tym monitoring środowiska;
- okresowa sprawozdawczość;
- ewaluacja;
- aktualizacja.

Zarządzanie Programem odbywać się powinno z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju, w oparciu o instrumenty zarządzania, zgodne z kompetencjami i obowiązkami podmiotów zarządzających.

Program ochrony środowiska dla Powiatu przyjmuje się do realizacji na podstawie uchwały Rady Powiatu. Efektywne wdrożenie i zarządzanie niniejszym Programem wymaga dużego zaangażowania administracji samorządowej, a także współpracy pomiędzy wszystkimi instytucjami włączonymi w zagadnienia ochrony środowiska.

Za realizację programu odpowiedzialny jest organ wykonawczy powiatu leszczyńskiego. Program będzie wdrażany przy udziale wielu podmiotów, wśród których należy wymienić: Starostwo Powiatowe w Lesznie, gminy powiatu leszczyńskiego, podmioty gospodarcze, instytucje kontrolujące, mieszkańcy, organizacje pozarządowe, nauczyciele i inne. Wszystkie jednostki będą musiały ze sobą współpracować poprzez stałą wymianę informacji i wiedzy.

7.2. Uczestnicy wdrażania Programu

Podstawową zasadą realizacji Programu ochrony środowiska powinna być zasada wykonywania zadań jednostek związanych z systemem zarządzania środowiskiem, świadomych istnienia Programu i ich uczestnictwa w nim. Można wyodrębnić cztery grupy podmiotów uczestniczących w Programie z uwagi na pełnioną przez nie rolę. Są to:

- podmioty uczestniczące w organizacji i zarządzaniu programem;
- podmioty realizujące zadania programu;
- podmioty kontrolujące przebieg realizacji i efekty programu;
- społeczność jako główny podmiot odbierający wyniki wdrożenia programu.

Włączanie do procesu szerokiego grona uczestników zapewnia jego akceptację i równomierne obciążenie poszczególnych partnerów w postaci środków i obowiązków. Bezpośrednim realizatorem programu będą podmioty gospodarcze planujące i realizujące inwestycje zgodnie z kierunkami nakreślonymi przez Program, jak również Starostwo Powiatowe, jako prowadzący inwestycje w zakresie ochrony środowiska na swoim terenie.

Podmioty te będą również przekazywały informacje w ramach monitoringu realizacji zadań Programu i efektów w środowisku.

Podmioty te będą również przekazywały informacje w ramach monitoringu realizacji zadań Programu i efektów w środowisku. Bezpośrednim odbiorcą programu będzie społeczeństwo Powiatu. W procesie planowania uwzględniany jest również szeroki udział społeczeństwa, polegający na konsultacjach treści dokumentu ze społeczeństwem poprzez zgłaszanie wniosków, uwag i opinii. Możliwość udziału społeczeństwa musi być zapewniona na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.).

7.3. Instrumenty realizacji Programu

Zarządzanie Programem będzie odbywać się z wykorzystaniem instrumentów, które pozwolą na jego weryfikację w oparciu o wyniki monitorowania procesów zachodzących w szeroko rozumianym otoczeniu realizowanej polityki ekologicznej Powiatu. Instrumenty służące realizacji Programu wynikają z p.o.ś., ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawy o ochronie przyrody, ustawy o odpadach, Prawo geologiczne i górnicze, Prawo budowlane. Są to instrumenty prawne, finansowe, społeczne i strukturalne.

Instrumenty prawne

Do instrumentów prawnych należą:

- pozwolenia na wprowadzanie do środowiska substancji lub energii, w tym pozwolenia zintegrowane;
- koncesje geologiczne wydawane na rozpoznanie i eksploatację surowców mineralnych;
- pozwolenia wodnoprawne;
- zezwolenia na wycinkę drzew;
- decyzje dotyczące gospodarowania odpadami;
- decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach.

Ponadto bardzo ważnymi instrumentami służącymi właściwemu gospodarowaniu zasobami środowiska są raporty i przeglądy ekologiczne oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Właściwe zarządzanie środowiskiem powinno opierać się o nowoczesny system planowania przestrzennego i ocen oddziaływania na środowisko. W świetle wyzwań inwestycyjnych, związanych z wdrożeniem pakietu działań wynikających ze zintegrowanych strategii rozwoju Polski, znaczenia nabiera właściwe funkcjonowanie systemu oceny oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć (EIA) oraz strategicznych ocen oddziaływania na środowisko (SEA), które są podstawowym narzędziem wdrażania polityki zrównoważonego rozwoju. Istotne jest, aby ocena oddziaływania na środowisko przedsięwzięć, jak i dokumentów tworzących ramy dla realizacji tych przedsięwzięć była przeprowadzona w sposób rzetelny i poprawny oraz zgodnie z najlepszymi praktykami w tym zakresie.

Szczególnym instrumentem prawnym stał się monitoring, czyli pomiar stanu środowiska prowadzony zarówno w odniesieniu do badań jakości środowiska, jak też do ilości zasobów środowiskowych.

Instrumenty finansowe

Do instrumentów finansowych należą:

- opłaty za korzystanie ze środowiska (za emisję zanieczyszczeń do powietrza, za pobór wody powierzchniowej i podziemnej, za odprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, za zbieranie, transport i odzysk lub unieszkodliwianie odpadów komunalnych, za składowanie odpadów, za powierzchnię, z której odprowadzane są ścieki);
- administracyjne kary pieniężne;
- odpowiedzialność cywilna, karna i administracyjna;
- kredyty i dotacje z funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz innych funduszy;
- pomoc publiczna na ochronę środowiska w postaci preferencyjnych pożyczek i kredytów, dotacji, odroczeń, rozłożenia na raty i umorzeń płatności wobec budżetu państwa i funduszy ekologicznych, zwolnień i ulg podatkowych i in.

Instrumenty społeczne

Uzgodnienia instytucjonalne i konsultacje społeczne są ważnym elementem skutecznego zarządzania realizującego zasady zrównoważonego rozwoju. Wśród nich istnieje podział na dwie kategorie wewnętrzne: pierwsza dotyczy działań samorządów, druga polega na budowaniu powiązań między władzami samorządowymi a społeczeństwem.

W pierwszym przypadku narzędziami są:

- doksztalcenie profesjonalne i systemy szkoleń;
- interdyscyplinarny model pracy;
- współpraca i partnerstwo w systemach sieciowych.

W drugim:

- udział społeczeństwa w zarządzaniu poprzez systemy konsultacji i debat publicznych;
- prowadzenie kampanii edukacyjnych.

Narzędziami dla formułowania, integrowania i wdrażania polityk środowiskowych są:

- środowiskowe porozumienia, karty, deklaracje, statuty;
- strategie i plany działań;
- systemy zarządzania środowiskiem;
- ocena wpływu na środowisko;
- ocena strategii środowiskowych.

Narzędziami włączającymi mechanizmy rynkowe w realizację zrównoważonego rozwoju są:

- opłaty, podatki, grzywny (na rzecz środowiska);
- regulacje cenowe;
- regulacje użytkowania;
- ocena inwestycji;
- środowiskowe zalecenia dla budżetowania;
- kryteria środowiskowe w procedurach przetargowych.

Narzędziami dla pomiaru, oceny i monitorowania skutków rozwoju zrównoważonego są:

- wskaźniki równowagi środowiskowej;
- ustalenie wyraźnych celów operacyjnych;
- monitorowanie skuteczności procesów zarządzania.

Edukacja ekologiczna jest bardzo ważnym instrumentem społecznym wspomagającym wdrażanie Programów ochrony środowiska. Głównym jej celem jest kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz przyjaznych dla środowiska nawyków i codziennych postaw. W ciągu ostatnich dziesięciu lat obserwuje się znaczny rozwój edukacji ekologicznej, a w społeczeństwie potrzebę wiedzy na temat aspektów środowiskowych działań i produktów. Istotną rolę odgrywają tutaj pozarządowe organizacje ekologiczne i szkoły wszystkich szczebli. Ponadto ważny oddźwięk w społeczeństwie mają kampanie ekologiczne, które mają na celu uświadamianie i nagłaśnianie problemów ekologicznych społeczeństwu.

Szkolenia powinny być organizowane w szczególności dla:

- pracowników administracji;
- samorządów mieszkańców;
- nauczycieli szkół wszystkich szczebli;
- członków organizacji pozarządowych;
- dziennikarzy;
- dyrekcji i kadry zakładów produkcyjnych;
- właścicieli i pracowników gospodarstw rolnych.

Podstawą skuteczności działań edukacyjnych jest rzetelne informowanie społeczeństwa na temat stanu środowiska np. poprzez wydawanie ogólnodostępnych raportów o stanie środowiska. Istotne jest także komunikowanie się ze społeczeństwem przy podejmowaniu decyzji o działaniach inwestycyjnych mogących mieć wpływ na jakość środowiska.

Instrumenty strukturalne

Do instrumentów strukturalnych należą programy strategiczne np. strategie rozwoju wraz z programami sektorowymi. Strategia jest dokumentem wytyczającym główne tendencje i

kierunki działań w ramach rozwoju gospodarczego, społecznego i ochrony środowiska. Dokument ten jest bazą dla opracowania programów sektorowych (np. dotyczy rewitalizacji, rozwoju przemysłu, ochrony zdrowia, turystyki, ochrony środowiska, itd.).

7.4.Monitorowanie

Celem monitoringu jest ocena stanu środowiska (czy stan środowiska ulega polepszeniu czy pogorszeniu) poprzez zbieranie, analizowanie i udostępnianie danych dotyczących jakości środowiska i zachodzących w nim zmian. Wyniki prowadzonego monitoringu są również podstawą oceny efektywności wdrażania polityki środowiskowej. Monitoring dostarcza informacji o efektach wszystkich działań na rzecz ochrony środowiska.

Badanie stanu środowiska realizowane jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, który z mocy ustawy koordynowany jest przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska. Od 1 stycznia 2019 r. zadania PMŚ są realizowane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ). Zakres zadań państwowego monitoringu środowiska jest określany w wieloletnich strategicznych programach PMŚ, opracowywanych przez GIOŚ i zatwierdzanych przez Ministra Klimatu oraz wykonawczych programach PMŚ opracowywanych przez GIOŚ. Obecnie obowiązujący Strategiczny Program PMŚ na lata 2020–2025 obejmuje zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających ze strategii rozwoju oraz innych programów i dokumentów programowych. Badania stanu środowiska w ramach PMŚ realizowane są w oparciu o 7 podsystemów:

- podsystem monitoringu jakości powietrza;
- podsystem monitoringu jakości wód;
- podsystem monitoringu jakości gleby i ziemi;
- podsystem monitoringu przyrody;
- podsystem monitoringu hałasu;
- podsystem monitoringu pól elektromagnetycznych;
- podsystem monitoringu promieniowania jonizującego.

Programy pomiarowo–badawcze na obszarze województwa mazowieckiego w ramach czterech podsystemów: monitoringu jakości powietrza, monitoringu jakości wód, monitoringu hałasu i monitoringu promieniowania elektromagnetycznego – realizowane są na poziomie krajowym i wojewódzkim. Badania i pomiary w trzech pozostałych podsystemach prowadzone są tylko na poziomie krajowym.

W okresie wdrażania Programu, dane uzyskiwane z monitoringu jakości środowiska będą pomocne przy ocenie realizacji i aktualizacji Programu ochrony środowiska.

Kontrola i monitoring realizacji celów i zadań Programu ochrony środowiska winien obejmować określenie stopnia wykonania działań:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów;
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami a ich wykonaniem;

- analizę przyczyn rozbieżności.

Proponuje się, żeby ocena stopnia wdrażania programu dokonywana była z częstotliwością co dwa lata. W ramach tego procesu należy na bieżąco monitorować postęp w zakresie wdrażania zdefiniowanych działań, a po dwóch latach dokonać oceny rozbieżności między celami zdefiniowanymi w Programie a ich wykonaniem oraz analizą przyczyn tych rozbieżności. Wyniki oceny będą stanowiły wykładnię dla kolejnego programu.

Podstawą monitoringu realizacji Programu ochrony środowiska jest sprawozdawczość oparta na wskaźnikach odzwierciedlających stan środowiska naturalnego i presję na środowisko oraz stan infrastruktury technicznej. Są to wskaźniki związane z poszczególnymi celami. Niektóre ze wskaźników są parametrami stanu środowiska w sytuacji, gdy cel programu odnosi się wprost do zasobu środowiskowego.

W poniższej tabeli zamieszczono wykaz wskaźników realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego. Lista wskaźników nie jest zamknięta i może być sukcesywnie modyfikowana. Poza głównymi wskaźnikami przy ocenie skuteczności realizacji programu mogą być brane pod uwagę również wskaźniki społeczno–ekonomiczne, wskaźniki presji na środowisko i stanu środowiska oraz wskaźniki aktywności państwa i społeczeństwa. Wskaźniki te ze względu na ich opisowych charakter oraz trudności w definiowaniu ich wartości należy traktować jako fakultatywne.

Wskaźniki społeczno–ekonomiczne:

- poprawa stanu zdrowia obywateli, mierzona przy pomocy takich mierników jak długość życia, spadek umieralności niemowląt, spadek zachorowalności;
- zmniejszenie zużycia energii, surowców i materiałów na jednostkę produkcji oraz zmniejszenie całkowitych przepływów materiałowych w gospodarce;
- coroczny przyrost netto miejsc pracy w wyniku realizacji przedsięwzięć ochrony środowiska.

Wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko:

- zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód lądowych, poprawa jakości wód płynących, stojących i wód podziemnych, a szczególnie głównych zbiorników wód podziemnych, poprawa jakości wody do picia oraz spełnienie przez wszystkie te rodzaje wód wymagań jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej;
- poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza (zwłaszcza zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla zdrowia i zanieczyszczeń wywierających najbardziej niekorzystny wpływ na ekosystemy, a więc przede wszystkim metali ciężkich, trwałych zanieczyszczeń organicznych, substancji zakwaszających, pyłów i lotnych związków organicznych);
- zmniejszenie uciążliwości hałasu, przede wszystkim hałasu komunikacyjnego;

- zmniejszenie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów, rozszerzenie zakresu ich gospodarczego wykorzystania oraz ograniczenie zagrożeń dla środowiska ze strony odpadów niebezpiecznych;
- ograniczenie degradacji gleb, zwiększenie skali przywracania obszarów bezpośrednio lub pośrednio zdegradowanych przez działalność gospodarczą do stanu równowagi ekologicznej, ograniczenie pogarszania się jakości środowiska w jednostkach osadniczych i powstrzymanie procesów degradacji zabytków kultury;
- wzrost poziomu różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych i poprawa stanu zdrowotności lasów;
- zmniejszenie negatywnej ingerencji w krajobrazie oraz kształtowanie estetycznego krajobrazu zharmonizowanego z otaczającą przyrodą.

Wskaźniki aktywności państwa i społeczeństwa:

- kompletność regulacji prawnych i tempo ich harmonizacji z prawem wspólnotowym i prawem międzynarodowym;
- spójność i efekty działań w zakresie monitoringu i kontroli;
- zakres i efekty działań edukacyjnych oraz stopień udziału społeczeństwa w procesach decyzyjnych;
- opracowanie i realizowanie przez grupy i organizacje pozarządowe projektów na rzecz ochrony środowiska.

Tabela 49. Wskaźniki monitorowania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025 - 2028 z perspektywą do roku 2032.

Obszar interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Źródło danych	Wartość bazowa wskaźnika (2023)	Oczekiwana tendencja zmian/ wartość w 2032 roku
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Zanieczyszczenia, dla których stwierdzono klasę C wg kryterium ochrony zdrowia w strefie, w której położony jest Powiat	-	GIOŚ	Benzo(a)piren	brak
	Poziom stężenia pozostałych substancji w powietrzu w strefie	-	GIOŚ	Klasa A	Klasa A
	Wielkość emisji zanieczyszczeń powietrza z	t/rok	GUS	- 16 - 10 853	- ≤16 - ≤10 853

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Źródło danych	Wartość bazowa wskaźnika (2023)	Oczekiwana tendencja zmian/ wartość w 2032 roku
	zakładów szczególnie uciążliwych: - pyłowych - gazowych				
	Emisja CO ₂ z zakładów szczególnie uciążliwych	t/rok	GUS	10 739	≤10 739
	Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca	kWh	GUS	881,8	≤881,8
	Długość sieci gazowej	km	GUS	406,94	≥406,94
	Przyłącza do sieci gazowej do budynków	szt.	GUS	5 779	≥5 779
Zagrożenie hałasem	Ilość zarejestrowanych samochodów osobowych	szt.	GUS	45 182	≤45 182
	Przekroczenia krótkookresowe dopuszczalnych wartości poziomu hałasu	szt.	GIOŚ	1	brak
Pola elektromagnetyczne	Liczba punktów pomiarowych pól elektromagnetycznych	szt.	GIOŚ	7	≥7
	Występowanie przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych	szt.	GIOŚ	brak	brak

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Źródło danych	Wartość bazowa wskaźnika (2023)	Oczekiwana tendencja zmian/ wartość w 2032 roku
Gospodarowanie wodami	Liczba JCWP o dobrym stanie ogólnym wód	szt.	GIOŚ	0 na 23 ¹⁰	≥0
	Ilość punktów monitoringowych wód powierzchniowych	szt.	GIOŚ	17	≥17
	Liczba JCWPd o dobrym stanie ogólnym wód	szt.	GIOŚ	1 na 3 ¹¹	≥1
	Ilość punktów monitoringowych wód podziemnych	szt.	GIOŚ	2	≥2
Gospodarka wodno-ściekowa	Długość sieci wodociągowej	km	GUS	696,5	≥696,5
	Liczba przyłączy sieci wodociągowej	szt.	GUS	15 664	≥15 664
	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	os.	GUS	57 466	>57 466
	Długość sieci kanalizacyjnej	km	GUS	468,3	≥468,3
	Liczba przyłączy sieci kanalizacyjnej	szt.	GUS	10 205	≥10 205
	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	os.	GUS	40 726	≥40 726
	Liczba zbiorników bezodpływowych	szt.	GUS	3 740	≤3 740
	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	GUS	823	≥823

¹⁰ Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.).

¹¹ Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.).

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Źródło danych	Wartość bazowa wskaźnika (2023)	Oczekiwana tendencja zmian/ wartość w 2032 roku
Zasoby geologiczne	Obowiązujące koncesje na wydobywanie kruszyw naturalnych	szt.	Starostwo Powiatowe w Lesznie	37 ¹²	≤37
	Liczba aktywnych udokumentowanych osuwisk	szt.	Starostwo Powiatowe w Lesznie		
	Liczba terenów zagrożonych ruchami masowymi	szt.	Starostwo Powiatowe w Lesznie		
Gleby	Liczba punktów pomiarowo-kontrolnych w ramach Monitoringu Chemizmu Gleb Ornych Polski	szt.	GIOŚ	1	≥1
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez 1 mieszkańca	kg	GUS	387	≤387
	Udział odpadów selektywnie zebranych w ogólnej masie odpadów komunalnych	%	GUS	57,5	≥57,5
	Liczba gmin, które osiągnęły wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	szt.	Analizy stanu gospodarki odpadami		
	Pozostałe do unieszkodliwienia wyroby zawierające azbest	kg	Baza azbestowa	15 145 986 ¹³	≤15 145 986
Zasoby przyrodnicze	Powierzchnia gruntów leśnych	ha	GUS	2 350,96	≥2 350,96

¹² Stan na wrzesień 2024 r.

¹³ Stan na dzień: 10.12.2024 r.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Źródło danych	Wartość bazowa wskaźnika (2023)	Oczekiwana tendencja zmian/ wartość w 2032 roku
	Liczba pomników przyrody	szt.	GDOŚ	108	≥108
	Liczba rezerwatów przyrody	szt.	GDOŚ	3	≥3
	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem)	%	GUS	51,4	≥51,4
	Powierzchnia terenów zielonych (parki spacerowo-wypoczynkowe, zieleńce, zieleń uliczna i tereny zieleni osiedlowej)	ha	GUS	397,30	≥397,30
Zagrożenie poważnymi awariami	Liczba poważnych awarii/ zdarzeń o znamionach poważnej awarii	szt.	GIOŚ	0	0
	Liczba zakładów dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	szt.	GIOŚ	1	≤1

Źródło: Opracowanie własne.

7.5. Sprawozdawczość, ewaluacja oraz aktualizacji Programu

Ocena realizacji celów i zadań ochrony środowiska określonych w celu realizacji polityki ochrony środowiska w niniejszym Programie Ochrony Środowiska powinna być realizowana co 2 lata poprzez sporządzenie przez Starostę Leszczyńskiego raportów z wykonania Programu.

Bezpośrednim wskaźnikiem zaawansowania realizacji zadań Programu będzie wysokość ponoszonych nakładów finansowych oraz uzyskane efekty rzeczowe, zweryfikowane przez ocenę stanu jakości i dotrzymywania norm komponentów środowiska. Do oceny należy wykorzystać wskaźniki określone w poprzednim podrozdziale.

Opracowane przez organ wykonawczy powiatu leszczyńskiego raporty, winny być przedkładane Radzie Powiatu w cyklu dwuletnim.

7.6. Upowszechnianie informacji o stanie środowiska i realizacji Programu

Duże znaczenie dla możliwości upowszechniania informacji o stanie środowiska i realizacji Programu daje nowelizowane ustawodawstwo stwarzające powszechny dostęp do informacji o środowisku i procedury udziału społeczeństwa w zarządzaniu środowiskiem (Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko).

Obecnie informacja ekologiczna w Polsce dostępna jest poprzez:

- publikacje Głównego Urzędu Statystycznego;
- publikacje Ministerstwa Środowiska;
- publikacje służb państwowych: Inspekcji Ochrony Środowiska, Inspekcji Sanitarnej, IMGW–PIB, PIG–PIB, PSH;
- programy i plany strategiczne, opracowania jednostek samorządu terytorialnego;
- prasę popularno–naukową o tematyce ekologicznej;
- programy telewizyjne i radiowe;
- publikacje o charakterze edukacyjnym jednostek naukowo–badawczych;
- publikacje opracowane przez organizacje pozarządowe;
- targi i giełdy ekologiczne;
- akcje i kampanie edukacyjne i promocyjne;
- internet.

7.7. Źródła finansowania

Podstawowym źródłem finansowania zadań wskazanych w Programie będą środki własne oraz fundusze zewnętrzne. Dodatkowych źródeł finansowania zadań poszczególne jednostki mogą szukać wśród funduszy unijnych (np. fundusze strukturalne, Fundusz Spójności), środków NFOŚiGW i WFOŚiGW, kredytów bankowych oraz dotacji z budżetu centralnego. Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej zwiększyło możliwości wykorzystania funduszy zagranicznych.

8. Spis tabel

Tabela 1. Podział administracyjny Powiatu leszczyńskiego.	15
Tabela 2. Dane statystyczne dotyczące ludności w powiecie leszczyńskim.	16
Tabela 3. Wykaz dróg ekspresowych, krajowych i wojewódzkich na terenie powiatu leszczyńskiego.	19
Tabela 4. Wykaz dróg powiatowych na terenie powiatu leszczyńskiego.	20
Tabela 5. Grunty rolne w powiecie leszczyńskim.	23
Tabela 6. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w gminach powiatu leszczyńskiego.	26
Tabela 7. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON według formy prawnej w powiecie leszczyńskim.	27
Tabela 8. Parametry statystyczne obliczone na podstawie serii wyników pomiarów stężenia pyłu zawieszonego PM ₁₀ i B(a)P w pyłe zawieszonym PM ₁₀ , na potrzeby oceny za 2023 rok, pod kątem ochrony zdrowia ludzi.	32
Tabela 9. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2023 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM _{2,5}).	33
Tabela 10. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2023 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C).	34
Tabela 11. Emisja zanieczyszczeń do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie powiatu leszczyńskiego w latach 2020-2023.	34
Tabela 12. Instalacje odnawialnych źródeł energii w powiecie leszczyńskim.	36
Tabela 13. Analiza SWOT dla obszaru interwencji Ochrona klimatu i jakości powietrza.	38
Tabela 14. Zarejestrowane samochody osobowe w powiecie leszczyńskim w latach 2020-2023.	43
Tabela 15. Analiza SWOT dla obszaru interwencji Zagrożenie hałasem.	46
Tabela 16. Analiza SWOT dla obszaru interwencji Pola elektromagnetyczne.	49
Tabela 17. Jednolite części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) na terenie powiatu leszczyńskiego.	52
Tabela 18. Jednolite części wód powierzchniowych jeziornych (JCWP LW) na terenie powiatu leszczyńskiego.	53
Tabela 19. Jednolite części wód podziemnych (JCWPd) na terenie powiatu leszczyńskiego.	57
Tabela 20. Wały przeciwpowodziowe, zbiorniki retencyjne oraz pozostałe urządzenia wodne z terenu leszczyńskiego w obszarze działania RZGW w Poznaniu.	58

Tabela 21. Analiza SWOT dla obszaru interwencji Gospodarowanie wodami.....	61
Tabela 22. Wybrane dane statystyczne dotyczące sieci wodociągowej w gminach powiatu leszczyńskiego w 2023 roku.	62
Tabela 23. Wybrane dane statystyczne dotyczące sieci wodociągowej w powiecie leszczyńskim w latach 2020-2023.	63
Tabela 24. Wybrane dane statystyczne dotyczące sieci kanalizacyjnej w gminach powiatu leszczyńskiego w 2023 roku.	64
Tabela 25. Wybrane dane statystyczne dotyczące sieci kanalizacyjnej w powiecie leszczyńskim w latach 2020-2023.	64
Tabela 26. Nieczystości ciekłe w gminach powiatu leszczyńskiego w 2023 roku.	65
Tabela 27. Ładunki zanieczyszczeń w ściekach komunalnych w powiecie leszczyńskim w latach 2020-2023.	66
Tabela 28. Wybrane dane dotyczące aglomeracji na terenie powiatu leszczyńskiego.....	68
Tabela 29. Analiza SWOT dla obszaru interwencji Gospodarka wodno-ściekowa.	69
Tabela 30. Zestawienie obowiązujących koncesji na wydobywanie kruszywa naturalnego będących w gestii Starosty Leszczyńskiego - stan na wrzesień 2024 roku.....	72
Tabela 31. Analiza SWOT dla obszaru interwencji Zasoby geologiczne.	82
Tabela 32. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy, wyniki dla powiatu leszczyńskiego w 2023 roku.	85
Tabela 33. Zasobność gleb w mikroelementy, wyniki dla powiatu leszczyńskiego w 2023 roku.	86
Tabela 34. Wybrane parametry dla punktu 205 (miejscowość: Bukowiec Górny, gmina: Włoszakowice, powiat. leszczyński, woj. wielkopolskie) odnotowanych podczas monitoringu chemizmu gleb w 2020 roku.	87
Tabela 35. Analiza SWOT dla obszaru interwencji Gleby.	89
Tabela 36. Odpady komunalne odebrane od mieszkańców gmin powiatu leszczyńskiego, wchodzących w skład Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego.	93
Tabela 37. Masa wyrobów zawierających azbest w powiecie leszczyńskim.....	97
Tabela 38. Analiza SWOT dla obszaru interwencji Gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.	99
Tabela 39. Obszary prawnie chronionego na terenie gmin powiatu leszczyńskiego w 2023 roku.	100
Tabela 40. Powierzchnia terenów zielonych w powiecie leszczyńskim w latach 2020-2023.	102

Tabela 41. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania (obszar Natura 2000 Zachodnie Pojezierze Krzywińskie PLH300014).	107
Tabela 42. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania (obszar Natura 2000 Zbiornik Wonieść PLB 300005).	112
Tabela 43. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania (obszar Natura 2000 Pojezierze Sławskie PLB300011).	113
Tabela 44. Analiza SWOT dla obszaru interwencji Zasoby przyrodnicze.	115
Tabela 45. Analiza SWOT dla obszaru interwencji Zagrożenia poważnymi awariami.	117
Tabela 46. Analizy SWOT dla obszarów przyszłej interwencji w powiecie leszczyńskim. ..	118
Tabela 47. Harmonogram realizacji zadań własnych wyznaczonych w Programie ochrony środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032... ..	149
Tabela 48. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wyznaczonych w Programie ochrony środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032.	154
Tabela 49. Wskaźniki monitorowania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Leszczyńskiego na lata.....	180

9. Spis rysunków

Rysunek 1. Mapa powiatu leszczyńskiego.....	15
Rysunek 2. Linie kolejowe na terenie powiatu leszczyńskiego.	23
Rysunek 3. Powiat leszczyński na tle arkuszy Mapy geośrodowiskowej Polski w skali 1: 50 000.	70
Rysunek 4. Wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej w powiecie leszczyńskim.	83
Rysunek 5. Kategorie glebowe określające podatność na suszę w powiecie leszczyńskim. ...	84
Rysunek 6. Gminy powiatu leszczyńskiego należące do Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego.	91
Rysunek 7. Lokalizacja Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Trzebani na tle powiatu leszczyńskiego.....	96
Rysunek 8. Wybrane formy ochrony przyrody na terenie powiatu leszczyńskiego.....	101
Rysunek 9. Wybrane formy ochrony przyrody na terenie powiatu leszczyńskiego.....	102
Rysunek 10. Lokalizacja zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii w powiecie leszczyńskim.	116

10. Spis wykresów

Wykres 1. Osoby pracujące w powiecie leszczyńskim według PKD.	19
Wykres 2. Liczba gospodarstw rolnych w powiecie leszczyńskim.....	24
Wykres 3. Powierzchnia zasiewów wybranych upraw w powiecie leszczyńskim.....	25
Wykres 4. Podmioty gospodarki narodowej według grup rodzajów działalności PKD w powiecie leszczyńskim.	28
Wykres 5. Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków komunalnych w powiecie leszczyńskim w latach 2020-2023.....	65
Wykres 6. Powierzchnia lasów w powiecie leszczyńskim w latach 2020-2023.....	114

11. Materiały źródłowe

Wykaz wykorzystanych aktów prawnych:

1. Dyrektywa 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku.
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polski z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., nr 78, poz. 483 z późn. zm.).
3. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2020 r. poz. 2311).
4. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 r. poz. 112).
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem, portem (Dz. U. nr 140, poz. 824).
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz.U. Nr 165, poz. 1359).
7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448).
8. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399 z późn. zm.).
9. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.).
10. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.).
11. Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 425 z późn. zm.).
12. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 z późn. zm.).
13. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1361 z późn. zm.).
14. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 754 z późn. zm.).
15. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.).

16. Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 324 z późn. zm.).
17. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1290 z późn. zm.).

Pozostałe materiały źródłowe:

1. Aktualizacja krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.
2. Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Międzygminnego Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego za 2023 rok.
3. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.
4. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028.
5. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych.
6. Mapa geośrodowiskowa Polski w skali 1:50 000.
7. Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej.
8. Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym.
9. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego „Wielkopolska 2020+”.
10. Polityka Ekologiczna Państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej.
11. Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej.
12. Polityka Energetyczna Polski do 2040 r.
13. Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej.
14. Program ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030.
15. Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa wielkopolskiego.
16. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032.
17. Raport z III etapu realizacji zamówienia „Monitoring chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2020-2022”.
18. Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim – raport wojewódzki za rok 2023, 2024.
19. Sprawozdanie z wykonania KPOŚK za 2022 r.
20. Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022.
21. Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

22. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku.
23. Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030.
24. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030.
25. Uchwała nr II/16/2024 Rady Gminy Włoszakowice z dnia 23 maja 2024 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty.
26. Uchwały antyśmogowe.
27. Wytyczne do opracowywania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.